

PROGRAM DE GUVERNARE

2024 – 2028

ÎMPREUNĂ PENTRU BUNĂSTAREA ROMÂNIEI

PARTIDUL PATRIOȚILOR

CUPRINS

OBIECTIVELE PROGRAMULUI DE GUVERNARE 2024 – 2028	3 - 9
1. MINISTERUL JUSTIȚIEI	9 - 13
2. MINISTERUL SĂNĂTĂȚII.....	13 - 15
3. MINISTERUL AFACERILOR INTERNE.....	15 - 18
4. MINISTERUL APĂRĂRII NAȚIONALE.....	18 - 21
5. MINISTERUL FINANTELOR.....	21 - 25
6. MINISTERUL ENERGIEI.....	25 - 31
7. MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE	31 - 35
8. MINISTERUL ECONOMIEI, ANTREPRENORIATULUI ȘI TURISMULUI	35 - 42
9. MINISTERUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR	42 - 50
10. MINISTERUL EDUCAȚIEI	50 - 62
11. MINISTERUL MUNCII ȘI SOLIDARITĂȚII SOCIALE	62 - 68
12. MINISTERUL FAMILIEI, TINERETULUI ȘI EGALITĂȚII DE ȘANSE	68 - 72
13. MINISTERUL CULTURII	72 - 81
14. MINISTERUL CERCETĂRII, INOVĂRII ȘI DIGITALIZĂRII	81 - 88
15. MINISTERUL DEZVOLTĂRII, LUCRĂRILORE PUBLICE ȘI ADMINISTRAȚIEI.....	88 – 99
16. MINISTERUL TRANSPORTURILOR ȘI INFRASTRUCTURII.....	99 - 106
17. MINISTERUL INVESTIȚIILOR ȘI PROIECTELOR EUROPENE.....	106 - 108
18. SECRETARIATUL GENERAL AL GUVERNULUI.....	108 - 111
19. AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU SPORT.....	111 - 119
20. DEPARTAMENTUL PENTRU ROMÂNII DE PRETUTINDENI.....	119 - 123
21. MINORITĂȚI NAȚIONALE.....	123 -125
22. SERVICIUL ROMÂN DE INFORMAȚII.....	125 -126

OBIECTIVELE PROGRAMULUI DE GUVERNARE 2024 – 2028

Programul de Guvernare al Partidului Patrioților, are ca scop oferirea de noi alternative pentru bunăstarea poporului român, prin elaborarea, modificarea, adaugarea (acolo unde este cazul) de noi acte normative, în vederea eliminării tuturor lacunelor legislative, mergând chiar până la modificarea Constituției, pentru buna desfășurare a tuturor sectoarelor de activitate de pe întreg teritoriul României. Am constatat de-a lungul anilor că au fost implementate legi pentru a aduce beneficii unora, puțini la număr, și a fi în dezavantajul majorității, fapt ce în viziunea noastră este de neconceput. Programul de politici publice al partidului va cuprinde atât mediul urban cât și mediul rural, astfel încât să nu existe diferențe de trai între orașe și sate.

Partidul Patrioților dorește ca fiecare cetățean român să fie conștient atât de drepturile sale, cât și de îndatoririle sale față de stat. În exercitarea drepturilor, aceștia vor fi îndrumați și sprijiniți, atât prin campanii de informare, cât și prin facilitarea accesului acestora la mediul on-line pentru documentarea cât mai temeinică a posibilităților legislative sau administrative de către structura centrală a partidului. Și asta pentru că o democrație nu poate fi funcțională câtă vreme abuzurile din partea instituțiilor publice nu sunt stopate la timp și sancționate, într-un mod în care să descurajeze orice funcționar public de a comite infracțiuni, aspect care induce idea, extrem de gravă în societate, că „se poate și așa”. Egalitatea în drepturile, prevăzută de Constituție, reprezintă baza unei societăți democratice, care la rândul ei constituie temelia unei Români ce ar trebui să promoveze respectul și grija statutului față de proprii cetățeni, ideal pe care partidul nostru îl promovează. Familia creștină este un alt deziderat al partidului. Astfel, familia compusă dintr-un bărbat și o femeie, ca celulă de bază a societății, trebuie să fie fundamentul României. Familia reprezintă angajamentul reciproc care stă la baza relației interpersonale unde soțul și soția se pot dezvolta și mai mult ca persoane din prisma statutului asumat. Partidul Patrioților, promovează o astfel de familie tradițională.

MINISTERUL DE EXTERNE și apărarea intereselor românilor din diaspora, reprezintă un alt segment important pentru partidul nostru. În acest sens, se va regândi misiunea diplomatică în toate țările unde România are ambasade sau consulate, astfel încât, în permanență, orice român care apelează la serviciile acestor instituții să fie sprijinit în cel mai scurt timp. Tot pe această linie intenționăm să introducem efectuarea de analize trimestriale asupra activității fiecăreia reprezentanțe diplomatice, precum și a activității desfășurate în promovarea intereselor României.

JUSTIȚIA, ocupă un rol important într-un stat democratic. Dacă justiția nu funcționează la parametri normali, statul de drept alunecă spre anarhie. Aici avem în vedere ultimii ani, când Justiția și Ministerul Public au dat mâna cu infractorii pentru a construi STATUL PARALEL. Pentru evitarea acestor derapaje avem în vedere reorganizarea Justiției și a Ministerului Public, prin desființarea unor structuri, acolo unde activitățile se suprapun. Deasemenea, răspunderea magistratilor este o prioritate pentru partidul nostru. Inamovibilitatea, nu trebuie să acționeze asupra culpei niciodată.

MINISTERUL DE INTERNE este organul care exercită aplicarea legilor în stat și menține buna funcționare a instituțiilor statutului în cea ce privește paza, ordine și siguranța cetățenilor pe întreg teritoriul României.

Deprofesionalizarea acestei instituții de forță este efectul unui concept neomarxist, care se vede că și-a atins obiectivul, iar acest lucru trebuie stopat, sens în care fiecare comună, oraș, municipiu, să aibă din nou acei polițiști sectoriști, care să cunoască toată situația operativă a comunității. Poliția Română, alături de Jandarmerie, Pompieri, Poliția de Frontieră, trebuie să reînvie profesional sub toate aspectele. Prefecturile nu au ce să caute în cadrul Ministerului Afacerilor Interne. Prin acest lucru s-au supus politicului de-a lungul ultimilor 20 de ani tot ceea ce reprezenta lucrător în Ministerul de Interne. În consecință, instituția Prefectului, trebuie să fie separată de Ministerul de Interne.

MINISTERUL APĂRĂRII, în slujba României și a NATO, trebuie să performeze, pe baze profesionale, fără a implica încorporările forțate ale tinerilor. Acest subiect al revenirii la stagiul militar obligatoriu, este o utopie în sensul că nu este fundamentat pe realitate. În contextul războiului ruso-ucrainean și a amenințării permanente din partea Federației Ruse de a escalada războiul și dincolo de granițele Ucrainei, România, fiind stat membru NATO, are asigurată securitatea granițelor prin sistemele integrate de apărare ale Alianței Nord-Atlantice și care fac parte din ansamblu măsurilor generale de apărare a Europei. Ca urmare stagiul militar obligatoriu devine non-sens, mai ales în condițiile tehnologiei militare avansate care se poate folosi astăzi pentru apărarea României. Nicăieri în lume, orice război de după anul 2000, nu se face cu forțe umane care să implice lupta corp la corp. Deci numărul de militari dintr-o țară nu reflectă posibilitatea succesului în luptă, ci doar este o consecință a războiului.

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII a cunoscut în ultimii ani mari eșecuri în ceea ce privește calitatea serviciilor oferite. S-a constatat că mor în spitalele din România foarte mulți oameni din cauza medicală, sau din lipsa aparaturii de specialitate performantă. Cum putem accepta o asemenea aberație în anul 2024 când România este parte integrantă a U.E.? Soluția este oferită de achiziționarea de astfel de aparatură tehnologică modernă, indiferent de cost. Lipsa de interes a politicului față de viața românilor și a sănătății lor, a dus la astfel de derapaje și disfuncționalități în sistemul medical. Deci nu trebuie să mai existe în România spitale care să nu fie dotate cu toată aparatura necesară pentru buna desfășurare a întregului sistem medical. Spitale noi, cabinete medicale sătești, aparatură nouă, medici performanți, acces la medicamente de ultimă generație, toate acestea se pot realiza dacă politicul se implică și le pasă de viața părinților, bunicilor și a copiilor acestei țări.

MINISTERUL ECONOMIEI ANTREPRENORIALULUI ȘI TURISMULUI este un minister important care trebuie să valorifice la maxim potențialul României în ceea ce privește programele economice macro importante și pe termen lung. O viziune pe termen lung a programelor economice trebuie să aibă în vedere aportul tuturor statelor membre UE, dar și

cooperarea economică cu alte state non europene. Turismul românesc poate aduce bani foarte mulți statului printr-o modificare legislativă foarte simplă, în care guvernul să aloce o parte din PIB numai pentru dezvoltarea turismului. Avem în vedere în mod special Delta Dunării, Marea Neagră dar și stațiunile montane, Transfăgărășanu și stațiunile balneare. Aceste entități tebuie să fie exclusiv în administrarea statului.

MINISTERUL ENERGIEI, este vital pentru segmental asigurării electricității. România trebuie și poate să producă mai mult curent electric decât orice țară din UE, prin prisma beneficierei de poziția geografică dar și a resurselor sale. Amplasarea panourilor fotovoltaice în zone propice poate face ca Romania să fie cel mai mare exportator de electricitate din zonă. Redeschiderea termocentralelor închise, re tehnologizarea acestora și finalizarea hidrocentralelor aflate în diverse stadia de construcție reprezintă vectori de securitate energetică la nivel national dar și European.

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE este factorul cel mai important în bunăstarea poporului. Solurile României pot garanta astăzi hrana întregii Europe. O politică guvernamentală bine gândită, poate reînvia agricultura și o poate aduce la nivelul Poloniei, Ucrainei sau Germaniei. Statul trebuie să înființeze Asociații Agricole în paralel cu cele private, ca împreună să dea României o hrană sănătoasă, fără chimicale. Dezvoltarea rurală, constă în infrastructură, drumuri, apă curentă, canalizare și gaz. Apoi, prin înființarea de Asociații Agricole și Zootehnice, tinerii de la sate pot lucra și dezvolta un patriotism curat, devotat pentru țară. Atragerea de fonduri în vederea industrializării rurale, constituie o viziune amplă asupra viitorului satului românesc.

MINISTERUL FINANTELOR reprezintă pentru noi o entitate juridică care are ca scop colectarea de taxe și impozite, controlul și îndrumarea activităților economice pe teritoriul României, dar și elaborarea de practici unitare, simple pentru dezvoltarea activitatilor economice. Multitudinea de acte normative și schimbările dese ale Codului Fiscal, au dus la diminuarea investițiilor străine în România în ultimii 20 de ani. Partidul Patrioților are în vedere reorganizarea și implementarea digitalizării, în așa fel încât, aceasta să aducă simplitate și nu îngreunarea contabilității instituțiilor publice și a celor private. E-Factura, nu este benefică și operativă pentru întregul sistem de contabilitate. Se va trece înapoi la facturile olografe. Controlul fiscal asupra instituțiilor publice și societăților private să fie efectuat doar anual de către ANAF. Curtea de Conturi nu va mai fi organ separat de ANAF, ci o structură în cadrul acestuia care să îndrume, verifice și să coordoneze instituțiile publice în ceea ce privește implementarea resurselor bugetare.

MINISTERUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR, trebuie să aibă programe de dezvoltare și extindere a vegetatiei lemnoase, astfel încât să contribuie la securitatea mediului înconjurător. Exportul de material lemnos trebuie oprit pentru cel puțin 20 ani în România, pentru ca în acest timp, să se poată dezvolta și crește din nou pădurile. Slaba gestionare a acestei ramuri, a adus ca astăzi România să aibă porțiuni de păduri rase pînă la sol. Este o viziune a partidului ca România, în cei 20 de ani ce vor urma, să poată redeschide mari fabrici de mobilă în fiecare zonă

din țară. Protejarea mediului ține de fiecare din noi, dar și modul cum gestionăm deșeurile de tot felul, fie cele industriale, auto, agricole, gospodărești, cât și cele din fostele zone miniere sau industrii dezafectate rămase până astăzi neexploatate.

Protejarea și consolidarea digurilor tuturor lacurilor din România, constituie o prioritate întrucât acestea sunt vechi de peste 40 de ani, la multe din ele nefacându-se nici până în prezent vre-o lucrare de consolidare. Apele pentru consum trebuie să fie curate, atât la nivel urban, cât și rural, iar în acest sens trebuie schimbate toate conductele transportatoare de apă la nivel național, rețehnologizarea Stațiilor de filtrare a Apei în toate localitățile din România. Totodată, dezvoltarea pisciculturii reprezintă o prioritate pentru noi, în sensul în care vorbim de ape curate și hrană curată. Irigațiile trebuie să cuprindă întreg arealul de teren agricol din România.

MINISTERUL EDUCAȚIEI trebuie să cunoască și să aplice o regândire a sistemului de învățământ, adaptată la noile cerințe educaționale. Tinerii și-au pierdut atracția față de școală și pregătire, pentru că, astăzi, școala nu răspunde nevoilor lor de dezvoltare intelectuală. Internetul, prin funcțiile sale, le rezolvă și le răspunde tuturor cerințelor lor. Cum putem rezolva aceasta problemă și cum putem înlocui astăzi inteligența artificială cu învățatul classic? Aceasta este provocarea noastră față de o stridentă problemă, dar regândirea acestui sistem de învățământ trebuie pornită de la profesori. Identificarea abilității unui tânăr asupra unui domeniu de studiu, care îl reprezintă pe acesta, poate schimba mentalitatea tinerilor în bine și în a-l conștientiza asupra beneficiului pregătirii timpurii la o disciplină anume, agreeată de ei. Dacă un copil, adolescent sau tânăr care stă la școală 4 sau 5 ore pe zi și profesorul îi dă teme pentru acasă, înseamnă că el mai are încă 3 sau 4 ore de studiu acasă, aspect care este o mare greșală. Astfel, elevul sau studentul începe să urască sistemul de învățământ, iar în loc să-l atragă, îl va respinge. Construirea de noi facultăți, licee, școli și grădinițe este prioritară pentru viitorii ani, întrucât astăzi aceste instituții sunt foarte aglomerate și supraponderate. Elevii nu trebuie să învețe obligatoriu mai întâi istoria altor nații, ci trebuie să cunoască corect istoria românilor care au luptat pentru idealurile lor, de multe ori cu prețul vieții.

MINISTERUL MUNCII ȘI SOLIDARITĂȚII SOCIALE este instituția care ca scop asigurarea condițiilor specifice de creștere a calității muncii în România, de a asigura și garanta sistemul de pensii, de a identifica soluții pentru prosperitate și bunăstarea muncitorilor din toate categoriile sociale. Pentru eliminarea disfuncționalităților care au avut loc în ultimii ani, cu acele zile pentru bătrâni, cât și cu privirea la copii instituționalizați din țara noastră, trebuie regândit din rădăcini acest sistem, prin politici clare și schimbări legislative în domeniu.

MINISTERUL FAMILIEI, TINERETULUI ȘI EGALITĂȚII DE ȘANSE, în opinia noastră, trebuie să se ocupe de tinerii căsătoriți, de a le asigura posibilitatea de a avea o casă, de a garanta pentru aceștia, din buget propriu, cu scrisori de garanție bancară, ca tinerii români să poată să aibă un viitor în România. Egalitatea de șanse trebuie să primeze, astfel încât să nu mai existe niciodată în țara noastră dezechilibre la diferite categorii de angajați, indiferent de sex, rasă sau

religie. Modificarea unor acte normative din domeniu, trebuie și aici să aibă loc, să deschidă calea spre dezvoltare și bunăstare.

MINISTERUL CULTURII va acorda o atenție deosebită atât păstrării tradițiilor poporului român, cât și a conservării, modernizării tuturor teatrelor, cinematografele, ansamblurilor artistice, muzeelor, caselor de cultură, bibliotecilor, dar și pentru o mai bună mediatizare în plan extern prin ambasadele și consulatele existente, a ceea ce înseamnă România. Atragerea de turiști străini, este un obiectiv important pentru acest minister, ca prin aceștia, frumusețea culturii române să fie cunoscută în întreaga lume.

MINISTERUL CERCETĂRII, INOVĂRII ȘI DIGITALIZĂRII, credem că acest minister trebuie dizolvat și preluat cu toate activele și pasivele sale de către Ministerul Educației. Cercetarea și inovația este strâns legată de educație. Ori suprapunerea atribuțiilor nu este benefică. Mai mult decât atât, digitalizare cuprinde întreg ansamblu informativ, iar acest lucru nu poate fi înșușit decât prin educație. De asemenea, un departament în cadrul Ministerului Educației poate fi și acela al cercetării, inovării și digitalizării, simplificând astfel activitatea prin însăși digitalizare.

MINISTERUL DEZVOLTĂRII, LUCRĂRILORE PUBLICE ȘI ADMINISTRAȚIEI se va reorganiza, în viziunea noastră, și va rămâne doar Ministerul Dezvoltării, întrucât fiecare Unitate Administrativ Teritorială de pe cuprinsul țării are compartimente de specialitate în ceea ce privește lucrările publice ale administrației locale. Ministerul Dezvoltării va primi bani de la bugetul de stat și va atrage fonduri guvernamentale, europene și non europene în vederea punerii în practică a proiectelor de infrastructură, drumuri, apă, canalizate, gaz, electricitate, construcții și modernizare ale instituțiilor publice din România, dar se va ocupa și de investițiile pentru o dezvoltare durabilă pe termen lung.

MINISTERUL TRANSPORTURILOR ȘI INFRASTRUCTURII se va reorganiza și va rămâne doar Ministerul Transporturilor, infrastructura va rămâne la Ministerul Dezvoltării, întrucât acest minister trebuie să se ocupe exclusiv de dezvoltarea transportului public, aerian, feroviar, maritim, ca aceste să funcționeze la standarde cu adevărat europene, asigurând, în același timp, și securitatea cetățenilor. Schimbarea legislației în domeniu, va fi prioritate pentru partidul nostru, așa încât organigrama să fie foarte simplă, iar atribuțiile acestui minister să fie clare.

MINISTERUL INVESTIȚIILOR ȘI PROIECTELOR EUROPENE se va reorganiza prin schimbări legislative, încât după aceste modificări să rămână doar Ministerul Fondurilor Europene. Investițiile sunt prevăzute la Ministerul Dezvoltării, entitate care se va ocupa de investiții. Ministerul Proiectelor Europene va avea ca unic scop aplicarea, atragerea, implementarea tuturor fondurilor europene pentru dezvoltarea țării.

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE. Politica externă a României va continua să fie predictibilă, coerentă, de consens național, axată pe îndeplinirea responsabilă a angajamentelor asumate în plan extern, pe promovarea și apărarea obiectivelor și intereselor naționale. Va deservi

în mod direct și eficient interesele țării și ale cetățenilor români și va contribui la bunăstarea și securitatea acestora. Îndeplinirea obiectivelor naționale ale României în plan extern se va realiza în coordonare strânsă cu Președintele României, ca factor de decizie în domeniul politicii externe.

Concret, în planul politicii externe, România își va atinge obiectivele pe baza triadei esențiale a politicii sale externe: creșterea rolului și influenței țării noastre în Uniunea Europeană (UE), respectiv, Alianța Nord-Atlantică (NATO) și dezvoltarea și aprofundarea Parteneriatului Strategic cu Statele Unite ale Americii (SUA), concomitent cu susținerea și promovarea valorilor democratice, a drepturilor și libertăților fundamentale, a stabilității și securității atât în regiune, cât și la nivel global, cu promovarea și respectarea strictă a dreptului internațional și a ordinii internaționale bazate pe reguli, susținerea fermă a multilateralismului eficient și corelarea politicii externe în materie de obiective și priorități cu politica de securitate și apărare, care vor rămâne elemente esențiale.

În noul context internațional cu evoluții generate sau accelerate de pandemie, Guvernul va continua să promoveze acțiuni și instrumente concrete prin care obiectivele politicii noastre externe să fie implementate într-un mod mai eficient și să fie adaptate la noile realități și evoluții în plan internațional în context pandemic, astfel încât România să fie mai rezilientă, inclusiv în acțiunea sa externă.

Acesta se va ocupa atât cu promovarea intereselor României în străinătate, unde vom avea în vedere o regândire a dimensionării misiunilor și oficiilor diplomatice, respectiv, al ambasadelor și consulatelor generale, în așa fel încât, atunci când un cetățean roman va apela la serviciile acestora pentru o urgență, să fie servit în cel mai scurt timp și în orice moment al zilei.

În acest sens, se va renunța la numirile de șefi de misiune sau oficii consulare pe criterii politice, aceste poziții urmând a fi ocupate exclusiv de personalul MAE, prin concursuri organizate în cadrul instituției.

Permanența și dimensionarea personalului din cadrul ambasadelor și consulatelor trebuie să fie statuate printr-un act normativ, astfel să nu mai existe situații când românii din diaspora și nu numai, să nu poată avea acces la serviciile acestor misiuni diplomatice. În acest sens, fiecare misiune diplomatică și oficiu consular să aibă în organigramă cel puțin 6 consuli și lucrători consulari care să asigure urgențele cetățenilor români prin instituirea unei permanențe 24/7.

De asemenea, la nivelul fiecărei misiuni diplomatice sau oficiu consular va fi înființat un registru, unde toți cetățenii români, care se vor afla în țara respectivă pentru o perioadă mai mare de 7 zile, au obligația să se înregistreze pentru a putea primi sprijin în caz de necesitate, calamități naturale, război, revolte sociale etc. Registrul cetățenilor români va fi folosit exclusiv pentru astfel de situații care necesită evacuarea de urgență din țara respectivă.

Analiza activității misiunilor diplomatice se va afecta în mod riguros, periodic, iar acolo unde sunt disfuncționalități să se intervină pentru remedierea acestora. Profesionalizarea și digitalizarea, trebuie să parcurgă pași spre viitor. Interesele țării și ale românilor din diaspora, va fi un deziderat pentru politica României.

SERVICIUL ROMÂN DE INFORMAȚII, prin schimbările legii de organizare și funcționare va cunoaște o regândire modernă și o reorganizare, în vederea atribuțiilor funcționale,

astfel încât aceasta deprofesionalizare și politizare care exista astăzi în acest sistem să fie eliminate. Deasemenea, toate societățile comerciale înființate de această entitate se vor desființa, iar pasivele și activele acestora, vor intra în bugetul instituției pentru dezvoltarea și modernizarea sistemului informational intern și al Brigăzii Antiteroriste din structura acestuia. Totodată, prin noua lege a acestei entități, vor dispărea toate celelalte structuri similare de culegere de informații operative de stat. Serviciul Român de Informații va fi singura entitate din România care va putea culege date și informații operative în vederea protecției statului român și a instituțiilor acestora. Nu va putea avea detașați nici un angajat în alte structuri ale statului. Va fi în continuare structură militară a statului și se va subordona Guvernului. Controlul activității SRI, se va face de către o comisie de specialitate, care va fi civilă și militară din componența Guvernului.

Mandatul conducerii Serviciului Român de Informații va fi de cel mult 4 ani și conducerea acestuia nu poate depăși 2 mandate. Este interzis ca un angajat al Serviciului Român de Informații să desfășoare orice alte activități în favoarea vreunui partid politic, entități juridice, persoanelor fizice, pe timpul cât este în slujba acestui serviciu. Dacă pe timpul cât este angajat, un lucrator SRI, ia cunoștința despre vre-o propunere sau intervenție pentru rezolvarea unei situații în folosul unui partid politic sau politician, parlamentar, ministru, secretar de stat, comandant militar sau orice persoană civilă, este obligat să facă denunț personal către autoritățile judiciare în vederea tragerii la răspundere penală a acestora, fără să aibă obligația de a-și anunța șeful ierarhic superior despre aceasta. Intervenția șefilor ierarhici superiori în această situație va fi considerată infracțiune și se va pedepsi conform legii. Serviciul Român de Informații, răspunde de securitatea întregii țări, a tuturor instituțiilor publice, prevenirea și combaterea actelor de terorism pe întreg teritoriul țării. Se vor extinde și mări cu efectivele Brigăzile Antiteroriste, având o dimensiune operativă națională, astfel încât fiecare județ din țară să aibă o Brigadă Antiteroristă cu cel puțin 100 luptători, care, la nevoie, vor fi sprijiniți pentru intervenție efectivă de Jandarmeria Română.

1. MINISTERUL JUSTIȚIEI:

Constituția României consacră și garantează principiul pluralismului politic. Pentru a garanta pluralismul politic și o societate democratică, legea fundamentală a reglementat un catalog de drepturi și libertăți, promovând și garantând cele trei mari valori fundamentale: viața, libertatea și proprietatea. Orice persoană care urmează să ocupe o funcție ce implică exercițiul autorității puterii de stat trebuie să îndeplinească cerințele de integritate, legalitate și corectitudine, menite să consolideze încrederea cetățenilor în autoritățile publice centrale și locale și să preîntâmpine derapajele de la principiile democrației și statului de drept. Guvernul României va continua promovarea politicilor de consolidare a independenței justiției și a eficientizării funcționării sistemului judiciar. Guvernul, alături de toate autoritățile constituționale, păstrează obiectivul de a continua înregistrarea de progrese în cadrul Mecanismului ”Stat de Drept”, desfășurat de Comisia Europeană cu toate statele membre ale Uniunii Europene și consolidarea poziției României în cadrul Spațiului de libertate, securitate și justiție în Europa.

OBIECTIVE PENTRU PERIOADA 2024 -2028:

- Garantarea independenței justiției, creșterea calității și eficienței acesteia;
- Modificarea Codului penal și a Codului de procedură penală pentru a le corela cu Constituția României și cu deciziile recente ale Curții Constituționale;
- Implementarea actului normativ prin care s-a aprobat strategia privind dezvoltarea sistemului judiciar;
- Implementarea legii de modificare a competențelor Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate;
- Modificarea, completarea și implementarea „Legilor justiției”, legile privind statutul magistraților, organizarea judiciară, Consiliul Superior al Magistraturii, elaborarea și apicarea viitoarei legi a răspunderii magistraților;
- Intensificarea luptei împotriva corupției în cadrul Ministerului de Justiție;
- Modificarea legii care transpune directiva privind protecția denunțătorilor;
- Evaluarea și actualizarea legislației privind cadrul de integritate;
- Digitalizarea integral a sistemului judiciar;
- Optimizarea infrastructurii judiciare pentru a garanta accesul la justiție și calitatea serviciilor;
- Dezvoltarea infrastructurii logistice necesare luptei împotriva corupției și a recuperării bunurilor și prejudiciilor generate de infracțiuni, inclusiv a formării profesionale
- Modificarea Legii 303/2002 /R, privind statutul procurorilor și judecătorilor.
- Susținem crearea unei culturi a integrității în administrația publică printr-un cadru legislativ clar, precis, predictibil, simplificat, codificat și cu mecanisme de prevenție, pentru asigurarea sustenabilității Agenției Naționale de Integritate și garantarea integrității în funcția publică;
- Simplificarea și sistematizarea legislației, precum și reducerea „inflației” legislative rămân obiectivele principale ale Guvernului, pentru asigurarea unui cadru normativ unitar și a unei legislații clare și previzibile, adaptate realităților sociale și nevoii de dezvoltare economică a țării;
- Consolidarea integrării României în spațiul democratic european, prin menținerea suportului pentru independența justiției, combaterea corupției și a crimei organizate și creșterea eficienței sistemului judiciar în beneficiul cetățenilor, protecția drepturilor și libertăților cetățenești și asigurarea caracterului ireversibil al reformelor în domeniul justiției. Așadar, în domeniul Justiție și stat de drept, Guvernul propune continuarea și îmbunătățirea reformelor, cu luarea în considerare a rapoartelor organismelor europene - Comisia Pentru Democrație prin Drept (Comisia de la Veneția), GRECO, Raportul anual al Comisiei Europene privind Statul de Drept. Totodată, vom promova eficiența Justiției ca serviciu public, garantând o justiție accesibilă, imparțială și independentă pentru toți justițiabilii. Pe de o parte, eficiența Justiției ca serviciu public presupune existența și garantarea unei independențe a Justiției în cele două componente ale sale: componenta instituțională, referitoare la sistemul judiciar în întregime, cât și componenta individuală, referitoare la statutul juridic al magistraților, respectiv judecători și procurori, cu toate elementele sale componente, consacrate în jurisprudența CCR, precum și de standardele europene în materie.

- Eficiența Justiției ca serviciu public presupune proceduri judiciare și administrative care să conducă la o mai bună alocare și gestionare a dosarelor și la reducerea termenelor de soluționare a litigiilor, la accelerarea procedurilor pentru punerea în executare a hotărârilor judecătorești și să garanteze accesul efectiv la justiție al justițiabililor, inclusiv prin facilitarea ajutorului judiciar public.

- Armonizarea legislației privind organizarea și funcționarea Justiției în acord cu principiile din instrumentele internaționale ratificate de România, precum și cu luarea în considerare a tuturor recomandărilor formulate în cadrul mecanismelor europene;

- Finalizarea proiectelor de lege necesare pentru atingerea acestor obiective, precum și să le susțină pe cele cu care deja a sesizat Parlamentul în acest scop, cum sunt cele privind statutul personalului de specialitate din instanțe și parchete, cât și pe cel privind statutul agentului de probațiune;

- Dialogul instituțional constructiv între, pe de o parte, toate structurile componente ale sistemului judiciar și, pe de altă parte, factorul politic decizional, care este Parlamentul României. Pentru a putea construi acest dialog necesar între beneficiari și decidenți, ministrul justiției trebuie să își îndeplinească efectiv rolul de mediator între sistemul judiciar și puterile politice ale statului;

- Adoptarea directivelor la nivelul Uniunii Europene aflate în portofoliu, cu scopul de a asigura armonizarea legislației naționale cu cea europeană, ținând cont de marile principii ale dreptului European, dacă aceasta nu contravine cu legislația internă, sau aduce prejudicii principiilor consfintite de Constituție.

O justiție independentă este garanția funcționării democrației, a respectului pentru drepturile și libertățile fundamentale ale cetățenilor, fiind un obstacol împotriva derapajelor autoritare. Actul de justiție reprezintă un serviciu public, iar beneficiarii săi finali sunt cetățenii. Pentru ca actul de justiție să fie unul de calitate, profesioniștii direct implicați trebuie să beneficieze de toate condițiile necesare, de la infrastructura instanțelor și parchetelor, la resursa umană care să corespundă nevoilor și exigențelor profesionale pentru înfăptuirea actului de justiție și până la aspecte care țin de claritatea și de predictibilitatea legislației. Pornind de la Legea fundamentală care consacră următoarele principii: „În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie”, „Nimeni nu este mai presus de lege”, iar „Justiția este unică, imparțială și egală pentru toți”, rezultă că accesul cetățenilor la justiție are ca premisă existența unei legislații clare, precise, predictibile, pe înțelesul cetățenilor, accesibilă inclusiv on-line și cu titlu gratuit. Din această perspectivă, urmărim ca actuala legislație a României să fie supusă unui amplu proces de revizuire sub aspectul calității sale, pentru a deveni predictibilă pentru cetățeni, mediul privat, instituții, inclusiv pentru decidenții politici.

Legile adoptate trebuie să corespundă unor nevoi sociale reale, să fie clare și cu o anumită suplețe în conținut, astfel încât cetățenii să înțeleagă conduita de urmat și consecințele nerespectării legii.

Ministerul Justiției susține consolidarea dialogului instituțional și cooperarea cu mediul de afaceri, în scopul îmbunătățirii permanente a legislației aplicabile mediului economic de afaceri și specializării magistraților în domeniul legislației economice și destinată profesioniștilor. Un cadru legislativ clar și predictibil conferă stabilitate raporturilor juridice, susține dezvoltarea economică și încurajează investițiile pe termen mediu și lung. În acest scop, urmărim o revizuire a legislației

aplicabile mediului de afaceri și litigiilor cu profesioniști, armonizarea legislației primare, secundare și a practicii judiciare cu reglementările europene în materia TVA și a altor taxe, cu jurisprudența CJUE și codificarea legislației privind insolvența și falimentul. Asigurarea resursei umane pe termen scurt, mediu și lung, este un deziderat important pentru Guvern, prin dezvoltarea și perfecționarea Institutului Național al Magistraturii, prin modificarea legii de funcționare a statutului procurorilor și judecătorilor, astfel încât, nu poate fi judecător o persoană care are mai puțin vârsta de 30 ani. Se are în vedere ca până la această vârstă, atât procurorii, cât și judecătorii să lucreze ca angajați în Ministerul Public și cel al Justiției ca procuror asistent și judecător asistent până la împlinirea vârstei de 30 de ani. Pentru cei ce intră în Instiuttul de Magistratură, și au peste 30 de ani vârstă, aceștia vor lucra ca asistenți o perioadă de cinci ani. Astfel, prin acest principiu, avem garanția maturizării magistratului că are capacitatea intelectuală de a dispune soluții corecte în actul justițiabil. Se va interzice angajarea de magistrați (procurori și judecători) care nu au absolvit cursurile Institutului Național de Magistratură. În paralel și în strânsă legătură cu aceste demersuri, Ministerul Justiției, prin Consiliul de Management Strategic în domeniul Justiției și CSM, va lansa un dialog structurat pentru realizarea unui studiu complex pentru a evalua arhitectura sistemului judiciar din perspectiva resurselor umane, a optimei acoperiri teritoriale, realități sociologice, jurisdicționale și criminologice, din perspectiva eficientizării serviciului public judiciar în ansamblu pentru a servi mai bine interesele cetățenilor și ale persoanelor juridice.

Pentru sistemul de probațiune, vom acționa în vederea suplimentării anuale a schemei și vom continua eforturile depuse până acum și vom promova în dezbaterile parlamentare proiectele de lege pentru modificarea Codului penal și a Codului de procedură penală, cu scopul de a pune respectivele coduri în acord cu deciziile C.C.R.

Rolul celorlalte profesii juridice libere la îndeplinirea actului de justiție:

Constituția României a conferit profesiei de avocat un rol fundamental în apărarea drepturilor și libertăților fundamentale, iar Legile Justiției și strategiile de dezvoltare a sistemului judiciar au consacrat avocatul ca partener indispensabil și participant direct la îndeplinirea justiției.

Toate profesiile juridice au un rol esențial într-un stat de drept, iar îndeplinirea actului de justiție nu ar fi posibilă în lipsa uneia dintre acestea. Avocații, consilierii juridici, practicienii în insolvență, executorii judecătorești, notarii publici, mediatorii, experții tehnici judiciari, traducătorii și interpreții autorizați, pe de o parte, și judecătorii și procurorii, personalul auxiliar de specialitate, pe de altă parte, deși au atribuții diferite, au un scop comun: asigurarea respectării drepturilor și libertăților fundamentale pentru cetățean.

Activitatea de asistență, consiliere și reprezentare juridică realizată de avocați este o garanție procesuală importantă pentru justițiabili, conferindu-le încrederea că vor beneficia de un act de justiție imparțial și independent. Ministerul Justiției reafirmă susținerea prin dialog instituțional și prin măsuri legislative adoptate în acord cu jurisprudența CJUE și CEDO, pentru promovarea și respectarea principiilor enunțate în Carta principiilor fundamentale ale avocaților europeni, precum libertatea de a asigura apărarea și consilierea clientului, respectarea secretului profesional și a confidențialității cauzelor încredințate, prevenirea conflictelor de interese, competența profesională și pentru înlăturarea oricăror forme de restricții în exercitarea profesiei de avocat, neconforme cu standardele europene.

În contextul derulării amplului proces instituțional de digitalizare a întregii activități a instanțelor de judecată, Ministerul Justiției va susține facilitarea conexiunilor profesiilor juridice pentru a le întări capacitatea de a furniza servicii juridice conexe justiției și de a desăvârși un concept funcțional unitar pentru digitalizarea justiției din România.

Cunoașterea și buna înțelegere a legilor de către justițiabili are ca premisă accesul neîngrădit al acestora la actele normative, iar profesioniștii dreptului să contribuie la explicarea normelor legale pe înțelesul beneficiarilor drepturilor și libertăților.

Încheierea de parteneriate între autoritățile statului și profesiile juridice organizate în mod independent va avea un rol important în procesul de cunoaștere a legilor.

Guvernul, prin Compania Națională de Investiții, va continua proiectele de extindere a sediului ÎCCJ și a renovării sediului existent, alocând în același timp resursele necesare pentru asigurarea, prin închiriere, a unui sediu temporar pe termen scurt și mediu, până la finalizarea noii construcții și a renovării sediului actual al ÎCCJ.

Vom asigura investiții în infrastructura instanțelor de judecată și a parchetelor conform calendarului de investiții adoptat prin fonduri de la bugetul de stat, fonduri din PNRR și din alte surse externe.

Susținem dezvoltarea infrastructurii Direcției Naționale de Probațiune prin amenajarea de noi sedii la nivel territorial, dar și la nivel central într-o clădire care provine din recuperarea prejudiciilor rezultate din infracțiuni.

Vom continua investițiile pentru crearea, extinderea și modernizarea spațiilor de detenție în conformitate cu standardele CEDO.

Guvernul va asigura resursele financiare necesare realizării obiectivelor de investiții pentru realizarea de noi locuri de deținere, extinderea și modernizarea celor existente.

2. MINISTERUL SĂNĂTĂȚII

O parte importantă a programului de guvernare a Partidului Patrioților va fi centrată pe creșterea ponderii și importanței prevenției, ca parte integrantă din strategia națională curative a populației.

Stabilirea conduitei și susținerea financiară a prevenției vor fi transferate către sistemul asigurărilor sociale de sănătate, ca parte integrantă a strategiei de cost-eficientizare a cheltuielilor sanitare și pentru îmbunătățirea speranței de viață a românilor. Programele naționale de sănătate curative trebuie să fie în așa fel definite, încât să ajungă fiecare, în final, la maturitate, apoi să fie incluse în finanțarea de bază, facilitând astfel transparentizarea, asigurând eficiența de alocare a fondurilor, inițierea și sustenabilitatea unor noi programe naționale de sănătate curative cu medicamente noi, proceduri și aparatură inovativă.

Vom susține creșterea și diversificarea posibilităților de finanțare ale sistemului sanitar înspre Ministerul Sănătății și CNAS, vom atrage fonduri anuale pentru refacerea și asigurarea dotării imobiliare sanitare și a anvelopei de aparatură medicală uzuală și de înaltă performanță.

Investițiile în infrastructură, aparatură, atragerea de fonduri europene, crearea capabilităților în zonele de risc, reducerea infecțiilor nozocomiale în spitale, dezvoltarea tuturor ramurilor de telemedicine, ca metodă de compensare a deficiențelor de resurse umane, vor ajuta la trasabilitatea drumurilor ce trebuie parcurse de pacienți de la prezentarea la cabinetul medicului

de familie, prin stabilirea diagnosticului și inițierea tratamentului, la recuperarea în diferite specialități medicale

OBIECTIVE PENTRU PERIOADA 2024 -2028:

- Reorganizarea sistemului de sănătate, acces sigur la servicii medicale și farmaceutice de bună calitate, pentru fiecare cetățean, în așa fel încât orice serviciu medical oferit persoanei asigurate să fie gratuit în totalitate, nu compensat așa cum este acum pentru unele servicii medicale;
- Dezvoltarea rețelei de laboratoare de sănătate publică la nivel central și regional, dezvoltarea capacității de intervenție în teren, dezvoltarea componentei strategice dedicate asigurării securității transfuzionale;
- Asigurarea unui grad ridicat de absorbție a fondurilor europene dedicate domeniului sănătății pentru perioada 2024-2028, introducerea de criterii de performanță.
- Modernizarea, construirea și dotarea centrelor comunitare medicale integrate în mediul urban și rural;
- Asigurarea accesului permanent, rapid și neîngrădit al tuturor cetățenilor la asistență medicală primară, reprezintă segmentul reconstrucției întregului sistem de sănătate. Fiecare centru va angaja și va contracta servicii cu medicii de familie, asistenți medicali, moașă, asistenți comunitari și sociali;
- Deschiderii de farmacii în mediul rural, în corelație cu rețeaua națională de centre medicale comunitare;
- Dezvoltarea medicinei școlare, inclusiv prin dezvoltarea unui curriculum de pregătire specific, care să asigure asistență medicală și sprijin pentru informarea și educația pentru sănătate în școli;
- Redirectionarea unor fonduri din cadrul Ministerului Sănătății către autorităților locale pentru angajarea medicilor și asistenților medicali dedicați medicinei școlare, prin finanțarea și organizarea de cursuri de instruire, în parteneriat cu societatea profesională de profil;
- Dezvoltarea și extinderea unităților de terapie intensivă pentru nou-născuți la fiecare spital din România;
- Construirea a cel puțin patru spitale pentru cazurile de arși, în regiunile Moldova, Transilvania, Muntenia și Oltenia;
- Creșterea calității serviciilor de asistență medicală primară și comunitară prin construirea unor centre medicale comunitare, a serviciilor oferite în regim ambulatoriu, servicii de reabilitare, paliative și îngrijiri pe termen lung, adaptate fenomenului de îmbătrânire a populației și nevoilor de servicii de sănătate;
- Implementarea unui cadru legislativ pentru încurajarea și creșterea deductibilității fiscale pentru asigurările complementare de sănătate;
- Întocmirea procedurilor privind studiile cercetării clinice, ca alternativă de acces la terapii inovative; încurajarea înființării de centre de studii clinice pe lângă spitalele județene, în colaborare cu universitățile/facultățile de medicină;
- Reducerea la zero a platilor pentru toate serviciile medicale și achiziționarea gratuită a oricăror medicații, pentru toți angajații din România, a persoanelor asigurate, pensionari,

elevi, studenți, rezidenți, șomeri, asistați sociali dar și acelor neasigurați din diferite motive întemeiate, dar care sunt cetățeni români.

- Continuarea reformelor de prevenire și combate a corupției din spitale, este un obiectiv important pentru Guvern;

- Simplificarea și regândirea exemnelor de intrare la Facultățile de Medicină din România, atât a celor de stat dar și a celor private, prin modificarea legii învățământului;

- Încurajarea întoarcerii în țară a cercetătorilor români în medicină, dar și a medicilor și asistentelor medicale ce activează în instituții și spitale din străinătate prin granturi de excelență;

- Implementarea ghidurilor de bună practică, pentru a uniformiza practica medicală, Elaborate de Colegiul Medicilor din România, Comisiile de specialitate și societățile profesionale;

- Finanțarea acțiunilor prioritare ale Ministerului Sănătății și ale programelor naționale;

- Elaborarea algoritmului de diagnostic și tratament al diferitelor boli, precum și a protocoalelor de diagnostic și tratament în funcție de specificul fiecărei specialități și al fiecărei unități sanitare;

- Regândirea reformei rezidențiatului prin coordonarea metodologică a pregătirii de către universitățile/facultățile de medicină și farmacie, corelarea locurilor și posturilor scoase la concurs cu proiectarea pe 4 ani a specialităților deficitare și a nevoilor de asistență medicală și de resurse umane la nivel local și regional;

- Actualizarea curriculumului și bibliografiei de pregătire în rezidențiat și examen în specialitate conform standardelor actuale;

- Creșterea ponderii consumului de medicamente generice și biosimilare și încurajarea industriei locale producătoare de medicamente să asigure medicamentele deficitare;

- Adaptarea mecanismelor de aplicare a contractelor cost-volum și cost-volum-rezultat la realitățile actuale în vederea creșterii accesului la tratamente inovative.

3. MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

Evenimentele conflictului militar existent în proximitatea granițelor României, a făcut ca instituțiile MAI să fie angrenate zilnic în activități specifice, care reclamă un nivel sporit de adaptare și reacții eficiente pentru a face față noilor provocări. Ministerul Afacerilor Interne nu a acționat în mod coordonat și pe deplin pentru reducerea impactului riscurilor și amenințărilor la adresa siguranței cetățenilor, a instituțiilor publice, a celor private, prin perfecționarea și adaptarea continuă a mecanismelor instituționale de prevenție și răspuns, ceea ce nu a permis de fiecare data identificarea, cunoașterea, analiza și contracararea acestora, precum și prin realizarea unui management neeficient al crizelor.

Ministerul Afacerilor Interne va continua demersurile de eliminare a principalelor vulnerabilități a instituțiilor sale, deficitul de personal, fără însă a se limita la încadrarea posturilor vacante, astfel, vor fi luate în considerare mai multe paliere: optimizarea structurilor dedicate unui anumit domeniu și redistribuirea resurselor între noile structuri astfel formate, reînființarea Posturilor de Poliție Rurală, care vor fi completate cu structuri de jandarmi, respectiv câte o grupă de jandarmi la fiecare Post de Poliție Rurală și înființarea în mediul urban a polițiștilor de sector (sectoriști), astfel încât să cuprindă toată situația operativă pe întreg teritoriul țării. Structurile de Intervenție Rapidă de pe lângă Inspectoratele Județene de Poliție, se vor mări cu efective

suplimentare, astfel încât, fiecare inspectorat județean de poliție să aibă încadrați în aceste structuri de intervenție și restabilire a ordinii publice, câte 100 de luptători pentru prevenirea și descurajarea infracțiunilor în zona de competență. Vor interveni atât în mediul rural cât și în cel urban, vor sprijini agenții de poliției rutieră și vor executa misiuni specifice politienești.

Deasemenea se va avea în vedere reorganizarea sistemului de cercetare penală și judiciară din cadrul poliției, astfel încât mica criminalitate să fie preluată și înregistrată direct de către această structură, atribuind numere de penal, cercetând în regim de urgență aceste genuri de fapte.

Ministerul Afacerilor Interne reprezintă componenta Guvernului ale cărei funcții principale constă în asigurarea securității individului, a bunurilor comunității și societății în general, respectiv în furnizarea unor servicii publice de calitate și în acord cu nevoile exprimate de către aceștia.

Ministerul Afacerilor Interne va deveni unul dintre vectorii principali ai consolidării încrederii în statul român, în deciziile pe care reprezentanții acestuia le iau sau le implementează pentru siguranța și protecția cetățeanului și a comunității, pentru asigurarea calității serviciilor publice furnizate.

MAI contribuie esențial la buna funcționare a statului român și, în acest sens, prin instituțiile abilitate aflate în subordinea sa, îndeplinește atribuții specifice, pe baza politicilor, strategiilor și responsabilităților care privesc domeniile sale de competență. Pe lângă cele două domenii-cheie, mai vizibile în activitățile cotidiene - situațiile de urgență și ordinea publică, funcțiile principale ale MAI se reflectă și în alte domenii, la fel de importante pentru stabilitatea și bunul mers al societății, precum: controlul la frontiere și al migrației, paza și protecția instituțională, lupta anticorupție, antidrog sau împotriva traficului de persoane, protecția arhivelor naționale, asigurarea serviciilor publice esențiale în legătură cu dreptul la identitate, călătorie etc.

OBIECTIVE PENTRU PERIOADA 2024 -2028:

1. Profesionalizarea instituțiilor din subordinea Ministerului Afacerilor Interne pentru a răspunde securității cetățenilor și societății, într-o manieră coerentă, guvernată de principii sănătoase și responsabilitate eficientă;

2. Mărirea capacității de prevenție, intervenție și reacție a Ministerului Afacerilor Interne, pentru impunerea respectării legii, prin profesionalism, intervenții prompte, seriozitate, atitudine și curaj;

3. Recrutarea, formarea și evoluția profesională continuă a personalului Ministerului Afacerilor Interne;

4. Accelerarea proceselor de simplificare administrativă și transformarea digitală a serviciilor publice și a procedurilor interne de lucru;

5. Implementarea strategiilor adoptate aflate în derulare, referitoare la prevenirea și combaterea criminalității organizate, lupta împotriva traficului de persoane, respectiv combaterea migrației ilegale și a evaziunii fiscale, lupta împotriva drogurilor și siguranța frontierelor de stat;

6. Creșterea măsurilor de siguranță a cetățeanului este principala prioritate a guvernării;

7. Prevenirea și combaterea traficului de ființe umane, prostituția și pornografia infantilă, identificarea cauzelor care duc la persoanele dispărute și căutarea lor, siguranța școlară, prevenirea delincvenței juvenile, combaterea violenței domestice, prevenirea agresiunilor de natură sexuală, combaterea infracțiunilor de mediu, a celor săvârșite în mediul online, precum și a infracționalității

cu grad ridicat de impact emoțional și psihologic reprezintă subiecte de interes direct pentru întreaga societate dar și pentru Guvern;

8. Dezvoltate noi capacități de suport aerian la Inspectoratului General de Aviație, care să asigure intervenția rapidă la evenimente din domeniul ordinii publice, inclusiv prin utilizarea aeronavelor fără pilot la bord (drone);

9. Asigurarea și creșterea pregătirii pentru a face față dezastrelor naturale și altor situații de risc, într-un mod adaptat la nevoile actuale;

10. Consolidarea Sistemului Național pentru Situații de Urgență, autoritatea responsabilă în gestionarea situațiilor de urgență și de protecție civilă, inclusiv prin preluarea în coordonare, pentru integrarea componentei navale în cadrul sistemului situațiilor de urgență, care vor asigura dezvoltarea progresivă și continuă a capacităților de răspuns în situații de urgență și de protecție civilă, adaptarea mecanismelor privind managementul resurselor;

11. Implementarea în totalitate a Strategiei Naționale privind migrația pentru perioada 2024-2028, care urmărește gestionarea eficientă a migrației ilegale sub toate aspectele și formele sale, care va implementa noua arhitectură a sistemelor europene de informații pentru frontieră și securitate și se va asigura interoperabilitatea dintre acestea, respective Sistemul de Intrare/Ieșire (EES), Sistemul european de informare și autorizare privind călătoriile (ETIAS), Sistemul de Informații Schengen (SIS);

12. Dezvoltarea sistemelor moderne de monitorizare a traficului rutier, care va contribui decisiv la decongestionarea arterelor rutiere și la respectarea regulilor de circulație;

13. Implementarea de noi reforme și programe de pregătire profesională a poliției, jandarmeriei, pompieri, politisti de frontieră, pentru a răspunde nevoilor actuale;

14. Identificarea de noi oportunități de dezvoltare a unităților de învățământ postliceale pentru formarea agenților/subofițerilor și va consolida sistemul de pregătire profesională continuă, cu accent pe pregătirea tactică, fizică și utilizarea mijloacelor din dotare;

15. Implementarea unor noi strategii cu privire la modul de ocupare a funcțiilor de conducere din cadrul MAI, respective, toate funcțiile de conducere se vor ocupa prin concurs, după criterii de vechime și competență profesională;

16. Comasarea unor structuri conexe, eliminarea situațiilor în care aceeași materie este gestionată de mai multe structuri, echilibrarea repartizării resurselor. pentru îmbunătățirea sistemului de asigurare a ordinii publice, cu accent pe activitatea de prevenire, întărirea capacității de funcționare și reacție a structurilor operative, eficientizarea structurilor de suport, inclusiv prin crearea unui mecanism unitar, la nivelul județului, care să asigure resurse materiale pentru toate structurile operative ale MAI, impunerea utilizării procedurilor de lucru electronice și a sistemelor de management electronic al documentelor;

17. Transformarea și regândirea modului în care se face administrație publică în România, prin aducerea propriilor servicii publice în mediul electronic, prin contribuția la ecosistemul de realizare a serviciilor digitale;

18. Implementarea unor măsuri care să întărească rolul Unității de Protecție Internă din cadrul MAI în prevenirea și combaterea corupției în rândul personalului, care vor monitoriza în permanență cauzele care conduc la afectarea nivelului general de integritate al propriilor angajați și vor acționa pentru a asigura un grad înalt de probitate morală și deontologie;

19. Continuarea implementării proiectelor de digitalizare, de interes deosebit pentru emiterea actelor de stare civilă, a cărții electronice de identitate, înmatricularea vehiculelor și emiterea permiselor de conducere;

20. Consolidarea capacității de monitorizare și anticipare a riscurilor, amenințărilor și vulnerabilităților care pot conduce la tulburarea gravă a ordinii publice, respectiv de contracarare a formelor grave de criminalitate, prin dezvoltarea resurselor umane specializate în activitatea de informații și achiziția de instrumente tehnice avansate de culegere și procesare a informațiilor;

21. Întărirea capacității de securitate cibernetică, prin creșterea rezilienței sistemelor informatice și de comunicații proprii și eficientizarea capacității de detecție și investigare rapidă a atacurilor cibernetice, în vederea protecției a informațiilor clasificate gestionate, inclusiv prin creșterea culturii de securitate a personalului;

22. Continuarea procesului de reformă în domeniul resurselor logistice și financiare, prin îmbunătățirea gradului de dotare a personalului, îmbunătățirea condițiilor de lucru, creșterea mobilității structurilor de intervenție, implementarea unor soluții informatice moderne;

23. Dezvoltarea infrastructurii comune de pregătire, ce va fi destinată procesului de instruire și antrenare a polițiștilor, polițiștilor de frontieră, jandarmilor, pompierilor și personalului de protecție civilă;

24. Continuarea procesului de implementare a proiectelor finanțate de U.E., din cadrul financiar multianual actual, pentru atingerea tuturor rezultatelor prevăzute și creșterea sumelor accesate, pentru dezvoltarea infrastructurii instituțiilor din subordinea MAI;

25. Realizarea obiectivelor aferente gestionării frontierei de stat, managementului migrației, securității interne. Guvernul va asigura finanțarea proiectelor prin intermediul fondurilor europene dedicate afacerilor interne;

26. Gestionarea fondurilor din P.N.R.R., destinate pentru finanțarea unor obiective majore de investiții, aferente MAI;

27. Continuarea colaborării cu structurile similare din U.E. precum și din alte țări, în vederea schimbului de informații operative, pentru prevenirea și combaterea terorismului;

28. Creșterea siguranței turistilor în stațiunile montane, balneare și la Marea Neagră, prin suplimentarea cu posturi de poliție și jandarmerie;

29. Redimensionarea structurilor de ordine și siguranță publică în așa fel încât să cuprindă tot arealul public la nivel național, în așa fel încât fiecare comună din România să aibă posturi de poliție și grupe de jandarmi;

30. Înființarea posturilor de jandarmi, în localitățile de până la 10.000 de locuitori.

4. MINISTERUL APĂRĂRII NAȚIONALE

Guvernul va concepe și realiza proiectele de securitate și apărare, prin Strategia Națională de Apărare a Țării, ca un tot unitar, prin consolidarea posturii de apărare și descurajare, prin dezvoltarea unor capacități de apărare robuste și reziliente, credibile, interoperabile, flexibile și eficiente, destinate deopotrivă descurajării unei agresiuni împotriva României și articulării unui răspuns interinstituțional adecvat la provocările actuale și viitoare ale mediului de securitate, inclusiv în spectrul hibrid.

Guvernul urmărește să crească și să dezvolte în perioada 2024-2028, capacități de înaltă tehnologie, o resursă umană înalt educată și foarte bine instruită, dezvoltarea unei culturi instituționale centrate pe cunoaștere și inovație și, nu în ultimul rând, reziliență națională, inclusiv bazată pe pregătirea populației, a economiei și a teritoriului pentru apărare națională și a nivelului de reacție, participarea la inițiative și proiecte aliate vizând dezvoltarea de capacități aliate comune; participarea la misiuni și operații NATO.

România trebuie să înceapă să dezvolte fabrici de armament și muniție, tehnică militară de luptă de înaltă calitate, întrucât condițiile pentru realizarea acestora sunt optime atât din punct de vedere al inovării, cercetării, construcțiilor propriu-zise, astfel încât, în cel mult 10 ani, România să fie unul din cei mai mari exportatori de armament la nivel mondial.

Apărarea națională are nevoie de un cadru legal care să asigure modernizarea, operaționalizarea și gestionarea eficientă a priorităților. Analiza actualului cadrului legislativ, va viza armonizarea prevederilor legale și normative care reglementează domeniul apărării naționale. Se va susține o abordare care să țină seama de bunele practici la nivel european, în special a celor care vizează controlul democratic al forțelor armate, respectarea valorilor statului de drept și o abordare profesionistă a mecanismelor interministeriale.

Finanțarea pentru apărare va cuprinde definirea angajamentelor și a responsabilităților structurilor cu rol legislativ și executiv în probleme de securitate și apărare națională.

De asemenea, aprobarea bugetelor pentru apărare și pentru structurile de securitate trebuie să reflecte o voință politică majoritară, multipartită, asigurând și transpunerea în practică a principiului controlului parlamentar asupra forțelor de securitate și apărare. Acest proces va include actuala procedură de planificare a apărării, asigurându-i un caracter multianual, precum și un grad sporit de asumare și control la nivel politic.

Guvernul va continua identificarea și implementarea de măsuri pentru asigurarea consolidării posturii de apărare și descurajare, prin dezvoltarea unor capacități de apărare robuste și reziliente, credibile, interoperabile, flexibile și eficiente, destinate deopotrivă descurajării unei agresiuni împotriva României și articulării unui răspuns interinstituțional adecvat la provocările actuale și viitoare ale mediului de securitate, inclusiv în spectrul hibrid.

Acțiunile destabilizatoare din proximitatea estică a României, derulate pe multiple paliere și într-o manieră sincronizată, continuă să influențeze, să modifice și să agraveze situația de securitate din regiunea Mării Negre, prin perpetuarea instabilității, întreținerea conflictelor prelungite și influențarea parcursului european și euroatlantic al statelor din acest areal.

Guvernul prin programul de guvernare va alocă resursele necesare pentru creșterea nivelului stabilit prin acordul politic național privind creșterea finanțării pentru apărare pentru perioada 2024-2028 și în perspectiva următorilor ani, la 2,5% din PIB.

OBIECTIVE PENTRU PERIOADA 2024 -2028:

1. Cooperarea internațională în domeniul apărării, atât în plan bilateral, cât și în format multinațional, în cadrul organizațiilor internaționale din care facem parte este o precondiție și un factor important în atingerea obiectivelor asumate de România pentru anii următori prin implementarea politicilor de cooperare internațională, contribuind la menținerea unui sistem optim de relații militare pentru asigurarea nivelului ridicat de instruire și pregătire a Armatei României,

conform standardelor, dar și pentru îndeplinirea obligațiilor ce ne revin în conformitate cu angajamentele asumate la nivel internațional;

2. Continuarea politicilor de cooperare internațională în domeniul apărării vizează cooperarea bilaterală, cu statele membre NATO și UE, cu partenerii strategici, în primul rând cu SUA, cu statele partenere cu care sunt încheiate acorduri de cooperare în domeniul apărării și industriilor de apărare și cu care au fost identificate domenii de interes comun, precum și cu state din regiunile de interes, cu care există potențial pentru dezvoltarea unor programe de cooperare, în special în domeniul tehnico-militar și cercetare-dezvoltare-inovare, cu instituțiile cu vocație în domeniul păcii și securității la care România este parte, respectiv ONU și OSCE;

3. Promovarea imaginii și rolului României în cadrul Alianței Nord-Atlantice cu accent pe intensificarea eforturilor de creștere a vizibilității și credibilității posturii de descurajare și apărare pe întregul Flanc Estic, dezvoltarea profilului strategic al României în cadrul Uniunii Europene și consolidarea României ca pol de stabilitate și furnizor de securitate în regiunea extinsă a Mării Negre și în Balcani;

4. Continua demersurile în vederea menținerii profilului de țară la un nivel ridicat, prin participarea la misiunile de menținere a păcii și implicarea activă în proiectele relevante dezvoltate la nivelul organizației mondiale;

5. Încheiate acordurilor de cooperare în domeniul apărării și industriilor de apărare și cu care au fost identificate domenii de interes comun, precum și cu state din regiunile de interes cu care există potențial pentru dezvoltarea unor programe de cooperare, în special în domeniul tehnico-militar și cercetare-dezvoltare-inovare;

6. Promovarea intereselor naționale în formate multilaterale precum Organizația Națiunilor Unite și Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa, ca parte a acțiunii mai largi de susținere și consolidare a unei ordini internaționale bazate pe reguli. Din perspectiva cooperării cu Organizația Națiunilor Unite, vor continua demersurile în vederea menținerii profilului de țară la un nivel ridicat;

7. Deasemenea, va fi acordată o atenție deosebită gestionării aspectelor politico-militare și implementării obligațiilor asumate prin documentele internaționale privind regimurile în domeniul controlului armamentelor convenționale și al neproliferării armelor de distrugere în masa;

8. Continuarea demersurilor privind dezvoltarea capabilităților prin implementarea prevederilor Programului Armata României 2040 și a Planului multianual de înzestrare a Armatei României;

9. Implementarea planurilor de acțiune subsecvente și identificarea, împreună cu Guvernul României, de soluții focalizate în special pe cooptarea industriei românești în implementarea planului multianual de înzestrare și retehnologizare a acesteia pentru asigurarea unei reziliențe militare industriale pragmatic;

10. Inițierea altor programe de achiziții necesare îndeplinirii obligațiilor ce revin României în cadrul procesului NATO de planificare a apărării, în funcție de alocările bugetare și de derularea programelor deja inițiate;

11. Elaborarea și îmbunătățirea cadrului normativ specific domeniului apărării și calității vieții personalului, prin continuarea activităților de elaborare a legislației naționale care reglementează activitatea diverselor instituții din sistemul de securitate națională;

12. Implementarea țințelor de capabilități, analizarea, acceptarea și asumarea pachetului TC21 alocat României și implementarea propriu-zisă 2024-2040 și a Planului multianual de înzestrare a Armatei României, conform aprobărilor CSAT;

13. Continuarea dezvoltării sistemului informatic și de comunicații militare, concomitent cu extinderea măsurilor de securitate informațională și implementarea celor de apărare cibernetică;

14. Reducerea cheltuielilor operaționale prin adoptarea de tehnologii noi, nepoluante, atât în privința echipamentelor militare, cât și a lucrărilor de infrastructură militară;

15. Dezvoltarea strategică, interinstituțională și funcțională într-un sistem integrat al problematicei protecției infrastructurilor critice naționale, printr-un proces de management al riscului, prin care să se evidențieze amenințările și vulnerabilitățile infrastructurii critice definite și modalitățile de diminuare a acestora, pentru fiecare structură responsabilă/implicată în parte;

16. Implementarea unui sistem medical militar unitar în cadrul sistemului de apărare, ordine publică și siguranță națională ca un domeniu integrat, ce necesită noi evaluări conceptuale și legislative, în contextul transformării situației geo politice militare din zona noastră;

17. Reducerea birocrăției și realizarea unei structuri organizatorice moderne, flexibile, conform nivelului de ambiție adoptat pe baza rezultatelor din procesul de revizuire strategică a apărării, a experienței acumulate în teatrele de operații, a lecțiilor învățate și a bunelor practici din sfera euroatlantică;

18. Reducerea cheltuielilor operaționale prin accesarea de finanțări din fonduri externe nerambursabile, pentru eficientizarea energetică și consolidarea clădirilor administrative aflate în administrarea Ministerului Apărării Naționale;

19. Motivarea și recompensarea personalului militar și civil în conformitate cu legislația națională și bunele practici în cadrul NATO și îmbunătățirea programului dedicat protejării drepturilor veteranilor de război, dar și a militarilor în rezervă și în retragere;

20. Aplicarea prevederilor constituționale, a normelor internaționale și UE la care România a aderat privind protejarea drepturilor omului pentru personalul militar și civil din cadrul Ministerului Apărării Naționale în scopul îmbunătățirii prestigiului și imaginii Armatei Române, precum și inițierea unui program dedicat cadrelor militare în rezervă și în retragere în vederea implicării acestora în diferite acțiuni privind domeniul apărării;

21. Dezvolarea unei infrastructuri imobiliare pentru atragerea tinerilor în serviciul armatei române.

5. MINISTERUL FINANTELOR:

Asigurarea stabilității macroeconomice, a investițiilor publice cu efecte de multiplicare și menținerea unei datorii guvernamentale la un nivel sustenabil vor permite reintrarea României în grupul țărilor cu finanțe publice sănătoase până la sfârșitul anului 2028.

Printr-o politică fiscal-bugetară consistentă, vom consolida rolul strategic al statului la nivel macroeconomic. În următorii patru ani vor continua acțiunile în vederea reducerii decalajelor

față de economiile statelor puternic industrializate, prin stimularea economică, investiții strategice în infrastructură, educație, sănătate, inovare și digitalizare.

Guvernul susține un model de dezvoltare sustenabilă, axat pe investiții, stimularea și dezvoltarea capitalului uman, creșterea competitivității companiilor românești și transformarea digitală a economiei și administrației, eficientizarea administrației publice și combaterea deprivării materiale a populației, revenirea economică și construcția unei viziuni bazate pe producția internă. Împreună cu politicile de venituri, politica fiscal-bugetară reprezintă principala pârghie prin care vom asigura un management macroeconomic echilibrat.

Unul dintre principalele obiective al acestui guvern este înființarea unor bănci cu capital românesc, care să acorde credite corecte investitorilor din România.

România va asigura sustenabilitatea finanțelor publice pe termen mediu și lung, prin reforme a marilor sisteme ce oferă servicii publice și, corespunzător acestora, o reformă a cheltuielilor publice.

Prin creșterea transparenței și predictibilității în domeniul fiscal-bugetar, va fi consolidată încrederea mediului de afaceri, precum și a consumatorilor.

Creșterea economică sustenabilă și echilibrată va permite ridicarea standardului de viață al cetățenilor.

Digitalizarea și simplificarea interacțiunii dintre instituțiile subordonate Ministerului Finanțelor și contribuabili, prin continuarea și extinderea proiectelor de debirocratizare la toate nivelurile, va fi un alt obiectiv principal.

Având în vedere evoluțiile economice, politice și sociale, se impune o regândire a Programului de Guvernare care să aibă în vedere contextul actual, influențat major de multiplele crize manifestate pe plan internațional.

Scăderea creșterii accentuate a inflației, manifestată în anul 2024, prin programe specifice pentru mărirea puterii de cumpărare a populației, va fi o prioritate pentru Guvern. Combaterea inflației și implementarea reformei finanțelor publice și a companiilor cu capital de stat, managementul datoriei publice, fiscalitatea, alături de politica ajutorului de stat, libera concurență, vor fi în atenția Guvernului.

OBIECTIVE PENTRU PERIOADA 2024 -2028

1. Sistemul fiscal-bugetar va fi adaptat la evoluția economiei, astfel încât să faciliteze creșterea economică, prin creșterea sustenabilității finanțelor publice, cu accent pe diminuarea evaziunii fiscale și eliminarea risipei bugetare, creșterea transparenței bugetare și eficientizarea cheltuielilor publice;

2. Reducerea deficitului bugetar pe termen mediu, contribuind, în acest fel, la scăderea inflației, a ratelor dobânzilor, a deficitului comercial și de cont curent al balanței de plăți, precum și la stabilitatea cursului valutar al leului;

3. Reevaluarea cadrului legislativ și instituțional actual al transferurilor financiare dintre bugetul de stat și bugetele locale: sistemul de echilibrare, sume defalcate cu destinație specifică, subvenții din bugetele unor instituții din administrația publică centrală;

4. Digitalizarea infrastructurii de date statistice care să permită analiza impactului transferurilor financiare asupra bugetelor locale și serviciilor publice locale;

5. Reformarea sistemului transferurilor financiare dintre bugetul de stat și bugetele locale, inclusiv analize de impact și propuneri de modificări legislative;

6. Introducerea unui sistem clar de evaluare a politicilor publice, care să ofere, în timp, un raport calitate/preț care să conducă la optimizarea eficienței și eficacității politicilor propuse;

7. Planificare bugetară va pune accentul pe bugetarea performanței, care să ofere un cadru bugetar adecvat pentru dezvoltarea planurilor strategice sectoriale;

8. Elaborarea unui set clar de obiective și priorități ale politicii sectoriale și un mod de stabilire a nevoilor bugetare corespunzătoare, care să ducă la alocarea resurselor disponibile către domeniile cheie, care să facă distincție între cheltuielile discreționare și nediscreționare și între investițiile și cheltuielile curente pe termen mediu, susținut de indicatori de rezultat sau de indicatori fiabili;

9. Revizuirea cadrului legislativ și instituțional actual al transferurilor financiare dintre bugetul de stat și bugetele locale în ceea ce privește sistemul de echilibrare, sume defalcate cu destinație specifică, subvenții din bugetele unor instituții din administrația publică central;

10. Reanalizarea efectelor produse de PNRR, iar acolo unde aceasta aduce atingere și afectează în orice mod economia României, se vor renegocia în favoarea politicii de stat;

11. Refacerea cadrului fiscal-bugetar proiectat pe termen mediu, prin consolidarea bugetară este previzionată a se realiza preponderent pe seama cheltuielilor bugetare, dar și prin corelare cu politici credibile care să sprijine creșterea veniturilor fiscale, în caz contrar existând riscul înregistrării unor deficite mai ridicate decât cele preconizate pentru anii următori;

12. Prioritate pentru Guvern pe termen mediu, este ca datoria publică guvernamentală să nu depășească pragul de 3% din PIB;

13. Finanțarea netă relativ echilibrată din surse interne și externe prin care se va asigura finanțarea deficitului bugetar și refinanțarea datoriei publice, preponderent în monedă națională, pentru a continua procesul de dezvoltare a pieței interne, în paralel cu accesarea piețelor externe de capital, în vederea asigurării unor surse robuste de finanțare;

14. Implementarea pentru anii viitori ai PNRR, va presupune realizarea de reforme și investiții în domenii cheie ale economiei care vor spori considerabil potențialul de creștere economică, fiind astfel posibilă creșterea nivelului veniturilor bugetare colectate și, implicit, scăderea nevoii de finanțare internă și externă;

15. Dezvoltarea pieței titlurilor de stat pentru populație, inclusiv prin automatizarea procesului de subscriere și a plății dobânzilor și rambursării principalului, precum și prin analiza posibilității efectuării subscrierilor online;

16. Implementarea unui proces de control al calității proiectelor, care să fie operaționalizate la nivelul Ministerului Finanțelor și la ministerele de linie, pentru a spori capacitatea de a pregăti, atribui și gestiona cu succes proiecte, acest proces urmând să fie proiectat special pentru a funcționa în contextul pieței din România;

17. Reevaluarea regimului fiscal existent prin raportare la realitatea socio-economică care nu a permis dezvoltarea unei clase de mijloc consolidate, dar și o economie vulnerabilă la șocuri, indiferent de natura acestora;

18. Continuarea măsurilor de evaziune fiscală, reintroducerea stopajului la sursă, abordarea reducerii fiscalității pe muncă;

19. Evaluarea riscurilor ce pot afecta prognoza indicatorilor macroeconomici și bugetari, precum și a eventualelor măsuri avute în vedere în ipoteza în care aceste riscuri se materializează, mai ales prin luarea în considerare a evoluțiilor de pe piețele financiare internaționale și posibilele implicații asupra României;

20. Creșterea veniturilor fiscale, prin intermediul unei politici fiscale adecvate, ceea ce va reprezenta un factor important în contextul respectării angajamentelor asumate în calendarul consolidării bugetare și al revenirii deficitului bugetar sub pragul de 4% în anul 2025;

21. Reașezarea stimulentei fiscale, lărgirea bazei de impozitare, întărirea administrației fiscale astfel încât sistemul fiscal să devină mai eficient și mai just;

22. Implementarea de reforme structurale care să stimuleze potențialul de creștere pe termen lung, acestea fiind esențiale pentru menținerea stabilității macroeconomice și întărirea capacității economiei românești de a face față unor evoluții adverse;

23. Modificarea legii privind posibilitatea angajării studenților pe perioada vacanțelor, astfel încât să încurajăm tinerii să aibă o viață activă și motivatoare în procesul lor de dezvoltare;

24. Simplificarea regulilor și debirocratizare, pentru a facilita conformarea voluntară și administrarea fiscală;

25. Implementarea regimului de emitere și circulație a facturilor, utilizarea caselor de marcat și racordarea acestora la sistemul central informatic al ANAF;

26. Creșterea colectării veniturilor din accize, TVA și taxe vamale prin monitorizarea importurilor mărfurilor cu risc fiscal ridicat și modernizarea punctelor de trecere a frontierei în scopul diminuării evaziunii cu mărfurile de contrabandă;

27. Înființarea unor programe pe bază de indicatori de rezultat la toate nivelurile administrației publice centrale și locale, care să permită transparența deplină a cheltuielilor publice, îmbunătățirea clarității și coerenței procesului de bugetare, prioritizarea politicilor sectoriale și adecvarea resurselor mobilizate la nivelul calității serviciilor publice oferite, creșterea responsabilității și a eficienței utilizării fondurilor publice prin asigurarea unei competiții reale între proiectele propuse spre finanțare și susținerea performanței;

28. Capitalizării adecvate a băncilor de stat pentru îmbunătățirea transparenței și guvernantei corporatiste a băncilor de stat;

29. Asigurarea unui management profesionist independent de ministerele coordonatoare, separarea între funcțiile de reglementare și cele operaționale;

30. Consolidarea statutului de piață emergentă a Bursei de Valori București și dezvoltarea acesteia prin sprijinirea activă a listării de noi companii, stimularea pieței obligațiunilor inclusiv prin facilități fiscale, pentru creșterea transparenței, a accesului la finanțare și a performanțelor guvernantei corporatiste, simultan cu deschiderea unor noi oportunități de investiții și economisire pentru populație.

OBIECTIVE PENTRU ANAF PENTRU PERIOADA 2024 -2028:

1. Obținerea de servicii electronice extinse prin portalul ANAF;
2. Implementarea proiectelor de digitalizare cu finanțare de la bugetul de stat;
3. Dezvoltarea unei platforme de big data destinate integrării și valorificării operaționale și analitice a volumelor de date de interes pentru Ministerul Finanțelor;

4. Implementarea de proiecte de digitalizare care se vor finanța din fonduri rambursabile;
5. Scoaterea facturilor electronice și introducerea celor tipizate, eliberate doar de ANAF;
6. Digitalizarea, re tehnologizarea și extinderea platformelor hardware și software pentru interfața cu cetățenii, în scopul simplificării transmiterii de date de contribuabili către ANAF, evitând astfel aglomerația la ghișee;
7. Crearea unei relații de parteneriat cu contribuabilii pentru serviciile prestate, prin dezvoltarea și extinderea de servicii simple și accesibile pentru contribuabili;
8. Simplificarea procedurilor de administrare fiscală pentru susținerea conformării voluntare la declararea obligațiilor fiscale prin reducerea și simplificarea numărului de formulare și declarații;
9. Notificarea contribuabililor cu privire la posibilele neregularități care ar putea conduce la stabilirea de diferențe de impozite și taxe, mediere, îndrumare și apoi control;
10. Implementarea proiectului ce vizează centralizarea bazelor de date locale și interconectarea acestei baze unice cu sistemele informatice ale instituțiilor statului care dețin și pot furniza informații utile în activitatea de colectare a impozitelor, a taxelor și contribuțiilor la bugetul general consolidat;
11. Asigurarea funcționării, continuității și disponibilității sistemului integrat vamal, funcționarea scannerelor în fiecare vamă din România, ceea ce înseamnă operaționalizarea conceptului de vamă electronică până la sfârșitul anului 2025;
12. Depunerea electronică dar și scriptică, acolo unde nu se poate sau nu există internet, a tuturor formularelor și declarațiilor;
13. Asigurarea de la distanță a serviciului de asistență a contribuabililor și dezvoltarea call-center-ului prin introducerea unui număr unic de telefon la nivel național;
14. Acordarea de asistență, din inițiativa organelor fiscale, pe teme ce decurg din constatări ale organelor de control din cadrul ANAF;
15. Extinderea funcționalității și a accesului mult mai facil la Spațiul Privat Virtual, ce are ca obiectiv optimizarea și simplificarea serviciilor aferente obligațiilor fiscale și nefiscale și plății taxelor.

6. MINISTERUL ENERGIEI

Asigurarea securității energetice pentru Guvern, reprezintă obiectivul vital al noii politici energetice, în acord cu contextul european al unei viitoare piețe integrate. Implementarea tranziției verzi și a digitalizării sectorului energetic prin promovarea producției de energie electrică din surse regenerabile, a eficienței energetice și a tehnologiilor viitorului reprezintă una dintre prioritățile mandatului pentru perioada 2024-2028. Decarbonarea furnizării de energie, având în vedere ținta asumată la nivelul UE, de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 30% față de nivelul din 2000, poate fi realizată doar prin mărirea capacităților de producție nucleare.

Astăzi în România trebuie aplicată o nouă politică energetică națională, fiind necesară în contextul european recent. Aceasta se va baza pe producerea energiei, eficiența energetică și siguranța energetică, stocarea energiei. La nivel regional independența energetică trebuie să fie noul obiectiv strategic. În acest context, independența energetică a României devine un prim obiectiv al guvernului.

Implementarea unor măsuri eficiente în sistemul energetic reprezintă o prioritate, deoarece depășirea provocărilor majore cu care se confruntă mediul de afaceri românesc va avea un rol esențial în redresarea economică a țării.

OBIECTIVE PENTRU PERIOADA 2024 -2028:

1. Implementarea de măsuri privind decarbonarea și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și consolidarea ei din perspectiva aprovizionării cu carburanți și gaze naturale prin constituirea unui sistem pentru menținerea stocurilor obligatorii, în conformitate cu legislația internă;
2. Continuarea Programului Național Nuclear cu SUA, pe termen mediu și lung, care să includă dezvoltarea de noi capacități nucleare-energetice, demararea investițiilor în domeniul energetic, în special în domeniul energiei curate, vizând finalizarea reactoarelor 3 și 4 de la Cernavodă, re tehnologizarea unității 1 Cernavodă;
3. Deblocarea proiectelor de exploatare a gazelor naturale offshore din Marea Neagră, reevaluarea contractelor cu diferiți terți în vederea identificării pierderilor de către România a dreptului de exploatare;
4. Continuarea intervenției statului prin măsuri de reglementare pentru menținerea unui nivel de trai decent al populației care este afectată în mare măsură de costurile de subzistență, inclusiv de cele ale utilităților aferente locuinței, fără a afecta investițiile în domeniul energiei;
5. Extinderea și modernizarea rețelei de transport și distribuție a gazelor naturale, cu accent pe implementarea de rețele inteligente de transport și distribuție;
6. Implementarea unui proiect de energie bazată pe biomasă, gaz și energie geotermală sustenabilă în zonele rurale și în urbanul mic, pentru a diminua utilizarea masei lemnoase, care poate fi obținută din deșeuri organice din agricultură și zootehnie, precum și din folosirea deșeurilor menajere și industriale;
7. Finalizării construcțiilor hidroenergetice cu funcțiuni complexe aflate în curs de execuție;
8. Dezvoltarea unor proiecte cu aplicabilitate în domeniul mobilității, prin promovarea unor proiecte de interes comunitar, care să vizeze interconectarea pieței din România cu celelalte piețe din Uniunea Europeană în vederea creării unor coridoare verzi de mobilitate;
9. Implementarea unor măsuri privind investițiile din mediul privat în sectorul energetic, inclusiv prin intermediul fondurilor europene, având ca scop eficientizarea energetică pe tot lanțul valoric și în toate sectoarele conexe;
10. Implementarea reformelor și obiectivelor prin redistribuirea unor sume din cadrul Planului Național de Redresare și Reziliență al României, pentru dezvoltarea de capacitate energetice de stat;
11. Continuarea investițiilor aferente rețelelor electrice care include proiectele de interconectare și de dezvoltare a rețelei energetice până în 2028, precum și investițiile în rețele de distribuție, prin folosirea de echipamente și tehnologii ce fac tranziția către rețelele inteligente cu comunicare bidirecțională, cu gestiune eficientă și cu flexibilitate mai mare în operare;
12. Reorganizarea distribuției de energie electrică care să nu mai fie dependent de doar 6 operatori de distribuție a energiei electrice;

13. Depolitizarea și independența autorităților de reglementare și a companiilor de stat, cu efecte asupra simplificării circuitului birocratic, în sensul transparentizării și al digitalizării, pentru a avea o guvernanta corporatistă și competență la toate nivelurile;

14. Creșterea gradului de securitate energetică prin implementarea unor mecanisme de finanțare în sectorul energetic și prin tranziția către o energie curată, transformarea sistemului electro-energetic național și adaptarea la noile cerințe de mediu și la nevoile pieței de energie;

15. În domeniul societăților cu capital de stat va fi promovat un management performant, respectând principiile de guvernanta corporatistă, în paralel cu simplificarea legislației în domeniu, în vederea debirocratizării activității acestora în raport cu instituțiile publice;

16. Asigurarea materiei prime pentru fabricarea combustibilului nuclear necesar funcționării unităților de la Centrala Nuclearoelectrică de la Cernavodă, în condiții de securitate națională, cu respectarea prevederilor Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene și a recomandărilor Agenției de Aprovizionare a EURATOM, prin transferul fabricii de la Feldioara la SN Nuclearelectrica și deschiderea unei noi mine de uraniu de către SNN;

17. Continuarea Proiectului SMR Doicești, ca obiectiv strategic al României, Ministerul Energiei va sprijini Nuclearelectrica în evaluarea acestei tehnologii și, împreună, cele două companii vor adopta măsurile pentru dezvoltarea reactoarelor modulare mici în țară;

18. Reducerea deșeurilor radioactive în reactoare nucleare de Generație IV. ALFRED Advanced Lead Fast Reactor European Demonstrator, reprezintă un proiect de cercetare pentru un reactor de demonstrație a tehnologiei reactorilor rapizi răciți cu plumb LFR-Lead Fast Reactors;

19. Continuarea programului de restructurare al companiei aprobat de către CE, prin retragere din exploatare a unor capacități energetice pe bază de lignit și înlocuirea acestora cu capacități de generare pe gaz natural în tehnologii moderne cu emisii scăzute de CO₂, precum și a unor parcuri fotovoltaice, prin care se intenționează transformarea mixului energetic din energie produsă doar pe bază de cărbune, în energie produsă pe bază de cărbune, gaz natural și regenerabil;

20. Continuarea investiției de la Mintia, care reprezintă o investiție privată de producție a energiei electrice din gaze naturale cu posibil amestec de hidrogen, în valoare de peste 2 miliarde de euro, ceea ce reprezintă o valoare record pentru o capacitate de producție de energie în România;

21. Finalizarea procedurilor de stingere a obligațiilor fiscale și bugetare conform OUG 60/2019 și înființarea Complexului Energetic Valea Jiului, care va cuprinde 4 mine Lonea, Lupeni, Livezeni și Vulcan, aflate în procedura de închidere, cu aprobarea Comisiei Europene, precum și Centrala de la Paroșeni și demararea studiilor de fezabilitate pentru o nouă capacitate de producție energie electrică regenerabilă și a unui proiect CCGT;

22. Dezvoltarea unui program de investiție pentru proiectul Neptun Deep și demararea acestuia, precum și accelerarea investiției privind exploatare perimetrului Caragele;

23. Încheierea unui Parteneriat de colaborare între SNGN ROMGAZ SA, UAT Drobeta-Turnu Severin și Mehedinți Gaz S.A., în vederea extinderii rețelei de distribuție a gazelor naturale, pentru asigurarea continuității în alimentarea cu gaze naturale a întreg municipiului Drobeta-Turnu Severin;

24. Implicarea Romgaz, în proiectul de dezvoltare al unei centrale de producere a energiei electrice pe gaze naturale, energie verde și hidrogen de la Halânga - Centrala Electrică, prin integrarea producției de energie electrică din surse regenerabile (RES) cu producția de hidrogen,

prin intermediul unei unități de producție a energiei electrice pe bază de gaze naturale (CCGT) cu o capacitate de 150 MW, a unui parc fotovoltaic de 100 MW, precum și a unei unități de producere a hidrogenului și dezvoltarea proiectelor de producție a energiei verzi precum și în producția de metanol;

25. Implementarea Societății Hidroelectrica, pentru un plan de investiții ambițios și complex prin dezvoltarea de proiecte noi prin realizarea de capacități hidroenergetice noi, re tehnologizări și modernizări ale centralelor existente, proiectele noi de diversificare a activității, prin realizarea de capacități din alte surse regenerabile de energie, dar și prin implementarea unor activități de cercetare-inovare la nivelul companiei;

26. Finalizarea și continuarea investițiilor aflate în stadiu avansat de execuție, sistate în prezent: Amenajarea Hidroenergetică (AHE) a Râului Jiu, pe sectorul Livezeni-Bumbești, AHE Răstolița, AHE Cerna Belareca, AHE a Râului Olt, pe sectorul Cornetu-Avrig. Treapta Căineni, Racovița și treapta Lotrioara;

27. Realizarea de către Hidroelectrica a unor capacități noi de producție a energiei electrice pe râurile interioare, evaluate, în acest moment la o energie de proiect de 338,5 GWh/an, precum și o producție medie anuală de circa 4.651 GWh/an;

28. Implementarea de capacități de producere a energiei electrice din surse eoliene onshore și offshore, cu o putere instalată totală cuprinsă între 300 MW și 500 MW pentru fiecare variantă, în funcție de rezultatul studiilor de fezabilitate;

29. Înființarea unui SPV împreună cu compania MASDAR, în vederea demarării de noi proiecte de producție a energiei electrice prin amplasarea de panouri flotante pe suprafața lacurilor din portofoliul Hidroelectrica.

30. Implementarea unei unități de cogenerare cu ciclu combinat în cadrul CTE Grozăvești, care presupune realizarea unei noi unități de producere de energie în cogenerare de înaltă eficiență în tehnologie cu ciclu combinat gaze-abur, cu funcționare pe gaze;

31. Implementarea unei unități de cogenerare în ciclu combinat în cadrul CTE București Sud, care presupune realizarea unei noi instalații de cogenerare de înaltă eficiență;

32. Implementarea unei capacități noi de producere a energiei, în cogenerare de înaltă eficiență, cu funcționare pe gaze naturale, în cadrul CTE Progresul;

33. Reabilitarea ciclului combinat din CTE București Vest în vederea prelungirii duratei de viață/Implementare unitate nouă în ciclu combinate;

34. Proiect privind construcția unui cablu subteran de curent continuu pentru evacuarea puterii din regiunea Dobrogea pe traseul conductei de gaz Tuzla- Podișor;

35. Proiect privind construcția unui cablu subteran de curent continuu pe traseul gazoductului BRUA;

36. Creșterea capacității de interconexiune a SEN;

37. Proiect privind construcția unui cablu subteran de curent continuu pentru evacuarea puterii din regiunea Dobrogea;

38. Integrarea producției din surse regenerabile și centrale noi - Dobrogea și Moldova;

39. Demarării execuției lucrărilor prin integrarea centralelor electrice eoliene de pe coasta Mării Negre - în colaborare cu SPEEH Hidroelectrica SA - în acord cu European Green Deal;

40. Trecerea axului 220 kV Reșița-Timișoara-Săcălaz-Arad la 400kV- pentru creșterea capacității de interconectarea a rețelelor de transport din România, Ungaria și Serbia, îmbunătățind integrarea piețelor de energie electrică și a regenerabilelor;

41. Implementarea unei noi linii aeriene de interconexiune România-Ungaria 400 kV- Oradea-Jozsa, pentru creșterea capacităților de interconectare a rețelelor de transport din România și Ungaria, îmbunătățind integrarea piețelor de energie electrică și a regenerabilelor;

42. Retehnologizare RET prin continuarea obiectivelor în derulare și promovarea de investiții noi;

43. Recondutorarea Axului 220 kV Gutinaș-Dumbrava-Stejaru-Gheorgheni-Fântânele-Ungheni; Recondutorarea Axului 220 kV Urechești-Târgu Jiu Nord-Paroșeni-Baru Mare-Hășdat; Recondutorarea LEA 220 kV Porțile de Fier-Reșița circuitele 1 și 2; Trecerea la tensiunea de 400 kV a Axului 220 kV Brazi Vest – Teleajen – Stâlp și recondutorarea acestuia; LEA 400 kV Stâlp-Brașov;

44. Retehnologizarea și implementarea liniei Electrice Aeriene (LEA) 400 kV Porțile de Fier – Reșița; LEA 400 kV dublu circuit Reșița-Timișoara-Săcălaz-Arad; LEA 400 kV dublu circuit Cernavodă-Stâlp, cu un circuit de intrare/ ieșire în Stația Gura Ialomiței; LEA 400 kV dublu circuit Smârdan-Gutinaș; LEA 400 kV Gădălin-Suceava; LEA 400 kV Suceava-Bălți (Republica Moldova); LEA 400 kV Medgidia Sud-Constanța Nord; LEA 400 kV Isaccea-Tulcea Vest; Linia Electrică Subterană (LES) București Sud-Grozăvești.;

45. Retehnologizarea LES 400 kV Domnești-Grozăvești; Stația 400/110 kV Grozăvești; Închiderea Inelului de 400 kV București-Ilfov, în zona de est; Recondutorarea LEA 400 kV București Sud – Gura Ialomiței;

46. Recondutorarea Axului 400 kV București Sud-Pelicanu-Cernavodă cu linii noi de curent alternativ și de curent continuu de evacuare a producției eoliene onshore și offshore din zona Dobrogea, respectiv a producției generate de Unitatea 3 și de Unitatea 4 ale Centralei Electrice Nucleare de la Cernavodă, pe traseul Tuzla-Podișor și Podișor-Corbu-Hurezani-Hațeg-Recaș-Horia-Nădlac;

47. Implementarea de proiecte privind dezvoltarea SNT în scopul preluării gazelor de la țărmul Mării Negre (Vadu T1), care presupune crearea unui punct suplimentar de preluare a gazelor naturale din perimetrele de exploatare offshore ale Mării Negre;

48. Proiect privind dezvoltarea pe teritoriul României a Sistemului Național de Transport Gaze Naturale pe Coridorul Bulgaria-România-Ungaria-Austria, care presupune asigurarea unei capacități de transport a gazelor naturale spre Ungaria de 1,75 mld. mc/an, respectiv de 1,5 mld. mc/an spre Bulgaria;

49. Proiect privind dezvoltarea SNT în zona de Nord-Est a României în scopul îmbunătățirii aprovizionării cu gaze naturale a zonei, precum și al asigurării capacităților de transport spre Republica Moldova, de 1,5 mld. mc/an, în punctul de interconectare dintre sistemele de transport a gazelor naturale ale României și Republicii Moldova;

50. Modernizarea SMG Isaccea 1 și Negru Vodă 1, care presupune modernizarea stațiilor de măsurare a gazelor din punctele de interconectare pentru creșterea gradului de asigurare a securității energetice în regiune;

51. Proiect privind dezvoltarea SNT pe Coridorul Bulgaria-România-Ungaria-Austria;

52. Dezvoltarea Coridorului Sudic de Transport pentru preluarea gazelor naturale de la țărmul Mării Negre și interconectarea România-Serbia;

53. Amplificarea coridorului bidirecțional de transport al gazelor naturale Bulgaria-România- Ungaria-Austria;

54. Interconectarea sistemului național de gaze cu sistemul de transport al gazelor din Ucraina, modernizarea infrastructurii de transport al gazelor în zona de Nord-Vest a României;

55. Proiect privind CONPET SA - modernizarea și securizarea sistemului național de transport al petrolului și derivatelor, investiții pentru creșterea siguranței în exploatarea și diminuarea consumurilor specifice, dezvoltarea de noi activități conexe;

56. Proiect privind OIL TERMINAL SA - dezvoltarea capacității de stocare în depozitul Sud, extinderea și creșterea capacității de încărcare/descărcare a țițeiului, produselor petroliere, chimice și petrochimice, precum și altor produse finite și materii prime lichide, modernizarea activelor existente – rezervoare, rețeaua de conducte, rezolvarea problemelor istorice de mediu prin realizarea lucrărilor de ecologizare;

57. Proiect privind SOCIETATEA DE ADMINISTRARE A PARTICIPAȚIILOR ÎN ENERGIE SA - realizarea, în parteneriat cu Electrocentrale Grup SA, a unei noi capacități de producție în cogenerare pe amplasamentul fostei centrale termoelectrice Titan, dezvoltarea unei capacități de producție a energiei electrice la Fântânele, precum și dezvoltarea de noi proiecte privind punerea în funcțiune de noi capacități de energie verde;

58. Proiect privind UZINA TERMOELECTRICA MIDIA SA - realizarea unei Centrale Termoenergetice în cogenerare, parc de panouri fotovoltaice;

59. Proiect privind SOCIETATEA ELECTROCENTRALE GRUP SA - cofinanțarea proiectului de investiții privind realizarea unei centrale electrice fotovoltaice pe amplasamentul fostei centrale termoelectrice Fântânele – jud. Mureș, cofinanțarea investiției pentru o nouă capacitate de producție în cogenerare pe amplasamentul fostei centrale termoelectrice Titan.

60. Regandirea fondurilor din PNRR și a programului Anghel Saligny, în vederea sustenabilitatii Programului național de racordare a populației și clienților non-casnici la sistemul inteligent distribuție a gazelor naturale, obiective de investiții care constau în realizarea de sisteme de distribuție a gazelor naturale și a racordului la sistemul de transport al gazelor naturale;

61. Plafonarea și compensarea prețurilor la energie electrică și gaze natural. Este important ca aceste măsuri să continue să fie monitorizate și implementate în mod eficient, astfel încât să poată fi oferită asistență, în special, consumatorilor vulnerabili, dar și consumatorilor casnici și non-casnici și să se asigure o protecție adecvată împotriva creșterilor excesive de prețuri la energie electrică și gaze naturale;

62. Implementarea Strategia pentru Hidrogen și intrarea în vigoare a modificărilor cadrului legislativ, pentru implementarea Strategiei Naționale a Hidrogenului. Elaborarea Strategiei Naționale pentru Hidrogen în România, finanțată prin PNRR și selectarea consorțiului de consultanți pentru elaborarea strategiei;

63. Elaborarea Legii offshore - wind, privind dezvoltarea de energie eoliană offshore, așa cum este evaluat pe baza estimărilor Băncii Mondiale (BM), prezintă o capacitate teoretică de 76GW, 22GW sub formă de turbine fixe și 54GW sub formă de turbine plutitoare, pentru a utiliza în cel mai eficient mod resursele regenerabile offshore de care dispunem. Ministerul Energiei (ME)

colaborează cu Direcția Generală Sprijin pentru Reformele Structurale a Uniunii (Directorate General for Structural Reform Support – DG REFORM) și Banca Mondială (BM) în cadrul unui studiu intitulat „Offshore Wind Roadmap for Romania”.

7. MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

O politică guvernamentală bine gândită, poate reînvia agricultura și de a o aduce la standardele Poloniei, Ucrainei, Germaniei. Statul trebuie să înființeze Asociații Agricole în paralel cu cele private, ca, împreună, să dea României o hrană sănătoasă, fără chimicale. Redeschiderea fabricilor de îngrășaminte chimice, irigatul și prevenirea și combaterea calamităților naturale este cheia succesului în agricultura.

Dezvoltarea rurală, constă în infrastructură, drumuri, apă curentă, canalizare și gaz. Apoi, prin înființarea de Asociații Agricole și Zootehnice, tinerii de la sate pot lucra și dezvolta un patriotism curat, devotat, pentru țară. Atragerea de fonduri în vederea industrializării rurale, constituie o viziune amplă asupra viitorului rural.

Creșterea suprafeței agricole irigate prin continuarea investițiilor prevăzute în “Programul național de reabilitare și/sau înființarea infrastructurii principale de irigații și a infrastructurii de desecare și drenaj” în scopul reducerii efectelor negative ale schimbărilor climatice și prin Implementarea Programului de realizare a Sistemului național antigrindină și de creștere a precipitațiilor.

Absorbția fondurilor europene alocate agriculturii prin continuarea aplicării tuturor formelor de sprijin și introducerea de mecanisme și instrumente noi pentru agricultură.

Implementarea Programului privind crearea unui sistem de management al riscurilor în agricultură și creșterea consumului de produse autohtone prin Programul pentru Stimularea consumului de produse românești și dezvoltarea piețelor locale. Elaborarea “Strategiei naționale pentru promovarea produselor agroalimentare românești, este un obiectiv prioritar pentru guvernare.

Asigurarea stocurilor de materie primă de grâu, orz, floarea soarelui, soia și rapiță, prin compensarea parțială a costurilor, continuarea sprijinului financiar decuplat de producție, continuarea programelor de susținere a producției primare.

OBIECTIVE PENTRU PERIOADA 2024-2028

1. Introducerea de mecanisme și instrumente noi pentru agricultură, pentru menținerea, perfecționarea și introducerea de programe noi în vederea asigurării predictibilității, încurajarea consumului de produse autohtone, sprijin privind sortarea, ambalarea, etichetarea pentru punerea pe piață a produselor agroalimentare de către producători agricoli și formele asociative cu rol economic, sprijin pentru asigurarea necesarului de material genetic pentru sectorul vegetal, animal și piscicol aflat în dificultate, marketing și promovare, o politică de branding nouă printr-o identitate vizuală dedicată vinului românesc în vederea creșterii atractivității și vizibilității;

2. Sprijinirea fermelor de familie, sprijinirea investițiilor în modernizarea, restructurarea, creșterea competitivității și a performanțelor de mediu, în special pentru fermele de familie, în sectorul vegetal și zootehnic, sprijinirea investițiilor pentru implementarea soluțiilor digitale în

agricultură, încurajarea comercializării produselor finite obținute în fermele de familie și prin formele asociative, asigurarea accesului la finanțare, sprijinirea organizării fermelor de familie în forme asociative cu rol economic și realizarea de programe specifice și consolidarea acestora prin modificări legislative;

3. Implementarea programelor de finanțare a investițiilor în sistemul agroalimentar din fonduri europene alocate pentru perioada 2024-2027, concomitent cu finalizarea proiectelor cu finanțare europeană, contractate prin PNRR. Continuarea intervențiilor cuprinse în PNS 2024-2027, precum investiții în modernizarea, restructurarea și creșterea competitivității fermelor. creșterea competitivității sectorului zootehnic, sprijin pentru cooperare în vederea integrării pe lanțul agroalimentar/programe de sprijin pentru industria alimentară, consolidarea orientării către piață și creșterea competitivității fermelor agricole, pe termen scurt, mediu și lung;

4. Investiții pentru modernizarea satului românesc, modernizarea infrastructurii rurale și susținerea programelor pentru activitățile non Agricole, instalarea tinerilor fermieri, sprijin pentru cooperare în vederea integrării producției pe lanțul agroalimentar, investiții în crearea și dezvoltarea valorii adăugate prin procesarea și marketingul produselor agroalimentare, investiții în infrastructura de irigații, cooperare în vederea inovării, respectiv dezvoltarea de noi practici care să răspundă la nevoile specifice ale fermierilor, plăți compensatorii pentru angajamente în materie de mediu-climă și Eco-scheme și continuarea dezvoltării cercetării în domeniul agriculturii;

5. Cooperare cu statele cu cercetare avansată în domeniu în vederea inovării, respectiv dezvoltarea de noi practici care să răspundă la nevoile specifice ale fermierilor și sprijin pentru introducerea tehnologiilor din sfera agriculturii în medii controlate și realizarea legislației aferente;

6. Continuarea reformelor în domeniul fondului funciar, prin definitivarea procesului de intabulare a terenurilor agricole, inclusiv prin măsuri de sprijin în vederea finalizării succesiunilor;

7. Întărirea poziției fermierilor în lanțul agroalimentar prin susținerea investițiilor formelor asociative, sprijin pentru înființarea grupurilor de producători în sectorul agroalimentar. strategii pentru eficientizarea activității, dezvoltarea și consolidarea formelor asociative;

8. Continuarea Programului Agro-Invest, Programul Agro IMM Invest este dedicat întreprinderilor mici și mijlocii cu capitalizare de piață medie din domeniul agriculturii, pescuitului, acvaculturii și sectorului alimentar prin suplimentarea plafoanelor de finanțare, garantarea de credite pe termen mediu și lung în agricultură și industrie alimentară, creșterea competitivității și a sustenabilității fermelor prin susținerea investițiilor;

9. Consolidarea mediului asociativ, susținerea aderării și participării organizațiilor de fermieri din România la structurile asociative din Uniunea Europeană, soluții digitale pentru managementul dialogului civil în sectorul agroalimentar, identificarea, împreună cu sectorul agroalimentar, a soluțiilor fiscale necesare pentru susținerea grupurilor, organizațiilor și cooperativelor înființate, astfel încât să se poată asigura durabilitatea și dezvoltarea acestora, dar și accesul produselor românești pe piețele Uniunii Europene;

10. Reducerea efectelor negative ale schimbărilor climatice, stimularea producției agricole, îmbunătățirea gestionării apei și a apelor uzate, având în vedere că sectorul agricol se confruntă cu o penurie de apă pentru irigații din cauza schimbărilor climatice, a deșertificării și a practicilor agricole nesustenabile, combinate cu ineficiența cauzată de sistemul primar de irigații, care este în curs de reabilitare, reabilitarea și extinderea sistemului de irigații, asigurarea resurselor bugetare

pentru continuarea Programului Național de Reabilitarea a Infrastructurii Principale de Irigații din România;

11. Asigurarea gratuită a apei până la stațiile de punere sub presiune preluate de către organizațiile de îmbunătățiri funciare și/sau la echipamentele de udare mobile/motopompe, finalizarea obiectivelor de investiții aflate în diferite stadii de execuție și proiectare, finanțarea studiilor de fezabilitate și studiilor de impact pentru realizarea de noi amenajări de irigații, integrarea documentațiilor privind autorizarea sistemelor locale de irigații la Agenția Națională de Îmbunătățiri Funciare, dezvoltarea sistemului național antigrindină și de creștere a precipitațiilor;

12. Crearea unui sistem de management al riscurilor în agricultură, realizarea unui sistem integrat de acoperire a riscurilor din agricultură prin elaborarea legislației pentru înființarea și funcționarea „Instrumentului de sprijin al fermierilor afectați de pierderi ale producției agricole” finanțat prin PNS 2024-2027. Stimularea implicării fermierilor în scheme de prevenire și gestionare a riscurilor prin intermediul sprijinului acordat pentru susținerea primelor de asigurare;

13. Aplicarea, împreună cu Ministerul Energiei, din Fondul pentru modernizare a schemei de ajutor de stat privind sprijinirea investițiilor în noi capacități de producere a energiei electrice produse din surse regenerabile pentru autoconsumul întreprinderilor din cadrul sectorului agricol și industriei alimentare, sprijinirea sectorului agricol și a producătorilor din industria alimentară prin măsuri de stimulare a investițiilor destinate producției și/sau stocării de energie electrică din surse regenerabile, respectiv solară și eoliană, elaborarea unei scheme de ajutor de stat care să contribuie la implementarea programelor de industrializare și mecanizare a agriculturii și finanțarea fermierilor și a producătorilor agricoli în vederea finalizării proiectelor de investiții în capacitățile de producere a energiei electrice produse din surse regenerabile;

14. Implementarea proiectului de investiții I.7. ”Transformarea liceelor agricole în centre de profesionalizare” din Planul Național de Redresare și Reziliență, prin investiții privind finanțarea infrastructurii aferente liceelor Agricole, cooperare între instituțiile de învățământ cu profil agricol și agenții economici din agricultură și industrie alimentară, realizarea de ferme model, finalizarea cadrului legislativ necesar pentru implementarea prevederilor cuprinse în Planul Național de Redresare și Reziliență , Componenta C15 - Educație, Reforma 4, Investiția I7 „Transformarea liceelor agricole în centre de profesionalizare”, elaborarea ghidului de finanțare a liceelor agricole, elaborarea procedurilor de lucru, lansarea sesiunilor de primire a proiectelor de investiții pentru dezvoltarea/modernizarea infrastructurii liceelor agricole încheierea contractelor de finanțare cu cele 57 licee tehnologice cu profil agricol și înființarea unor programe de formare profesională continuă pentru specialiștii care activează în sectorul agroalimentar;

15. Echilibrarea balanței comerciale cu produse agroalimentare prin reducerea importurilor, stimularea exportului, a producției și a consumului de produse românești, susținerea investițiilor în colectarea, depozitarea, stocarea, procesarea și comercializarea produselor agroalimentare, îmbunătățirea mecanismelor de aplicare a certificatelor de depozit și asigurarea consumului intern de produse agroalimentare și prin majorarea nivelului rezervei de stat, reorganizarea, operaționalizarea și asigurarea funcționalității Casei Române de Comerț Agroalimentar ”Unirea”, elaborarea unui plan de promovare a alimentelor românești și de promovare a vânzărilor și exporturilor. Va fi garantat sprijinul administrativ, politic și diplomatic pentru deschiderea și menținerea unor noi piețe și dezvoltarea/modernizarea/retehnologizarea

industriei alimentare și practicarea unor politici sustenabile de stimulare a procesării, în scopul diminuării comerțului cu materii prime și creșterea valorii adăugate;

16. Dezvoltarea piețelor locale și promovarea produselor locale românești, prin susținerea cooperării între producători și unitățile administrativ-teritoriale în vederea dezvoltării piețelor locale și valorificării directe a producției, astfel încât să se faciliteze crearea lanțurilor de desfacere, stimularea obținerii unor produse pentru procesele tehnologice care contribuie la reducerea amprente de carbon, îmbunătățirea legislației privind certificarea și promovarea produselor agroalimentare, operaționalizarea Agenției de Calitate și Marketing a Produselor Agroalimentare, strategii de stimulare a consumatorilor cu privire la produsele agroalimentare românești;

17. Asigurarea unei producții alimentare durabile, prin utilizarea sustenabilă a pesticidelor, antimicrobienele și îngrășămintelor și prin dezvoltarea agriculturii ecologice, creșterea productivității agricole și a veniturilor micilor producători de alimente, fermelor de familie, inclusiv prin acces sigur și egal, resurse productive și inputuri, prin transfer de cunoștințe, servicii financiare, modernizarea și restructurarea exploatațiilor, prin investiții pentru îmbunătățirea productivității;

18. Reducerea pierderilor și a risipei de alimente, planificarea, organizarea și gestionarea cuantificării deșeurilor alimentare, implicarea tuturor autorităților statale într-un Program de acțiune amplu, destinat evitării risipei alimentare, elaborarea unui plan național de acțiune pentru reducerea risipei alimentare, cu implicarea tuturor instituțiilor statale, deducerea impozitelor aplicabile producătorilor agricoli în cazul trecerii printr-un intermediar de prelucrare și/sau ambalare;

19. Securitatea alimentară, sprijinirea operatorilor din sectorul alimentar și informarea acestora cu privire la siguranța alimentară, prin introducerea unor sisteme voluntare suplimentare de calitate în plus față de cerințele existente, elaborarea unui plan de urgență pentru asigurarea aprovizionării cu alimente și a securității alimentare, utilizarea eficientă a resurselor și producția de fructe și legume aproape de punctul de consum, promovând astfel lanțuri de aprovizionare mai scurte și securitatea aprovizionării;

20. Dezvoltarea productivității muncii în agricultură și în industria alimentară, prin sprijinirea organizațiilor de producători să proceseze, comercializeze și să negocieze prețurile pentru produsele lor, elaborarea unui program de dezvoltare cooperativă și sprijinirea dezvoltării piețelor locale și a lanțurilor scurte de aprovizionare, sprijinirea tehnologiilor ecologice și investițiilor inovatoare și bazate pe digital, care sunt bazate pe productivitate, facilitarea accesului la capital pentru tinerii fermieri și întreprinderile mici din industria alimentară, crearea unui fond comun de risc și punerea în aplicare a capitalului circulant și a sistemelor de refinanțare, de garantare și de contragarantare a împrumuturilor bancare, investiții privind asigurarea independenței energetice a unităților de producție din agricultură, industrie alimentară și acvacultură, achiziții simple de utilaje agricole și irigații la nivelul fermei, înființarea de noi unități și dezvoltarea celor existente pentru reproducție, incubatie și de creștere în sectorul avicol și sprijin financiar pentru achiziția de material de reproducție la speciile ovine, caprine, taurine, bubaline, albine și viermi de mătase, în vederea creșterii calității genetice la aceste specii;

21. Programe de încurajare a tinerilor fermieri și a activității din zona montană, instalarea tinerilor fermieri, cu sprijin financiar prin FEADR, continuarea Programului "Tânărul fermier"

prin care Agenția Domeniilor Statului pune la dispoziție terenuri de până la maximum 50 hectare pentru tinerii fermieri, continuarea programelor de investiții din zona montană care vizează înființarea centrelor de colectare lapte, de sacrificare a animalelor, de colectare, spălare și prelucrare primară a lânii, pentru înființare a stânelor montane și a centrelor de colectare și prelucrare primară a fructelor de pădure și a plantelor medicinale;

22. Dezvoltarea sectorului de cercetare, inovare în agricultură, prin susținerea investițiilor la nivel de fermă în tehnologii inovatoare aferente agriculturii de precizie, susținerea infrastructurilor de cercetare aferente băncilor de gene de la Buzău și Suceava, asigurarea sprijinului pentru crearea de parteneriate de cooperare în vederea inovării, dezvoltării de noi practici, care să răspundă la nevoile specifice ale fermierilor, continuarea Planului sectorial pentru cercetare-dezvoltare din domeniul agricol și de dezvoltare rurală, crearea unui cadru legislativ adecvat privind utilizarea dronelor agricole, inclusiv la lucrări de protecție a plantelor și omologarea pesticidelor, susținerea cercetării științifice pentru obținerea de soiuri și hibrizi adaptați la noile condiții de climă și a biotehnologiilor, inițierea de programe de cercetare și dezvoltare care să sprijine producătorii locali în identificarea celor mai bune practici de producție, în promovarea inovației și îmbunătățirii calității produselor, precum și în dezvoltarea de noi produse agroalimentare;

23. Implementarea unor programe de sprijin pentru acvacultură și pescuit în vederea creșterii și valorificării producției, încurajarea consumului intern de pește din producția autohtonă, prin creșterea producției de pește din acvacultură, încurajarea procesării primare în fermă, dar și a sectorului de procesare generală a peștelui care pot aduce plusvaloare sectorului pescăresc și servicii consumatorilor, măsuri de protecție a activităților din fermele piscicole privind conservarea producției și reducerea pierderilor provocate de păsările ihtiofage.

8. MINISTERUL ECONOMIEI, ANTREPRENORIATULUI ȘI TURISMULUI

În România, economia traversează o perioadă complicată, asistăm și la o creștere a prețurilor, existând un apetit crescând pentru investiții, dar încrederea consumatorilor fluctuează. Există șanse și oportunități majore, dar și amenințări semnificative, fiecare dintre acestea trebuie adresate în parte. România poate să depășească acest moment dificil doar prin investiții, acestea trebuie să se întâmple deopotrivă în sectorul public și în sectorul privat.

Investițiile în sectorul privat asigură efervescență economică, creează inovare, aduc plusvaloare, contribuie la echilibrarea balanței comerciale. Investițiile în sectorul privat reduc decalajele de concurență față de alte țări și permit readucerea la viață a unor sectoare de activitate și companii care pot să contribuie la crearea de prosperitate în societate. O guvernare responsabilă acționează echilibrat, intervenind acolo unde este cazul, fără să cadă pradă unor sloganuri ideologice.

Mediul economic este cuprinzător unde nu există doar servicii, nu există doar producție, nu există doar IT&C, nu există doar industrie, nu există doar comerț, nu există doar consum, ci toate, împreună, reprezintă economia românească.

România are o bază industrială încă relevantă și acest lucru trebuie dezvoltat și încurajat, trebuie să sprijinim producția prin investiții și să sprijinim activitatea comercială facilitând accesul la noi piețe de desfacere.

Acolo unde nu sunt mari șanse de reviriment, trebuie să găsim soluțiile pentru a salva activele și oamenii care lucrează în acele societăți.

Industria națională de apărare poate să producă și să lucreze pentru acoperirea necesarului MApN, în strânsă colaborare cu acesta, dar și pentru piețele externe. Este necesară doar o viziune, bună-credință și interes onest.

Industria de minerit non-energetic are încă valoare, prin resursele utile aflate în haldele și iazurile companiilor. Pentru a transforma un munte de steril în venituri reale la buget și în prosperitate pentru români este necesară o viziune corectă, o abordare onestă și curajoasă.

Industria ușoară românească, cu capital privat, are nevoie de susținere pentru a ajunge în fața viitorilor parteneri străini.

Este o realitate evidentă că avem nevoie de o politică industrială și o politică de reindustrializare națională, completă și complex, vorbim aici și de clustere industriale, dar și de industrii creative, vorbim și de producție, dar și de inovație, acolo unde putem să avem un cuvânt de spus.

În companiile cu capital de stat trebuie să recuperăm, pe cât posibil, timpul pierdut, trebuie să le alocăm banii de care au nevoie să opereze, să le ajutăm să intre pe noi piețe sau să recupereze piețe tradiționale, să le ajutăm să se retechnologizeze.

Îndeplinirea condițiilor și obiectivelor impuse de guvernanta corporatistă este un aspect pe care îl vom urmări, iar Planul Național de Redresare și Reziliență reprezintă instrumentul prin care putem să realizăm acest deziderat, unde se vor adopta măsuri pentru îmbunătățirea competitivității, rezilienței, adaptabilității și securității întreprinderilor.

Va fi elaborată Strategia națională axată pe transformarea digitală a întreprinderilor și pe promovarea interacțiunilor digitale dintre stat și întreprinderile private, fiind necesare măsuri specifice pentru a sprijini digitalizarea IMM-urilor și pentru a spori gradul de conștientizare cu privire la relevanța și beneficiile adoptării tehnologiilor digitale.

Prin bani din PNRR, pentru acest segment, ne propunem ca tranziția verde și cea digitală să fie favorizate și prin stimularea cooperării dintre mediul academic/de cercetare și mediul de afaceri, facilitând transferul de tehnologii moderne și sporind competitivitatea firmelor.

Potențialul turistic al României trebuie să se transforme din slogan în realitate economică. Avem nevoie de Organizații de Management al Destinațiilor, la fel cum avem nevoie de promovare internă și externă.

OBIECTIVE PENTRU PERIOADA 2024-2028

1. Digitalizarea, stabilitate și predictibilitate; costuri administrative cât mai reduse și servicii publice cât mai eficiente, infrastructura de conectare accesibilă, tratament egal și respectarea legii în relația cu operatorul economic, asigurarea cadrului legislativ și economic în vederea dezvoltării profesiilor libere și a activității antreprenoriale pe cont propriu;

2. Implementarea unor proiecte pentru mediul de afaceri prin soluții și măsuri financiare de susținere în contextul crizei sanitare;

3. Implementarea unor Proiecte de dezvoltare a turismului ca ramură strategică pentru economia românească, prin revizuirea și modernizarea cadrului legal, instituirea OMD-urilor, programe de finanțare și promovare;

4. Promovarea proiectului de realizare a ciclului integrat de producție minereu - cupru în România în industria cuprului prin identificarea unui investitor strategic pentru producerea în țară a produselor finite din cupru cu valoare adăugată mare. Acest lucru ar trebui făcut în concordanță cu dezvoltarea industriei auto pentru a micșora importurile de produse similare din alte țări;

5. Dezvoltarea exploatării superioare a grafitului în România, în vederea producerii pe teritoriul țării a bateriilor;

6. Implementarea unor investiții importante în industria națională de apărare în vederea recuperării decalajelor de tehnologizare care să permită operatorilor din acest sector să fie furnizori de încredere pentru MAPN și realizarea de parteneriate cu companii din țările NATO pentru integrarea și producția în fabricile industriei de apărare din România a diferitelor produse și servicii, atât pentru armata română, cât și pentru export, în așa fel încât să se întoarcă o parte din procentul de 2,5% din PIB alocat apărării și în industria națională;

7. Reducerea deficitului comercial provenit din importul de echipamente de eficiență energetică prin stimularea investițiilor în capacități de producție a panourilor fotovoltaice, pompe de căldură, baterii;

8. Atragerea fondurilor europene care va viza susținerea inițiativelor și investițiilor private, atât prin atragerea de firme strategice de mari dimensiuni, cât și prin consolidarea lanțurilor valorice preponderent formate din IMM și încurajarea dezvoltării de Start-up-uri inovative. Abordarea va fi integrată vizând, capacități de cercetare-dezvoltare, infrastructura pentru producție de componente și asamblare de produs finit, dezvoltarea de aplicații software și de comunicații aferente, servicii de instalare și întreținere, activități de export și capacități de reciclare;

9. Dezvoltarea industriei și activităților economice locale, prin creerea unor proiecte de dezvoltare a industriei și activităților economice locale, în special prin valorificarea patrimoniului natural și cultural existent a sprijinului ecoturismului și managementului adecvat al destinațiilor de turism și industriilor culturale și creative, ca sectoare importante pentru dezvoltarea locală, dezvoltarea ecosistemele industriale vizând sectorul dedicat producției de tehnologii verzi de bunuri și servicii pentru protecția mediului și gestionarea resurselor precum și dezvoltarea producției de bunuri și servicii pentru protecția mediului și gestionarea;

10. Continuarea și dezvoltarea accesului la finanțare pentru asigurarea capitalului de lucru și a fluxului de lichidități pentru unele firmele au fost afectate de schimbările legislative din ultimii ani;

11. Implementarea unei strategii pentru echilibrarea balanței comerciale și dezvoltarea de programe pentru a facilita exportul producătorilor români, alături de dezvoltarea rețelei de reprezentare economică externă în raport cu strategia economică națională;

12. Asigurarea continuității și finanțarea programelor de sprijinire a Start-Up-urilor, pentru firmele mici și mijlocii, operaționalizarea de noi programe pentru IMM-uri, inclusiv Start-Up-uri din fondurile structurale;

13. Relansarea Măsurii 1 și adăugarea de noi categorii de aplicanți eligibili, respectiv Întreprinderi Individuale, Întreprinderi Familiale, Profesii Liberales;

14. Deblocarea fondurilor aferente Programelor de la Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, în vederea finalizării plăților pentru toți beneficiarii admiși în cadrul măsurii;

15. Implementarea unor Programe de relansare și redresare pentru domeniile HORECA - finalizarea procesului de evaluare, demararea procesului de contractare și efectuare de plăți;

16. Promovarea exportului și susținerea investițiilor incoming/outgoing, elaborarea unei strategii de comerț exterior însoțită de propuneri de programe guvernamentale pentru întărirea capacității productive și relansarea ramurilor economice care generează deficit comercial, prin atragerea resurselor financiare pentru realizarea de investiții în România (investitori din SUA, state membre ale Uniunii Europene, state din Orientul Mijlociu, Japonia, Coreea de Sud, Singapore), relansarea activității de comerț exterior, creșterea și diversificarea exporturilor românești într-un ritm mai ridicat și reducerea deficitului comercial, în special cu produse având valoare adăugată ridicată, consolidarea dialogului instituțional și a mecanismelor de cooperare cu partenerii externi, în plan economic, eficientizarea activității de promovare a comerțului exterior și reconfigurarea rețelei de reprezentare economică externă în raport cu strategia economică națională, consolidarea exporturilor pe piețele tradiționale, diversificarea destinațiilor de export, diminuarea deficitului comercial, eficientizarea activității de promovare a exporturilor și atragerea de investiții străine, operaționalizarea și eficientizarea Portalului de comerț și crearea unei platforme interactive de postare a oportunităților de afaceri și înglobarea unei baze de date a producătorilor și exportatorilor români;

17. Dezvoltarea Programelor de inteligență artificială și susținerea IMM, ca o nouă politică industrială a UE și atragerea de bani europeni pentru industriile viitorului prin trecerea de la outsourcing la produse și servicii proprii și integrarea cu restul sectoarelor economice și dublarea nivelului de competențe digitale de bază până în 2028;

18. Dezvoltarea industriei auto, prin consolidarea poziției României în producția de componente pe lanțul valoric al industriei auto, adaptarea la tranziția către un transport curat și electromobilitate, atragerea de noi investitori de anvergură în domeniu, dezvoltarea de clustere auto în regiunile României cu prezență semnificativă a industriei auto și stimularea cooperării interclustere de tip rețea, atragerea de fonduri europene pentru sprijinirea colaborării între producătorii și furnizorii din clusterele auto cu universități și alte instituții de cercetare pentru a dezvolta noi inovații care pot aduce o valoare adăugată semnificativă întregului sector și participarea României în IPCEI ME/CT și consolidarea lanțului valoric al componentelor și sistemelor electronice, cu un accent deosebit pe întărirea ecosistemului de semiconductori;

19. Dezvoltarea industriilor prelucrătoare cu valoare adăugată înaltă, prin susținerea investițiilor și dezvoltării sectoarelor industriale cu valoare adăugată înaltă, valorificarea superioară a gazelor naturale în contextul noilor exploatare onshore și offshore, implementarea politicilor de stimulare fiscală a mediului de afaceri pentru ca România să își sporească competitivitatea și atractivitatea investițională în ceea ce privește valorificarea superioară a gazelor naturale, dezvoltarea unor industrii precum: petrochimie, metalurgie, mase plastice, transporturi, agricultură, farmaceutice, identificarea și promovarea activităților cu o valoare adăugată mare și avansarea în lanțul valoric, mai ales prin integrarea IMM-urilor locale din industrie;

20. Dezvoltarea sectorului dedicat economiei circulare, prin dezvoltarea sectorului dedicat unei astfel de economii și crearea de noi locuri de muncă în domeniu, reducerea amprente de carbon în activitățile industriale, reducerea consumului de resurse naturale prin valorificarea deșeurilor și reutilizarea acestora ca materii prime secundare, stimularea investițiilor în

infrastructura dedicată economiei circulare, tehnologie și cercetare și dezvoltare, rezolvarea deficiențelor structurale legate de deșeuri, colectare selectivă, reciclare și reutilizare a deșeurilor;

21. Dezvoltarea Programelor pentru Industria alimentară, prin încurajarea prelucrării superioare a materiei prime vegetale prin susținerea dezvoltării și creării de capacități de procesare autohtone în industria alimentară și conexasă, dezvoltarea lanțurilor valorice în domeniul plantelor tehnice și al altor tipuri de materiale naturale rezultate din activități agricole pentru dezvoltarea oportunităților în industrii-țintă, încurajarea procesării produselor agroalimentare primare în vederea obținerii de produse cu valoare adăugată și promovarea produselor tradiționale și a lanțurilor scurte la nivel local prin menținerea și îmbunătățirea mecanismelor de stimulare a investițiilor integrate în producție agricolă procesare-distribuție și asigurarea unor mecanisme previzibile și clare de finanțare a activităților de producție agroalimentară;

22. Implementarea unor proiecte de valorificare a creativității, a proprietății intelectuale și a patrimoniului cultural ca factor cheie de dezvoltare economică a României prin dezvoltarea de clustere de industrii creative (industria de publicitate, IT, software și jocuri pe calculator, arhitectură, design și modă, muzică, artă și cultură, film și televiziune, meșteșuguri, industria de carte și editură) în vederea creșterii valorii adăugate în economia românească, stimularea industriilor creative ca factor-cheie pentru dezvoltarea locală a zonelor slab dezvoltate;

23. Creșterea competitivității sectoarelor industriale prin implementarea Strategiei Naționale de Competitivitate cu termen anul 2027 cu o componentă privind managementul tranziției industriale, elaborarea și implementarea Strategiei Industriale a României 2023-2027 aliniată cu noua Strategie Industrială a Uniunii Europene și documentele strategice conexe, în contextul atingerii obiectivului neutralității climatice până cel târziu în 2050 și al crizelor suprapuse de securitate, energetică și sanitară, revizuirea și continuarea Programului Creșterea Competitivității Produselor Industriale, program pentru dezvoltarea lanțurilor de producție locale. Implementarea unei scheme de ajutor de stat cu scopul de a echilibra balanța comercială a României. Domenii prioritare: activitatea de producție în industria de medicamente și de echipamente medicale; chimică; petrochimică; alimentară; de tractoare; mașini, unelte și utilaje agricole; îngrășăminte; construcția de nave; piese auto; IT; energie, programul de industrializare pe bază de licență. Fond de investiții care va contribui total sau parțial la cumpărarea de licențe de către fabricile autohtone, urmând să returneze anual un procent din încasări pentru utilizarea licențelor. Domeniile prioritare: sectoarele de producție cu intensitate tehnologică medie și înaltă și sectoarele „verzi” (green) - tranziția către o producție prietenoasă cu mediul și program pentru incubatoare și parcuri industriale. Construirea/funcționalizarea a câte minimum un parc industrial/tehnologic pentru fiecare județ, cu implicarea autorităților locale pentru asigurarea utilităților și infrastructurii;

24. Creșterea rezilienței industriei de apărare în noul context geopolitic, prin adoptarea și implementarea Strategiei Naționale din Industria de Apărare, investiții importante în industria națională de apărare în vederea recuperării decalajelor de tehnologizare care să permită operatorilor din acest sector să fie furnizori de încredere pentru MApN, realizarea de parteneriate cu companii din țările NATO pentru integrarea și producția în fabricile industriei de apărare din România a diferitelor produse și servicii, atât pentru armata română, cât și pentru export, în așa fel încât să se întoarcă o parte din procentul de 2,5% din PIB alocat apărării și în industria națională;

25. Dezvoltarea mediului de afaceri prin predictibilitate fiscală, diminuarea poverii birocratice și politici publice care să stimuleze segmentele de piață cu potențial major dar care, în prezent, au impact negativ asupra balanței comerciale, dezvoltarea și îmbunătățirea ecosistemului antreprenorial reprezintă pilonul de bază al politicilor publice în domeniul IMM-urilor, iar scopul acestora este îmbunătățirea competitivității companiilor care, la rândul lor, contribuie la creșterea rezilienței economiei la șocuri externe, sprijinul orizontal pentru inovare, internaționalizare și dezvoltarea comunităților antreprenoriale, MAT urmărește susținerea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii plecând de la cele patru mari nevoi sistemice ale mediului de afaceri din România — nevoia de a crește densitatea antreprenorială, de a crește reziliența firmelor, de a încuraja creșterea în talie a firmelor și de a încuraja crearea de valoare adăugată;

26. Reformarea relației dintre administrație și mediul de afaceri pe baza următoarelor principii: debirocratizare și digitalizare; stabilitate și predictibilitate; costuri administrative cât mai reduse și servicii publice cât mai eficiente; infrastructură de conectare accesibilă; tratament egal și respectarea legii în relația cu operatorul economic; asigurarea cadrului legislativ și economic în vederea dezvoltării profesiilor liberale și a activității antreprenoriale pe cont propriu (PFA), inclusiv facilitarea accesului la finanțare, creșterea competitivității companiilor prin scheme de ajutor de stat, granturi și garanții, crearea unui ecosistem antreprenorial care să faciliteze dezvoltarea Start-up-urilor prin crearea unui cadru legislativ stimulat și a instrumentelor necesare de finanțare;

27. Crearea de comunități, clustere, hub-uri de inovare și dezvoltare în vederea creșterii productivității firmelor, permițându-le să concureze mai eficient atât la nivel național, cât și internațional, îmbunătățirea expertizei manageriale, tehnice și de piață a IMM-urilor prin atragerea și menținerea talentelor, creativitate/inovare, cercetare-dezvoltare in house, re tehnologizare, standardizare, asigurarea calității, eficientizarea costurilor, marketing și stimularea vânzărilor, încurajarea asocierii în afaceri prin promovare/impresariere a afacerilor (match-making), îndeosebi pe plan internațional;

28. Continuarea programului Start-Up Nation. Dezvoltarea de programe pentru susținerea antreprenoriatului în România pentru românii din diaspora - concurs de proiecte pentru antreprenorii din Diaspora pentru dezvoltarea noilor tehnologii în România, tranziția de la măsuri tradiționale de promovare la crearea de capete de pod în țări destinație și la crearea de parteneriate țintite pe priorități sectoriale strategice pentru dezvoltarea economiei românești în context internațional, continuarea Programului Start-Up Nation Diaspora, pentru susținerea cetățenilor români din diaspora care doresc să revină în țară și să deschidă o afacere cu finanțare europeană;

29. Continuarea Programului național multianual de microindustrializare va fi implementat conform Pachetului de stimulare a producției interne și a lanțurilor de aprovizionare “Fabricat în România” din Programul de Guvernare, a programului de dezvoltare a activităților de comercializare a produselor și serviciilor de piață, va fi implementat conform Pachetului de stimulare economică „Innovation” din Programul de Guvernare, extinderă Programului național multianual pentru susținerea meșteșugurilor și artizanatului și a Programului pentru organizarea târgului întreprinderilor mici și mijlocii, dinamizarea Programului de accelerare a dezvoltării sectorului productiv cu finanțare elvețiano-română va fi implementat conform măsurilor de sprijin orizontal pentru inovare, internaționalizare și dezvoltare a comunităților antreprenoriale, dezvoltarea

Programul național multianual de înființare și de incubatoare tehnologice și de afaceri, va fi implementat conform Pachetului de stimulare economică pentru IMM din Programul de Guvernare;

30. Continuarea și dezvoltarea destinațiilor turistice cu implicarea tuturor actorilor din turism prin încurajarea parteneriatelor dintre mediul privat și cel public la nivel de destinație, în vederea creșterii calității și performanței managementului destinațiilor turistice din România, prin promovarea unitară a identității naționale la nivel de manifestări expoziționale internaționale, creșterea notorietății destinației turistice România, ca destinație turistică de calitate pe piața internațională a turismului, dezvoltarea tuturor formelor de turism din România, identificarea de noi oportunități de dezvoltare și stimularea creșterii circulației turistice interne și internaționale;

31. Dezvoltarea ecoturismului, cu accent pe Parcurile Naționale și Delta Dunării, pentru ca România să devină prima destinație de ecoturism din Europa, simplificarea sistemului de autorizare în domeniul turismului, asigurarea atât a protecției turiștilor, cât și a operatorilor economici din industria de turism, digitalizarea serviciilor publice oferite de autoritatea publică centrală în domeniul turismului, implementarea reformei în domeniul turismului cu privire la Organizațiile de Management a Destinației, derularea de acțiuni de marketing, atât în format tradițional, cât și în mediul online, care să contribuie la creșterea notorietății destinației turistice România la nivel național și internațional;

32. Elaborarea de programe și politici publice în vederea sprijinirii destinațiilor turistice și a formelor de turism, continuarea finanțării programului de investiții în turism în domeniul schiabil și balnear și dezvoltarea acestuia în sensul susținerii infrastructurii de conferințe și spații expoziționale, amenajarea a două terminale de croaziera fluvială la Drobeta Turnu Severin și la Giurgiu;

33. Adoptarea strategiei naționale de dezvoltare și promovare a turismului, a unor noi strategii sectoriale, precum și implementarea planurilor de acțiune aferente, inclusiv pentru creșterea gradului calitativ și a volumului de marketing pe segmentul MICE, simplificarea cadrului legal privind sistemul de clasificare, atestare, licențiere și omologare în domeniul turismului, operaționalizarea schemei de ajutor de minimis pentru operatorii economici în vederea modernizării și dezvoltării stațiunilor balneare și balneoclimatice, derularea schemei de ajutor de stat pentru acordarea primei de incoming în domeniul turismului, implementarea schemei de minimis pentru participarea la târgurile de turism;

34. Dezvoltarea de programe și proiecte în vederea promovării traseelor turistice prin crearea de noi oportunități pentru dezvoltarea economică a zonelor respective, cu accent pe conservarea și promovarea patrimoniului natural și cultural al țării;

35. Definitivarea și implementarea Strategiei Naționale de Competitivitate cu o componentă privind managementul tranziției industriale;

36. Elaborarea cadrului legislativ și relansarea Programului Creșterea Competitivității Produselor Industriale cu acțiuni de susținere precum: clustere, industrii creative. Programul vizează competiții de proiecte finanțate prin schema de ajutor de stat aferentă;

37. Asumarea României alături de celelalte state membre, privind angajamentul Uniunii Europene de creștere a ambiției și eforturilor în scopul reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră pentru combaterea ambiției și eforturilor în scopul reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră

pentru combaterea efectelor schimbărilor climatice în vederea îndeplinirii obiectivelor Acordului de la Paris, precum și în contextul adoptării Pactului Ecologic European;

38. Implementarea de către Guvern a schimbări structurale în măsură a susține pe termen lung locurile de muncă și economia;

39. Asigurarea unor mecanisme previzibile, simple și clare de finanțare a activităților de producție agroalimentară;

40. Menținerea și îmbunătățirea mecanismelor de stimulare a investițiilor integrate în producție agricolă - procesare – distribuție și asigurarea unor mecanisme previzibile.

9. MINISTERUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR

Guvernul Românie, alături de celelalte state membre, își continuă angajamentele Uniunii Europene de creștere a eforturilor în scopul reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră pentru combaterea efectelor schimbărilor climatice în vederea îndeplinirii obiectivelor Acordurilor de la Paris, precum și în contextul adoptării Pactului Ecologic European.

Guvernul va uza de aceste angajamente pentru a transforma societatea și economia națională, contribuind la obiectivul unei dezvoltări sustenabile, ținând însă cont și de impactul social și regional al acestui proces.

Implementarea acestor acorduri, trebuie să fie percepută ca fiind justă, pentru a putea fi susținută pe termen lung la nivelul întregii societăți. Guvernul va urmări asigurarea echității tranziției și al caracterului durabil al soluțiilor propuse. Riscurile implementării pot fi limitate printr-o împărțire justă a costurilor și eforturilor între sectoarele economice și prin favorizarea inovației. Vor fi implementate schimbări structurale în măsură a susține pe termen lung locurile de muncă și economia.

OBIECTIVE PENTRU PERIOADA 2024-2028

I Combaterea schimbărilor climatice asupra mediului:

- Implementarea strategiei naționale privind schimbările climatice, prin asumarea obligației de a întocmi și comunica instituțiilor partenere internaționale, pe termen lung, date cu privire la emisiile de gaze cu efect de seră și Strategia de adaptare la schimbările climatice, privind reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și sporirea reținerilor de carbon în întreaga economie și în sectoare individuale. Implementarea Strategiei se va face prin Planul de acțiune care urmează să fie elaborat în parteneriat cu toate instituțiile responsabile de luare a măsurilor pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și adaptarea la efectele schimbărilor climatice, în consultare cu diferiți specialiști;

- Schimbarea și modificarea legislației, în domeniul protecției mediului astfel încât să se asigure un cadru clar pentru integrarea obiectivelor climatice în toate politicile. Legea va stabili un cadru dedicat pentru participarea publicului și a specialistilor. Prin adoptarea unei legi „a climei” urmează să fie înființat un organism independent tehnico-științific consultativ cu rolul de a oferi sfaturi și recomandări Guvernului în adoptarea de măsuri și politici care vizează reducerea emisiilor de carbon ale României;

- Cooperarea interinstituțională pentru implementarea Planului Național Integrat Energie – Climă, precum și pentru revizuirea acestuia având în vedere atingerea țintei actualizate de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră la nivelul Uniunii Europene pentru anul 2030;
- Implementarea sistemului național permanent de monitorizare, care va conține observații aeriene și terestre, care se vor valida la nivel internațional, în parteneriat cu mediul academic și institutele de cercetare de profil, pentru îndeplinirea obligațiilor de conformare, prin echilibrarea emisiilor de gaze cu efect de seră, cu reținerile de carbon;
- Implementarea unor proiecte în instituțiile de învățământ și în mediul de afaceri, pentru a promova măsurile de protecție a mediului și a adresa probleme de schimbări climatice în școli și în afara lor, dezvoltarea unor programe de sprijin a „școlilor în natură/pădure”;
- Reevaluarea unor instituții care să genereze expertiză în probleme de schimbări climatice pentru diferite ministere, agenții, autorități locale și pregătirea continuă a funcționarilor publici cu atribuții în domeniul schimbărilor climatice și politicilor din acest domeniu.

II. Pentru domeniul Pădurilor:

- Elaborarea unei noi legi forestiere naționale, care va trebui să fie armonizată atât cu strategiile din domeniul forestier de la nivel european și nivel internațional, dar care să nu încalce dreptul național, cât și cu alte politici sectoriale trans-sectoriale relevante și să se axeze pe principiile rezultate din procesul de consultare cu factorii interesați din domeniu;
- Programul Național de Împădurire – Investiții în noi suprafețe ocupate de păduri inclusiv în păduri urbane. În cadrul procesului de împădurire se va ține cont de protecția pajiștilor naturale acestea fiind excluse complet din campanie. Implicarea autorităților publice locale în identificarea și împădurirea terenurilor degradate. Investiții în pepiniere și tehnologii moderne de producere a puieților forestieri – înființarea/modernizarea de pepiniere forestiere;
- Combaterea tăierilor ilegale de pădure și a altor practici nelegale din sistemul silvic prin: îmbunătățirea continuă a sistemului informatic integrat SUMAL – sistemul de urmărire a trasabilității materialului lemnos, principalul instrument în lupta împotriva tăierilor ilegale de pădure cât și înființarea unor posturi de jandarmi silvic;
- Implementarea unor noi tehnologii pentru asigurarea integrității fondului forestier – imagini satelitare, utilizarea dronelor, a sistemelor de inteligență artificială, camere video de monitorizare, sisteme de măsurare digitală a volumului, de masă lemnoasă,
- Finalizarea evaluării și punerea sub protecție a pădurilor cu valoare ridicată;
- Reorganizarea Gărzii Forestiere Naționale privind și implementarea de practici unitare și agregate la nivel național, întărirea capacității de control, înființarea de servicii specifice de implementare al PNRR la nivelul gărzilor forestiere, digitalizarea activităților, interzicerea exploatării pădurilor în parcurile naționale;
- Reorganizarea Romsilva, prin adaptarea obiectivelor de administrare a pădurilor, integrând pe lângă rolul economic și rolul de utilitate publică a pădurilor, punerea în valoare a potențialului turistic natural al fondului forestier și al infrastructurii existente. Gradarea unităților silvice și adoptarea unei strategii unitare la nivel național prin eficientizarea activităților specifice;
- Implementarea unor măsuri de susținere a proprietarilor care dețin terenuri forestiere cu restricții în recoltarea de masă lemnoasă, suprafețe care se găsesc în arii naturale protejate;

- Delimitarea rolurilor pădurilor de protecție și de producție știind că rolul de protecție socială a pădurilor este foarte importantă, la fel ca nevoia populației pentru lemnul de foc, respectiv a industriei pentru materia primă, având în vedere că discutăm despre o resursă regenerabilă.

- Dezvoltarea industriei de exploatare și prelucrare a lemnului prin îmbunătățirea capacității industriei în vederea exploatării durabile a fondului forestier național și creșterii contribuției sectorului la produsul intern brut;

- Creșterea gradului de accesibilizare a fondului forestier național prin construirea și modernizarea drumurilor forestiere;

- Realizarea securității apei în România prin asigurarea utilizării durabile a resurselor de apă, furnizarea de servicii accesibile tuturor privind apa și reducerea riscurilor legate de apă în contextul schimbărilor climatice;

- Creșterea rezilienței la dezastrele cauzate de riscurile naturale accentuate de schimbările climatice, dezvoltarea capacității de intervenție și răspuns a structurilor responsabile cu managementul situațiilor de urgență generate de inundații ori secetă și extinderea serviciului public de alimentare cu apă și canalizare în contextul implementării Directivei Cadru a Apei și a directivelor subsecvente;

- Continuarea măsurilor din Planul de Management al Bazinului hidrografic pentru atingerea stării bune a apelor privitor la presiunile hidromorfologice;

- Implementarea programului de renaturare a terenurilor degradate și crearea culoarelor ecologice cu rol dublu: creșterea calității ecosistemelor și apărarea împotriva inundațiilor;

- Protecția zonelor inundabile în vederea refacerii sistemelor hidrografice;

- Realizarea unei strategii naționale coerente pentru ape uzate și creșterea gradului de dezvoltare a rețelelor de canalizare și de ape uzate;

- Continuarea programelor de conectare a gospodăriilor la rețelele existente de apă uzată;

- Implementarea unei strategii naționale de gospodărirea apelor în contextul adaptării tuturor măsurilor și acțiunilor intersectoriale la provocările generate de efectele schimbărilor climatice și la realizarea obiectivului securității apei;

- Măsuri de protecție a albiilor râurilor și combaterea furtului de material mineral cu ajutorul soluțiilor digitale inteligente;

- Continuarea programului privind combaterea eroziunii costiere;

- Prevenirea secetei - stocarea apei din perioadele cu exces de umiditate în vederea utilizării în perioadele secetoase, prin creșterea capacității de reținere a apei în sol, lărgirea zonelor inundabile.

III. Reciclare și economie circulară:

- Reducerea cu cel puțin 65% a cantității deșeurilor care ajung în depozitele de deșeuri conforme, din totalul deșeurilor generate, până în anul 2028;

- Utilizarea rațională a resurselor naturale, inclusiv a materialelor considerate astăzi deșeuri, având ca prioritate reutilizarea resurselor deja existente în circuitele economice locale și naționale prin reintroducerea deșeurilor în economia circulară;

- Elaborarea Strategiei pentru economia circulară și implementarea acesteia bazată pe inovație, tehnologii noi care să permită colaborarea, comunicarea și transparentizarea sistemelor.

Responsabilitățile de implementare din sistemul economiei circulare vor fi repartizate echitabil între toți actorii din sistem pe baza principiului „poluatorul plătește”;

- Dezvoltarea sistemului de garanție-depozit pentru ambalaje;
- Armonizarea actelor normative existente ca urmare a adoptării legislației privind SGR;
- Înființarea de depozite pentru deșeurile din construcții;
- Valorificarea unor materiale din depozitele poluante se va face în colaborare cu universități și institute de cercetare cu experiență în domeniu, prin proiecte comune cu finanțare din diferite surse;
- Identificarea unor surse de finanțare pentru susținerea dezvoltării industriei prelucrării deșeurilor reciclabile, pentru care nu există în prezent infrastructură în România;
- Sporirea exigenței în domeniul respectării legislației de mediu.

IV. Calitatea aerului și protecția atmosferei:

României ca stat membru al UE, are în vedere faptul că cea mai mare parte a echipamentelor care se găsesc în Rețeaua Națională de Monitorizare a Calității Aerului (RNMCA) au o vechime relativ mare, iar menținerea lor în funcțiune pe termen lung este din ce în ce mai dificilă, se vor avea în vedere:

- Asigurarea în mod continuu a finanțării activității de evaluare a calității aerului înconjurător, atât prin monitorizarea continuă, cât și prin modelarea matematică a dispersiei poluanților;
- Asigurarea funcționării echipamentelor instalate în cele peste 150 de stații de monitorizare a calității aerului, care compun RNMCA și care sunt raportate la CE, în scopul îndeplinirii obiectivelor de calitate a datelor (captura minimă de date specifică fiecărui poluant prevăzut pentru evaluarea calității aerului);
- Implementarea și punerea în funcțiune a celor 30 de analizoare de PM10/PM2.5 în București/Ilfov, Brașov, Cluj, Iași și a acțiunilor de relocarea a 7 stații, de tip industrial, existente în RNMCA, pe alte amplasamente și redefinirea acestora ca stații de fond urban (FU), fond suburban (FSU) sau trafic (T);
- Dezvoltarea aplicațiilor software specifice RNMCA necesare pentru dezvoltarea unui software propriu de raportare în scopul respectării Deciziei 2011/850/UE de punere în aplicare a Directivelor 2004/107/EC și 2008/50/EC ale Parlamentului și Consiliului European privind schimbul reciproc de informații și raportări și în conformitate cu cerințele Directivei 2007/2/CE a Parlamentului European de instituire a unei infrastructuri pentru informații spațiale în Comunitatea Europeană (INSPIRE);
- Introducerea sistemului de alertă/avertizare prin sms/e-mail/panouri avertizoare în cadrul aplicației software specifice colectării și transmiterii datelor de calitate a aerului furnizate de RNMCA pentru avertizarea reprezentanților autorităților de protecția mediului (MMAP/ANPM/APM) în cazul înregistrării unor evenimente/avarii/întreruperi în funcționarea echipamentelor instalate în stațiile care compun RNMCA sau în situația depășirii unor niveluri prestabilite pentru poluanții măsurați de acestea.
- Continuarea îmbunătățirii Proiectului „Îmbunătățirea sistemului de evaluare și monitorizare a calității aerului la nivel național” finanțat prin Programul Operațional Infrastructură

Mare (POIM), aferentă perioadei de programare 2024-2028, prin care se va dezvolta un sistem de prognoză a calității aerului pentru 1, 2, 3 zile;

- Revizuirea clasificării în regimuri de evaluare a calității aerului a ariilor din zonele și aglomerările prevăzute în Anexa nr.2 la Legea nr.104/2011 pe baza datelor furnizate de RNMCA și a rezultatelor studiului de modelare matematică a dispersiei poluanților emiși în aer;

- Asigurarea finanțării nerambursabile în scopul achiziției de echipamente noi pentru înlocuirea în mod eșalonat a echipamentelor existente în RNMCA (stații/laboratoare/sisteme de gestionare a datelor, echipamente și instrumente care sunt depășite/uzate din punct de vedere fizic);

- Identificarea soluțiilor pentru interconectarea sistemului de monitorizare a calității aerului din administrarea ministerului cu sistemele de măsurare ale universităților și institutelor de cercetare dezvoltare, cu respectarea prevederilor legislației europene în domeniu, pentru creșterea nivelului de cunoaștere a calității aerului la nivel național și pentru eficientizarea luării deciziilor;

- Adoptarea măsurilor necesare pentru integrarea datelor satelitare, integrarea sistemelor informatice bazate pe interpretarea imaginilor satelitare;

- Asigurarea serviciului de permanență, 24/24h, pe întreg teritoriul țării și mai ales în aglomerările urbane cu probleme în ceea ce privește poluarea aerului;

- Întărirea capacității de reacție rapidă prin dotarea echipelor de control cu drone cu sistem de termoviziune, pentru identificarea exactă a eventualelor arderi ilegale de deșeuri sau alte materiale și prin dotarea a 21 agenții pentru protecția mediului cu autolaboratoare mobile pentru măsurarea poluanților din aer în timp real;

- Îmbunătățirea colaborării cu alte instituții și autorități ale statului (ANPM, IGSU, Poliția Română, Jandarmeria, etc.) cu atribuții de monitorizare a calității aerului și intervenție, precum și cu rețele internaționale (rețeaua pan-europeană ACTRIS) și cu alte entități care ar putea sprijini demersurile de combatere a poluării – institute de cercetare, universități, organizații neguvernamentale, agenți economici etc;

- Susținerea programelor pentru implementarea conceptului de orașe verzi și digitale.

V. Situri contaminate și chimicale:

- Îmbunătățirea cadrului de reglementare în domeniul managementului chimicalelor pentru reducerea efectivă a poluării de la sursă;

- Implementarea și aplicarea rapidă și completă a prevederilor Regulamentului Reach și a altor acte normative europene privind managementul chimicalelor;

- Creșterea nivelului de control și combaterea importurilor ilegale de gaze fluorurate cu efect de seră;

- Finalizarea procedurii de inventariere a siturilor potențial contaminate la nivel național;

- Realizarea unei baze de date în sistem GIS, cu finanțare europeană și a investigărilor preliminare în cazul siturilor potențial contaminate;

- Reducerea numărului de situri contaminate prin continuarea demersurilor în vederea realizării de către deținătorii acestora a lucrărilor de remediere și redare în circuitul economic a terenurilor respective;

- Atragerea de fonduri europene pentru finanțarea lucrărilor de decontaminare a siturilor contaminate aflate în proprietatea statului sau a companiilor private;

- Reconversia zonelor monoindustriale (miniere) închise, în zone turistice.

VI. Biodiversitate și arii protejate;

• Asumarea Țintelor UE prin strategia europeană - 30 % arii protejate și 10 % strict protejate până în 2030, asigurarea compensațiilor pentru pierderile de venit, proprietarilor de teren aflați în această situație;

• Audit și reformă ANANP pentru eficientizarea sistemului de management al ariilor protejate prin reintroducerea societății civile în activitatea de gestionare a ariilor protejate, implementarea proiectelor INSPIRE și SINCRO, aprobarea regulamentului PN Văcărești;

• Aprobarea legii ariilor protejate urbane și realizarea rețelei naționale de arii protejate urbane;

• Evaluare populației de mari carnivori prin metode științifice moderne;

• Elaborarea unei strategii naționale de combatere a speciilor alohtone invazive cu potențial risc pentru sănătate publică și pentru biodiversitate (de ex. *Ambrosia artemisiifolia*, *Solidago canadensis*, *Rudbeckia* spp. etc.) – termen 2028;

• Implementarea Strategiei UE privind biodiversitatea 2030, prin realizarea Strategiei Naționale și a Planului de Acțiune privind Biodiversitatea 2030;

• Implementarea unor sisteme unitare de management al calității și performanței resurselor destinate implementării planurilor de management/măsurii de management și/sau măsurii de conservare;

• Crearea și aplicarea unui cadru unitar de acțiune care să sprijine asigurarea unui management eficient al ariilor naturale protejate, printr-un sistem integrat de colectare, uniformizare și gestionare a informațiilor și datelor referitoare la biodiversitatea din România; optimizare a organizării/funcționării structurilor teritoriale ANANP; optimizarea bazei de date a ariilor naturale protejate; platforma integrată pentru eficientizarea proceselor administrative ale ANANP; strategia și planul de comunicare al ANANP; studii asupra potențialului economic al ariilor naturale protejate;

• Indiferent de tipul de proprietate al pădurii, managementul forestier trebuie să țină cont de cerințele de conservare a biodiversității. În cazul în care principalul instrument de management forestier, amenajamentul silvic, este întocmit pentru o suprafață inclusă într-o arie protejată, trebuie să se respecte prevederile stabilite în planul de management al ariei (conform Legii 49/2011). Planurile de amenajare a teritoriului, cele de dezvoltare locală și națională, precum și orice alte planuri de exploatare/utilizare a resurselor naturale din aria naturală protejată vor fi armonizate de către autoritățile emitente cu prevederile planului de management;

• Implementarea de proiecte specifice pentru conservarea unor specii sau a unor habitate periclitate pe plan național și/sau European;

• Realizarea unui grup de lucru cu Ministerul Agriculturii “Grup de Biodiversitate și Agricultură” pentru a găsi soluții (viabile și pentru fermieri) pentru păstrarea biodiversității ridicate a zonelor agricole din România în conformitate cu Strategia de Biodiversitate a UE și a strategiilor anexe ca Farm to Fork, etc.

VII. Administrația Biosfera Delta Dunării:

Reformarea ARBDD în acord cu rolul său de administrare, reglementare și control a unui teritoriu pe care se suprapun 3 categorii de arii naturale protejate de interes internațional – rezervație a biosferei, sit UNESCO al patrimoniului natural și cultural universal, zonă umedă de importanță internațională (sit Ramsar) - două situri de importanță comunitară (ROSCI0065 Delta Dunării și ROSCI0066 Delta Dunării - zona maritimă) și o arie de protecție specială avifaunistică (**ROSPA0031 Delta Dunării și complexul Razim-Sinoie**), **astfel încât Delta Dunării să devină un model de dezvoltare durabilă:**

- reorganizarea ARBDD și asumarea unui rol proactiv de suport al comunităților locale pentru asigurarea echilibrului dintre activitățile de conservare și prosperitatea populației locale din Delta Dunării;
- utilizarea noilor tehnologii și a digitalizării pentru creșterea performanțelor activităților de monitorizare și control ale ARBDD;
- redefinirea rolului, componenței și atribuțiilor Consiliului Științific pentru a deveni o structură care să asigure coordonarea activităților de cercetare din ARBDD și suportul științific necesar luării deciziilor de management;
- redefinirea rolului, componenței și modului de funcționare al Consiliului Consultativ, astfel încât să asigure reprezentativitatea și participarea tuturor factorilor interesați în procesul de consultare și luare a deciziilor de către ARBDD;
- modelarea circulației apei și a sedimentelor în Delta Dunării ca suport în luarea deciziilor de management privind lucrările de reconstrucție ecologică și decolmatare;
- reformarea managementului resurselor acvatice: refacerea amenajărilor piscicole ce pot fi rentabile; dezvoltarea unor stații de reproducere pentru producerea de puiet necesar repopulării, în special pentru sturioni, șalău și crap; interzicerea transferului de terenuri destinate acvaculturii către terenuri agricole (pășuni, arabil); interzicerea comercializării plaselor de pescuit de tip monofilament; acordarea de compensații pentru pescarii comerciali care să le asigure echivalentul unui salariu minim pe economie/lună; reglementarea modului în care pescarii comerciali să valorifice peștele capturat (piață liberă locală); sprijin pentru dezvoltarea altor mijloace care să asigure un trai decent familiilor de pescari comerciali;
- reformarea managementului turismului: evaluarea capacității de suport pentru asigurarea unui turism durabil; reconfigurarea infrastructurii publice de acces și vizitare a Deltei Dunării pentru reducerea presiunii turismului asupra habitatelor și speciilor; stabilirea unor reguli clare privind tipurile și modalitățile de practicare a turismului în toate zonele funcționale din RBDD; implementarea sistemului de control al vitezei și al deplasării ambarcațiunilor în Delta Dunării; suport și crearea de facilități pentru extinderea perioadei de vizitare la cel puțin 9 luni/an pentru a scădea presiunea pe perioada verii, tranziția către turismul lent și dezvoltarea de pachete turistice adecvate diverselor categorii de vizitatori; dezvoltarea punctelor gastronomice locale;
- revigorarea activităților tradiționale și dezvoltarea de noi activități ce contribuie la implementarea principiilor dezvoltării durabile și economiei circulare.

VIII. Managementul faunei sălbatice:

- Restructurarea integrală a sistemului de management al faunei sălbatice, parte integrantă a eforturilor de păstrare a biodiversității și refacerea calității habitatelor naturale;

- Adoptarea și implementarea Legii Managementului Faunei Sălbaticice. Conservarea biodiversității și valorificarea inteligentă a resurselor regenerabile trebuie tratate integrat cu agricultura, zootehnia și politicile altor domenii relevante;
- Digitalizarea sectorului precum și realizarea bazei de date naționale cu privire la managementul faunei sălbaticice;
- Implementarea unui sistem obiectiv de evaluare și compensare a pagubelor produse de animalele sălbaticice în agricultură în vederea conservării speciilor vulnerabile, creșterii gradului de acceptanță socială și asigurării coexistenței omului cu aceste specii;
- Plasarea pe baze științifice a managementului faunei sălbaticice și a valorificării resurselor regenerabile în vederea creării unor punți de legătură între ramuri esențiale ale economiei naționale;
- Implementarea măsurilor de prevenție și intervenție în vederea reducerii conflictelor om/urs;
- Demararea, în primăvara anului 2025, a programului de evaluare cantitativă și calitativă a populației de urs brun din România. Adaptarea și implementarea măsurilor din Planul de acțiune;
- Plata, fără întârziere, a despăgubirilor în cazul pagubelor provocate de speciile strict protejate.

IX. Planurile de management pentru ariile protejate:

- Implementarea planurilor de management elaborate și aprobate printr-o reformă a sistemului de management al ariilor protejate;
- Asigurarea finanțării implementării Planurilor de management pentru ariile protejate și elaborarea unor noi, acolo unde nu există încă;
- Dezvoltarea unei axe de finanțare, similare Axa Prioritară 5, Protejarea și conservarea biodiversității, decontaminarea solurilor poluate istoric și monitorizarea calității aerului, în cadrul Obiectivului Tematic 6, Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor, prioritatea de investiții Protejarea și refacerea biodiversității solurilor, precum și promovarea de servicii ecosistemice și infrastructurile ecologice;
- Regandirea structurii și conținutului planurilor de management, eficientizarea implementării seturilor de măsuri minime și a măsurilor din planurile de management;
- Implementarea capacității instituționale ale organismelor de control din domeniul mediului privind implementarea planurilor de management al ariilor naturale protejate.

X. Administrația Fondului pentru Mediu:

- Restructurarea și reorganizarea instituției în vederea asigurării implementării componentelor de investiții din PNRR în domeniile gestionarea deșeurilor, dezvoltarea sistemelor de apă-canalizare și împăduriri;
- Dezvoltarea unor sisteme informatice integrate performante în vederea gestionării eficiente a proceselor de depunere/evaluare/management a proiectelor;
- Implementarea programelor prevăzute în bugetul anual al AFM respectiv în PNRR; Programul RABLA Clasic, RABLA Plus și RABLA Plus pentru U.A.T.-uri – introducerea unui

sistem informatic pentru depunerea dosarelor și simplificarea procesului de depunere și accelerarea procesului de evaluare. Suplimentarea continuă a bugetelor în funcție de solicitările beneficiarilor;

- Implementarea Programului Casa Eficientă Energetic - singurul program destinat eficientizării energetice a locuințelor individuale - va continua și va fi îmbunătățit cu noi tipuri de echipamente eligibile pentru finanțare. Implementarea Programului Rabla pentru Electrocasnice - programul prin care românii își pot înlocui electrocasnicele vechi, mari consumatoare de energie, cu unele noi, prietenoase cu mediul - va fi extins cu noi categorii de produse;

- Dezvoltarea iluminatului Public Ecologic - programul destinat administrațiilor locale, prin care ne propunem înlocuirea sistemelor vechi de iluminat, cu unele moderne, cu consum redus și tehnologii performante - va fi extins în următorii trei ani, astfel încât să poată fi accesat de cât mai multe primării. Introducerea unui sistem informatic pentru depunerea dosarelor;

Mobilitate ecologică, piste de bicicletă – lansarea celui mai ambițios program de dezvoltare a infrastructurii pentru piste de biciclete;

- Implementarea unui plan pentru apărarea culturilor agricole și comunităților de atacurile animalelor sălbatice respectiv protejarea speciilor de faună sălbatică. Instalarea de echipamente și/sau dispozitive de tipul gardurilor electrice ori a altor mijloace permise de lege destinate alungării sau împiedicării pătrunderii animalelor în interiorul culturilor sau așezărilor.

Obiective specifice:

- Asigurarea facilităților de împrumut asigurate de Banca Europeană de Investiții sau Banca Mondială în vederea finanțării programelor de investiții multianuale;

- Utilizarea eficientă a resurselor asigurate de PNRR, Mecanismul financiar SEE, Programul Operațional Dezvoltare Durabilă, Fondul pentru o tranziție justă (FTJ);

- Dezvoltarea cercetării și inovării, reabilitării mediului, energie curată, perfecționarea, precum și transformarea instalațiilor existente cu emisii mari de dioxid de carbon atunci când aceste investiții conduc la reduceri substanțiale ale emisiilor și protejează locurile de muncă;

- Implementarea unui program național de comunicare și constientizare pe problema gestionării deșeurilor;

- Continuarea demersurilor în vederea aderării la o serie de instrumente juridice OCDE în domeniul mediului și, în măsura disponibilității la nivel bugetar, transmiterea solicitării din partea României privind ridicarea statutului de „invitat” la cel de „participant”;

- Implementarea măsurilor necesare pentru atingerea obiectivelor Convenției-cadru a Națiunilor Unite privind Schimbările Climatice, Acordului de la Paris, Agendei 2030 a ONU pentru dezvoltare durabilă în privința obiectivelor de mediu, precum și a altor convenții de profil la nivel internațional;

- Dezvoltarea acțiunilor necesare pentru continuarea și consolidarea relațiilor bilaterale și/sau multilaterale cu o serie de state pentru promovarea imaginii și rolului României la nivel internațional.

10. MINISTERUL EDUCAȚIEI

Pentru Partidul Patrioților, educația reprezintă un segment extrem de important întrucât aceasta este despre viitorul țării, a tinerilor de astăzi, dar și a celor din viitorii ani și trebuie ca

educația să reprezinte fundația solidă pentru o societate democratică și modernă, trebuie să existe o viziune coerentă, care să reunească soluțiile la provocările actuale, precum și strategia pentru adaptarea la viitor.

Principala problemă a învățământului românesc este reprezentată de politizarea acestuia. Astfel, numirea în funcțiile de inspector generali, inspector de specialitate, directori de creșe, grădinițe, școli și licee, în consiliile de administrație ale instituțiilor de învățământ de toate gradele a unor persoane pe criterii exclusiv politice a dus la distrugerea profesionalismului și prestigiului școlii românești.

Baza de plecare pentru construcția în educație pentru perioada 2024 - 2028 este operaționalizare și implementarea unor noi proiecte, o regandire evaluate coerent și corect a legii educației, care trebuie să răspundă cerințelor actuale cât și a provocărilor față de dezvoltarea cu rapiditate a Inteligenței Artificiale.

Educația din România se confruntă cu o serie de probleme structurale, care afectează societatea și economia României. Cele mai importante probleme structurale includ aspecte de echitate, abandon școlar, accesul redus și rata mult prea mare de analfabetism funcțional.

Lipsa de calitate și prestigiu a educației profesionale și tehnice, precum și insuficienta integrare a acesteia cu piața muncii.

Nevoia unor măsuri integrate în procesul educațional, prin colaborarea Ministerului Educației cu Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării, Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, Ministerul Finanțelor, Ministerul Sănătății, Ministerul Muncii, Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Dezvoltării, precum și cu autoritățile locale ar aduce un mare beneficiu educației. O problemă specială o reprezintă învățământul în limbile minorităților naționale care sunt dezavantajate din cauza lipsei resurselor educaționale, inclusiv a celor digitale și a constrângerilor normative a efectivelor de elevi de la clasă. De asemenea, discrepanța mare a rezultatelor obținute de elevi la examenele naționale indică o problemă de inechitate structurală.

Altă problemă importantă este și faptul că din perspectiva ponderii studenților la mia de locuitori, România ocupă ultimul loc din Uniunea Europeană.

Cercetarea din România a suferit de pe urma subfinanțării cronice. Cu cea mai mică pondere a PIB alocată cercetării din UE, sens în care nu este deloc surprinzător că România a ajuns să fie calificată de către Comisia Europeană drept inovator modest. Toate aceste probleme sunt agravate de calitatea precară a infrastructurii. De la numărul insuficient al creșelor, grădinițelor și școlilor, la numărul mare al clădirilor școlare fără apă curentă sau autorizare ISU, motive pentru care copiii și cadrele didactice din România nu beneficiază de condiții adecvate de desfășurare a procesului educațional.

Existența acestor probleme structurale limitează capacitatea României, în ansamblu, de a construi o societate dezvoltată în contextul unei economii globale competitive și bazate pe tehnologie. Totodată, riscul ridicat de perpetuare a sărăciei și de limitare a mobilității sociale este agravat de campanii de dezinformare și de știri false.

Sistemul de educație este unul echitabil și de calitate pentru fiecare elev și student, începând cu educația timpurie și continuând cu învățarea pe tot parcursul vieții. Fiecare elev și student contează iar formarea fiecăruia este esențială pentru viitorul României. Statul oferă

programe naționale de sprijin pentru elevii și pentru studenții din medii dezavantajate, iar școlile care deserveșc preponderent comunități sărace au acces la resurse suplimentare, inclusiv pentru angajarea de personal de sprijin și pentru activități de implicare a comunității în viața școlii. Sunt reduse la minimum pierderile din sistem (abandon școlar, părăsire timpurie a școlii, absentism). În acest scop, se identifică din timp situațiile de risc și sunt identificate instrumente flexibile pentru corectarea acestora.

Se asigură o infrastructură adecvată și suficientă, care să respecte cel puțin un set minimal de standarde. Se adoptă un curriculum gândit în succesiune logică de la nivelul antepreșcolar până la cel universitar, coerent și adecvat profilului divers al copiilor și specificului etapelor de dezvoltare a acestora, pentru întreg sistemul de educație.

Este esențială asigurarea personalului didactic format, astfel încât să poată aplica acest curriculum în diferite comunități și situații, pentru a răspunde adecvat unei mari diversități de elevi/studenți, cu profiluri, cu nevoi și cu aspirații proprii.

Se urmărește atingerea unui nivel minim de alfabetizare funcțională și digitală și se va pune accent pe autonomie în învățare, pe identificarea și gestionarea emoțiilor, pe comunicare pentru a dezvolta relații armonioase în familie și societate, toleranța și acceptarea diversității culturale și etnice. Se va încuraja creativitatea încă din faza educației timpurii și, ulterior, susținerea unor demersuri inovative și antreprenoriale. Beneficiarul educației dobândește un set de competențe diverse, pe care încearcă să le dezvolte permanent, începând cu educația timpurie și continuând pe tot parcursul vieții sale.

Educația este individualizată, centrată pe nevoile și pe aspirațiile celui care învață și pe specificul fiecărei comunități de învățare.

Sistemul de educație va asigura condițiile și va stimula elevii și studenții să-și dezvolte propriul potențial, ajutându-i să exceleze în domeniile spre care au înclinație, coroborat cu domeniile aflate în aria lor de interes.

Consilierea și orientarea școlară, serviciile de sprijin educational și social capătă o importanță accentuată în formarea, evaluarea și definirea parcursului școlar/universitar.

Infrastructura educațională trebuie să fie adecvată, oferind fiecărui elev/student șansa maximizării propriului potențial. Pentru atingerea acestui deziderat, clasele/grupele vor fi dimensionate astfel încât profesorii să poată acorda atenția necesară fiecărui elev/student. Sunt stabilite mecanisme active și funcționale pentru înțelegerea anticipativă a nevoii de forță de muncă, de competențe și de abilitățile cerute de dinamica tehnologică și socială și, implicit, a nevoii de formare inițială și de formare continuă.

Elevii și studenții vor beneficia de posibilitatea evaluării cunoștințelor dobândite în afara sistemului educațional formal.

Evaluarea învățării efective este centrată pe o logică a dezvoltării *de facto* a abilităților și competențelor și nu pe una a duratei participării formale.

Se va susține continuarea și dezvoltarea programului școlilor pilot, program ce presupune și o adaptabilitate crescută la nevoile specifice învățământului preuniversitar cu scopul de a pune în aplicare intervenții educaționale inovative, proiecte de cercetare educațională, noi modele curriculare și de carieră didactică, în vederea evaluării și determinării potențialului de valorificare

extinsă și de fundamentare a politicilor educaționale la nivel național, inclusiv din perspectiva pregătirii tinerilor pentru o bună integrare în societate.

Tinerii vor beneficia de posibilitatea de a alege o parte a disciplinelor, activităților extracurriculare și a altor forme de educație complementare utile. În urma consilierii, aceștia au posibilitatea de a opta pentru trasee vocaționale, profesionale sau teoretice, în funcție de domeniul spre care au înclinație, fără a suferi de pe urma unor bariere neacademice în accesul către un ciclu superior de educație sau către un alt traseu.

Vor fi consiliați cu privire la alegerea parcursului educațional în raport cu dorințele și capacitatea de dezvoltare profesională și personală, în funcție de beneficiile și costurile fiecărei opțiuni. Astfel, rutele educaționale vor fi flexibile și vor asigura maximizarea potențialului individual.

Vor fi stabilite mecanisme active și funcționale pentru înțelegerea anticipativă a nevoii de forță de muncă ca structură, competențe și abilități cerute de dinamica tehnologică și socială și, implicit, a nevoii de formare inițială și formare continuă.

Învățământul în limbile minorităților naționale va beneficia, fără discriminare, de resurse educaționale (manuale școlare, inclusiv digitale), umane (personal didactic, didactic auxiliar și nedidactic), instituționale (unități de învățământ cu personalitate juridică, instituții de perfecționare pedagogică, instituții auxiliare și conexe sistemului de învățământ) și financiare necesare pentru menținerea, dezvoltarea unui sistem de învățământ propriu.

Sistemul românesc de educație formează tineri alfabetizați funcțional, tineri creativi, cu o gândire critică dezvoltată, capabili să coreleze informațiile teoretice cu experiențele practice. Copiii și tinerii înțeleg rostul școlii în formarea lor, valorizează lectura și au capacitatea de a înțelege și de a aplica ceea ce citesc.

Toți elevii au capacitatea de a înțelege un text complex, inclusiv cu caracter juridic sau economic, în momentul finalizării educației secundare. Absolvenții acestui nivel de studiu au capacitatea de a căuta și de a selecta informațiile de care au nevoie, în mod autonom, cu ajutorul Tehnologiei Informaticii și a Comunicării (TIC). Au capacitatea de a utiliza informațiile în siguranță, precum și de a se orienta în privința dezvoltării și educației lor ulterioare, optând pentru programe de formare necesare în cariera dorită.

Cel care învață depășește un nivel minim de alfabetizare funcțională și digitală. Este autonom în învățare, are capacitatea de a-și autoregla învățarea și își poate identifica și gestiona singur emoțiile, fiind capabil să comunice, astfel încât să aibă relații armonioase, în familie și în societate. Întreg procesul de educație încurajează reflecția și învățarea ca valori practicate de-a lungul întregii vieți, atât de către elevi/studenți, cât și de către profesori.

În contextul declinului demografic, concomitent cu îmbătrânirea populației, trebuie să motivăm și să ajutăm fiecare copil în demersul de a-și maximiza potențialul.

Investiția în educația timpurie este esențială pentru dezvoltarea armonioasă a personalității fiecărui om, pentru succesul său educațional, împlinirea și integrarea sa socială. Ea devine cu atât mai importantă pentru copiii care provin din medii dezavantajate.

Oportunitățile de înscriere a copiilor într-o formă de educație timpurie, atât pentru nivelul antepreșcolar, cât și cel preșcolar, sunt esențiale în dezvoltarea sustenabilă pe termen lung a comunităților.

În același timp, copiii și tinerii trebuie sprijiniți pentru a putea finaliza învățământul secundar superior, pentru a urma un traseu de învățământ terțiar sau pentru a obține o calificare pentru integrarea lor pe piața muncii și în societate. O abordare incluzivă, de calitate, a întregului parcurs educațional este esențială și poate fi facilitată de eliminarea barierelor de acces și participare pentru copiii din categorii dezavantajate. Pentru a reduce părăsirea timpurie a școlii este nevoie de măsuri care să permită identificarea, din timp, a situațiilor de risc, dar și de instrumente flexibile pentru corectarea acestora.

Se va adopta un curriculum gândit în succesiune logică de la nivelul educației timpurii până la cel universitar, coerent și adecvat profilului divers al copiilor și specificului etapelor de dezvoltare a acestora, pentru întreg sistemul de educație.

Este esențială formarea personalului didactic astfel încât să poată aplica acest curriculum în diferite comunități și situații, pentru a răspunde adecvat unei mari diversități de elevi/studenți, cu profiluri, nevoi și aspirații proprii.

Totodată se va asigura cadrul de finanțare necesar acoperirii acestor deziderate enumerate, atât din bugetul național, cât și din fondurile europene, respectiv din PNRR.

Sistemul de educație formează cetățeni responsabili față de societate și față de mediul înconjurător. Responsabilitatea și integritatea sunt valori care se cultivă și respectă pe tot parcursul educațional. Cultura integrității se transmite atât prin comportamente și prin norme instituționale, cât și prin repere curriculare.

Elevii înțeleg importanța unor valori precum responsabilitatea, corectitudinea, transparența, atât prin forța modelelor pedagogice primite prin intermediul cadrelor didactice, cât și prin prisma informațiilor pe care le înțeleg și le aplică la școală.

Școala formează nu doar tineri care stăpânesc și aplică informațiile primite, ci și caractere umane, care își exersează în permanență integritatea, toleranța, respectul față de celălalt, față de mediu și față de societate. Sistemul de educație trebuie să formeze cetățeni activi, adaptați condițiilor economice și sociale, cu o cultură civică și democratică solidă, bazată pe valori europene.

Profesorii sunt mentori și facilitatori, veritabili profesioniști în educație. Societatea recunoaște rolul și importanța profesorilor pentru formarea viitorilor cetățeni. Societatea recunoaște rolul și importanța profesorilor pentru formarea viitorilor cetățeni

Formarea inițială a cadrelor didactice include etape de mentorat, o perioadă de practică de minimum șase luni și un proces riguros de selecție. În predarea la clasă, cadrele didactice vor beneficia de contribuția unor specialiști (profesori consilieri, psihologi, profesori de sprijin, logopezi etc.) și au acces la programe de formare continuă de calitate, adecvate nevoilor comunității educaționale. Acestea le permit să fie la curent cu ultimele schimbări din practica pedagogică și să îndeplinească multiplele roluri care le revin, în școală și comunitate.

Finanțarea educației se va face în raport cu viziunea și strategia asumate, precum și cu performanțele înregistrate și nevoile existente, ținând cont de descentralizarea sistemului educațional și capacitatea autorităților publice locale de a susține educația fără a afecta calitatea acesteia.

Se propune schimbarea paradigmei sistemului de finanțare a învățământului preuniversitar, printr-o combinație adecvată a sistemului de finanțare per elev cu sistemul de finanțare per

formațiune de studiu, în vederea reducerii eficiente a inechităților existente. Se va asigura finanțare pentru resurse de învățare și pentru infrastructură educațională, conform standardelor naționale, inclusiv pentru extinderea cu prioritate a infrastructurii către acele zone în care cea existentă este insuficientă sau neadecvată.

Finanțarea asigură resursele de învățare și infrastructură adecvate pentru elevii/studentii cu diverse forme de dizabilitate sau cu cerințe educaționale speciale. Având în vedere specificul învățământului în limbile minorităților naționale, dispersia geografică mare, precum și accesabilitatea redusă, se va asigura o valoare diferențiată semnificativ a costului standard per elev. Finanțarea este corelată cu obiectivele formulate la nivel național. Sistemul de finanțare cuprinde mecanisme de compensare care, de algoritmul de finanțare folosit, garantează alocarea de resurse suficiente pentru a acoperi nevoile locale.

OBIECTIVE PENTRU PERIOADA 2024 -2028:

1. Siguranța individuală în școli sau în universități este o cerință de bază pentru un sistem de învățământ modern. Se vor aloca, prioritar, fonduri pentru infrastructura educațională, conform standardelor naționale de igienă, siguranță la incendiu, reducere a riscului seismic etc. Extinderea infrastructurii se va face cu prioritate către acele zone în care cea existentă este insuficientă, neadecvată sau nesigură;

2. Dezvoltarea infrastructurii educaționale prin înființarea de spații educaționale sunt dimensionate și dotate, astfel încât profesorii să poată acorda atenția necesară fiecărui elev sau student, oferindu-i contexte semnificative și motivante de învățare, oportunități de învățare experiențială și lucru în echipă; Sistemul educațional va deține infrastructura și dotările necesare, precum și parteneriate cu mediul privat, proiecte de accesare a fondurilor europene, utilizând toate pârghiile de finanțare disponibile pentru o investiție trainică;

3. Implementarea unui Sistemul de educație românesc care să fie atractiv prin valorificarea oportunităților de colaborare internațională;

4. Dezvoltarea unor Parteneriatele interinstituționale internaționale care să permită organizarea de programe, cu precădere în cadrul Universităților Europene. În învățământul superior, este stimulată organizarea programelor de masterat atât în limba română, cât și în limbi de circulație internațională. Dezvoltarea curriculară se bazează pe evoluțiile științifice, diversitatea culturală, tendințele din mediul internațional și cerințele mediului socio-economic național. Colaborările internaționale, accesarea fondurilor europene și organizarea în clustere care cuprind universități, institute de cercetare și companii private sunt utilizate ca oportunități de generare a inovării și a progresului științific. În acest context, se va acorda o atenție deosebită și măririi fondurilor pentru proiecte școlare și comunitare menite să promoveze interculturalitatea și diversitatea etnică, ca resurse și valori ale societății românești;

5. Implementarea unui Managementul educațional bazat pe responsabilitate, funcționarea performantă a unui sistem modern de învățământ este susținută printr-un management profesionalizat, capabil să implementeze, să monitorizeze și să ofere feedback politicilor publice din educație în toate unitățile de învățământ. Implicarea sectorului privat în decizii poate contribui la profesionalizarea managementului educațional și promovarea unei guvernante orientate spre integritate, calitate și echitate. Se va susține organizarea de programe de formare inițială și continuă

pentru managerii din educație, programe de sprijin în derularea activității și selectarea managementului prin concursuri corecte și periodic organizate;

6. Alocarea de resurse suplimentare pentru școlile care deservește preponderent comunități minoritare sau sărace, inclusiv pentru angajarea de personal suport și activități de implicare a comunității în viața școlii, prin programe europene și bugetul național; pentru unitățile de învățământ din zone vulnerabile, finanțarea de bază trebuie făcută adaptat, pe baza unui cost standard actual, cu menținerea finanțării suplimentare pentru învățământul în limbile minorităților naționale, condiția esențială fiind însă ca limba română, limbă oficială să continue să fie și aceasta obiect de studiu. Reglementarea posibilității de organizare a unităților de învățământ în limbile minorităților naționale, cu personalitate juridică proprie, cu structuri în mai multe unități administrativ teritoriale;

7. Profesionalizarea managementului școlar este o prioritate a sistemului care determină într-o bună măsură calitatea actului educațional, mai ales din perspectiva descentralizării reale a învățământului. Managerul sau directorul școlii trebuie să dețină un set complex de competențe în management organizațional, managementul timpului, managementul resurselor financiare și logistice, comunicare organizațională și relațională, managementul conflictelor și nu numai. Profesionalizarea managementului școlar și depolitizarea școlii sunt două elemente centrale care vor asigura autonomia performantă a unității de învățământ. În ceea ce privește managementul resurselor umane (selecția și recrutarea de personal), acesta trebuie să se realizeze pe baza unor concursuri, cu reguli și principii clare și nealterate de interese politice sau de grup;

8. Implementarea sistemului de educație rezilient, care va fi asigurată la nivelul întregului sistem educațional, cât și la nivel individual (părinți, elevi, profesori etc.). Pe ambele niveluri, reziliența va urmări capacitatea de adaptare la contexte de criză sau de incertitudine. Direcțiile prioritare de acțiune vor fi stabilitatea cadrului normativ și predictibilitatea proceselor de reformă, dar și includerea în documentele strategice și de planificare a unor măsuri concrete de răspuns rapid și de adaptare în contexte de criză. Vor fi, de asemenea, identificate măsuri specifice de sprijin pentru școlile dezavantajate, astfel încât să fie reduse decalajele dintre școli, pentru ca toți copiii să aibă acces la un învățământ de calitate. O altă valoare asumată, în acest sens, este colaborarea tuturor părților implicate, pentru a crea un cadru care favorizează adaptabilitatea și reziliența, în care predictibilitatea parcursurilor educaționale să genereze încrederea societății, în ansamblu. Un sistem rezilient este unul predictibil și adaptabil, în care schimbările sunt fundamentate pe date colectate periodic;

9. Revizuirea cadrului normativ național pentru a oferi coerență, predictibilitate și stabilitate sistemului care să garanteze preluarea drepturilor câștigate și prezente în legislația în vigoare pentru învățământul în limbile minorităților naționale, cât și debirocratizarea în vederea ușurării procesului de înființare de unități școlare preuniversitare și universitare. Reforma carierei didactice. Regândirea și flexibilizarea formării inițiale pe baze solide, mai ales prin activități practice la clasă, sub îndrumarea unor mentori cu experiență, dar și modele de bună practică din țară și din străinătate; formarea continuă se va corela cu nevoile de la nivel național și comunitar. Implementarea unor politici meritocratice de salarizare; Schimbarea modului de evoluție în carieră și diversificarea profilurilor profesionale, în ideea stimulării abordărilor trans- și inter-disciplinare;

10. Regândirea și profesionalizarea guvernantei sistemului de educație în concordanță cu reforma administrației publice;

11. Crearea unui sistem coerent de evaluare a sistemului de educație, atât la nivel central, cât și local, și corelarea cu sistemul de finanțare; Corelarea sistemului de evaluare la programele de evaluare standardizate internațional care au scopul de a măsura cât de bine sunt pregătiți elevii să facă față provocărilor vieții active sau vieții educaționale;

12. Digitalizarea procesului educațional și interconectarea bazelor de date, atât la nivel de sistem educațional, cât și în raport cu alte domenii, pentru a permite abordări integrate: Wi-Fi-Campus pentru toate școlile și universitățile de stat din România + Biblioteca Virtuală + îmbunătățirea competențelor digitale atât pentru elevi, cât și pentru profesori;

13. Implementarea unor Programe de incluziune socială și oferirea de șanse egale la educație pentru reducerea părăsirii timpurii a școlii și a analfabetismului funcțional;

14. Continuarea etapizată a programului „masă caldă la școală” și ”școală după școală” și promovarea unei viziuni coerente de integrare a tuturor programelor care au același obiectiv și același grup țintă;

15. Finanțarea unui program de suport educațional, prin practica pedagogică a studenților de la facultățile de limbă română în școlile și comunitățile minorităților naționale;

16. Finanțarea fondului de carte în limba română pentru elevii care studiază în limbile minorităților naționale (inclusiv carte digitală);

17. Crearea unor rute complete pentru profilurile teoretic, profesional și vocațional, care să includă toate nivelurile de calificare. Învățământul profesional redevine un nod esențial al legăturii educației cu piața muncii, nemaifiind considerat o opțiune negativă a candidaților;

18. Profesionalizarea managementului unităților și instituțiilor de învățământ, astfel încât să se asigure stabilitatea, coerența și competența în procesul de conducere a acestora;

19. Dezvoltarea infrastructurii educaționale și de cercetare, pe baza tendințelor demografice, migratorii și socioeconomice, pentru a reduce decalajele și a crește performanța sistemului de educație și cercetare. Introducerea considerentelor legate de sustenabilitate și protecția mediului în abordarea investițiilor în infrastructura școlară;

20. Implementarea strategiei naționale pentru creșterea gradului de cunoaștere a limbii române de către cetățenii români aparținând minorităților naționale. Se au în vedere următoarele direcții de acțiune: aplicarea prevederilor Legii educației naționale în privința predării limbii române pentru elevi care studiază în limbile minorităților naționale, finanțarea unui program de schimburi de elevi, cu scopul de a avea posibilitatea utilizării (mai extinse) a limbii române și finanțarea unor tabere de limbă română pentru elevii care studiază în limbile minorităților naționale;

21. Promovarea integrității și eticii în sistemul educațional. Realizarea unui Registru Unic Național Integrat al Diplomelor și Actelor de Studiu (RUNIDAS) prin interconectarea și completarea bazelor de date din sistemul de învățământ preuniversitar - Sistemul Informatic Integrat al Învățământului din România (SIIR), REI și, respectiv, din sistemul de învățământ superior - Registrul matricol unic al universităților din România (RMUR) și ANS, în vederea urmăririi parcursului educațional al absolvenților, precum și pentru prevenirea fraudelor în domeniul diplomelor/actelor de studii. RUNIDAS va cuprinde toate tezele de licență, disertațiile

și lucrările de doctorat, dar și diplomele de bacalaureat, licență, master și doctor, eliberate de către unitățile și instituțiile de învățământ din România, și va putea fi interogată în condițiile respectării prevederilor GDPR și a legislației privind drepturile de autor. Pentru o susținere eficientă a e-guvernantei, RUNIDAS va putea fi conectat cu Registrul de Evidență al Salariaților din România (REVISAL), precum și cu Baza de Date a Evidenței Populației;

22. Acordarea creditului fiscal pentru copiii înscriși la creșe și grădinițe, astfel angajatorii vor avea posibilitatea de a acoperi parțial costurile de creșă și grădiniță ale angajaților în schimbul unor deduceri de impozit;

23. Creșterea accesului și participării la educație de calitate pentru toți copiii, indiferent de mediul de rezidență;

24. Scăderea ratei de părăsire timpurie a școlii până la nivelul mediu înregistrat în Uniunea Europeană;

25. Scăderea semnificativă a ratei de analfabetism funcțional la copiii de 15 ani, similară mediei europene, conform rezultatelor obținute la testele PISA;

26. Dezvoltarea programelor "școală după școală" în unitățile de învățământ de stat și creșterea calității serviciilor oferite;

27. Dezvoltarea oferirii serviciilor de consiliere și orientare (inclusiv logopedie) pentru toți elevii;

28. Revizuirea arhitecturii curriculare prin centrarea conținuturilor pe profilul celui care învață, pe competențele-cheie și pe maximizarea potențialului fiecărui copil;

29. Valorificarea evaluărilor naționale și a evaluărilor curente, în vederea realizării intervențiilor remediale pentru asigurarea progresului școlar;

30. Standardizarea evaluării la fiecare disciplină și an de studiu și digitalizarea evaluărilor și examenelor naționale;

31. Introducerea portofoliului educațional digital pentru actualizarea și monitorizarea permanentă a parcursului educațional al fiecărui copil și identificarea imediată a măsurilor remediale necesare, inclusiv din perspectiva activității extrașcolare;

32. Dezvoltarea unui sistem de identificare a ariilor de performanță ale elevilor (ex. identificarea talentelor în sport, artă, șah, abilități practice etc.) și de sprijinire a celor cu abilități și talente deosebite pentru a atinge excelența;

33. Reconfigurarea ciclurilor de învățământ astfel încât toate traseele educaționale să permită accesul spre o formă superioară de formare, indiferent de profilul urmat;

34. Realizarea rețelei școlilor-pilot, în vederea implementării unor formule de administrare/management descentralizate și a dezvoltării unor programe educaționale inovative;

35. Certificarea calificărilor din sistemul de învățământ secundar superior în vederea valorificării lor pe piața muncii sau în tranziția către alte forme de educație, inclusiv la filiera teoretică (ex. certificări informatică, limbi străine);

36. Creșterea calității învățământului în mediul rural prin încurajarea procesului de fuziune/realizare a consorțiilor școlare;

37. Formarea cadrelor didactice în acord cu arhitectura curriculară și pentru integrarea tehnologiei în procesul educațional;

38. Dezvoltarea rutelor de educație profesională în regim dual la nivel secundar și terțiar;

39. Extinderea programelor de tip dual până la 30% din totalul programelor de educație profesională;

40. Revizuirea ofertei educaționale, a curriculumului și a programelor pentru ruta tehnologică și profesională, pentru meserii emergente de pe piața muncii;

41. Realizarea unui pachet de sprijin social pentru elevii din medii defavorizate care accesează învățământul profesional și dual, din surse europene/guvernamentale;

42. Dezvoltarea centrelor/campusurilor pentru învățământ dual, corelate cu cerințele operatorilor economici din zona respectivă;

43. Crearea unui sistem național de monitorizare a inserției absolvenților pe piața muncii sau a continuării studiilor la un nivel superior de educație, prin interoperabilitatea sistemelor informatice din sectoare diferite de activitate;

44. Scăderea numărului de elevi dintr-o grupă și creșterea numărului de grupe din clase în învățământul tehnologic, vocațional, profesional, artă și sportiv.

45. Regândirea sistemului de formare inițială, valorificarea liceelor pedagogice în cariera didactică și extinderea masteratului didactic, respectiv extinderea ofertei de cursuri postuniversitare de conversie profesională;

46. Creșterea gradului de pregătire practică a cadrelor didactice și diversificarea contextelor de formare;

47. Formarea cadrelor didactice pentru identificarea situațiilor de risc de abandon școlar și utilizarea instrumentelor necesare pentru gestionarea acestora;

48. Formarea cadrelor didactice în vederea integrării elevilor cu CES în învățământul de masă;

49. Realizarea profilului de competențe al cadrului didactic pentru fiecare nivel de învățământ;

50. Dezvoltarea unor mecanisme de monitorizare a impactului programelor de formare asupra calității procesului educațional;

51. Includerea în formarea inițială a cadrelor didactice a unui modul special pentru însușirea competențelor de predare în regim simultan, cu precădere pentru cadrele didactice din educația timpurie și învățământul primar;

52. Profesionalizarea managementului prin asigurarea accesului la programe de formare la nivel de master și la resurse de calitate pentru directorii unităților de învățământ și pentru aspiranții la cariera managerială;

53. Creșterea autonomiei unităților de învățământ atât în privința resursei umane, curriculumului la decizia elevului/școlii/comunității, cât și a managementului financiar, pe baza unor contracte de management cu indicatori măsurabili;

54. Digitalizarea proceselor de management și administrative la nivelul unităților de învățământ preuniversitar;

55. Construirea unui sistem de Big Data și Inteligență artificială capabil să interpreteze datele, să identifice punctele slabe din sistemul de educație și să realizeze previziuni;

56. Susținerea financiară a autorităților locale pentru rezolvarea integrală a situațiilor unităților de învățământ cu toalete în curte, fără acces la apă și canalizare sau fără internet;

57. Clarificarea atribuțiilor și responsabilităților inspectoratelor școlare, în vederea reducerii birocrăției, a limitării suprapunerilor de responsabilități cu alte instituții și a eficientizării activității acestora;

58. Identificarea și reabilitarea școlilor cu risc seismic sau cu vulnerabilități care afectează semnificativ procesul educațional (grad de risc ridicat la incendiu, în domeniul sanitar etc.);

59. Regândirea modului de organizare a concursului pentru managementul școlar, în acord cu descentralizarea și cu reforma administrativă, pentru a fi organizat la nivelul unității de învățământ;

60. Dezvoltarea unor instrumente de guvernanță care să stimuleze participarea activă a partenerilor educaționali (precum reprezentanții elevilor, părinților, sindicatelor și ai mediului privat).

61. Construirea de creșe și grădinițe, în acord cu obiectivele privind rata de cuprindere a copiilor de până la vârsta de 6 ani;

62. Realizarea unor proiecte cu versiuni moderne de arhitectură care să faciliteze personalizarea educației pentru nevoile elevilor - inclusiv prin utilizarea opțiunilor de digitalizare a resurselor învățării;

63. Dezvoltarea infrastructurii școlare și asigurarea dotărilor necesare pentru realizarea incluziunii copiilor cu CES în învățământul de masă;

64. Elaborarea unui proiect național de reabilitare și extindere a rețelei de școli gimnaziale, școli profesionale și licee;

65. Construcția și dezvoltarea de campusuri școlare, inclusiv pentru învățământ dual;

66. Construirea de internate/cămine în mediul urban și rural;

67. Dezvoltarea unor centre regionale responsabile cu dezvoltarea și asigurarea de resurse pentru infrastructura IT din învățământul preuniversitar;

68. Construirea de terenuri și săli de sport pentru unitățile de învățământ din zona educației timpurii precum și a celor din ciclul primar, gimnazial și liceal pentru a favoriza suplimentarea numărului de ore de educație fizică și sport, având ca obiectiv maximal introducerea în planurile cadru a unei ore de educație fizică, zilnic;

69. Implementarea unui program eficient și transparent de finanțare a internatelor școlare, care să acopere în mod real cheltuielile de funcționare, inclusiv cele de personal;

70. Extinderea infrastructurii având ca obiectiv înființarea de noi clase, cu efective mai mici, acolo unde școlile au cereri foarte mari, prin eliminarea excepțiilor cu privire la depășirea numărului maxim de elevi din clasă, pe baza revizuirii/consolidării legislației actuale;

71. Achiziția de autobuze/microbuze școlare corect corelată cu specificul și necesarul unităților școlare din mediul urban și cel rural.

Reforma universităților – performanță, autonomie și adaptare la cerințele mediului socio-economic:

a. Actualizarea modului de finanțare a universităților în concordanță cu obiectivele de dezvoltare națională, cu misiunea asumată și cu performanța asociată obiectivelor strategice. Principiul de bază este că finanțarea trebuie să urmeze performanța și interesele strategice ale României;

b. Consolidarea autonomiei financiare a universităților, prin îmbunătățirea/ completarea cadrului legal, în sensul flexibilizării utilizării soldurilor, finanțării de bază și veniturilor proprii, pentru susținerea activităților didactice și de cercetare, inclusiv pentru cheltuieli de capital, în paralel cu creșterea răspunderii publice a universităților față de transparența decizională și financiară a acestora;

c. Utilizarea eficientă a resurselor pentru creșterea competitivității în plan internațional, prin încurajarea creării de consorții universitare performante, de tipul universităților metropolitane (modelul francez), care să asigure și o cooperare intensificată între universități și institute de cercetare;

d. Promovarea unor politici publice care să încurajeze înființarea de către universități a programelor de studii interdisciplinare (artificial intelligence, behavioral economics, cognitive sciences) corelate cu cererile de pe piața forței de muncă;

e. Continuarea implementării masteratului didactic, pentru a avea o resursă umană bine pregătită și adaptată prin aplicarea unor tehnici pedagogice inovative;

f. Abordarea formării inițiale pentru cariera didactică într-o nouă paradigmă pentru a asigura posibilitatea unor trasee multiple de acces în carieră;

g. Reintroducerea dublelor specializări la nivel de licență;

h. Dezvoltarea colegiilor terțiare nonuniversitare, cu precădere în domenii deficitare pe piața muncii, anticipând nevoile angajatorilor;

i. Asigurarea cadrului legal pentru dezvoltarea în universități de rute diferențiate de carieră pentru cercetători și cadre didactice: posturi exclusiv didactice, posturi exclusiv de cercetare și posturi mixte;

j. Asigurarea cadrului legal pentru finanțarea per student în universitățile acreditate, cu predare în limba minorităților naționale, pentru specializări unice;

k. Stabilirea unui quantum minim pentru bursele studențești;

l. Consolidarea participării studenților în luarea deciziilor;

m. Reorganizarea și eficientizarea activității tuturor organismelor consultative sau instituțiilor aflate în coordonarea/relații de colaborare cu ME: CNATDCU, CNFIS, CNSPIS, ANC, ARACIS etc.;

n. Asigurarea unei finanțări suplimentare de la bugetul de stat pentru temele de cercetare doctorală care răspund solicitărilor mediului economico-social;

o. Aplicarea unitară a legislației specifice în vigoare pentru universitățile de stat multiculturale;

p. Asigurarea cadrului legal pentru plata finanțării per capita pentru universitățile acreditate, cu predare în limba minorităților naționale, pentru specializările care nu se află în oferta niciunei instituții de învățământ din sistemul public din România, cu predare în limba minorității respective.

Internaționalizarea învățământului superior – creșterea competitivității și compatibilizarea cu universitățile europene:

a. Susținerea universităților românești membre ale unor Rețele de Universități Europene prin alinierea practicilor administrative la cele recomandate la nivel european, pentru a facilita realizarea obiectivelor;

b. Simplificarea procedurilor de admitere și înmatriculare a studenților străini, prin generalizarea pre-admiterii condiționate și susținerea optimizării timpului de obținere a vizei de studiu;

c. Dezvoltarea dimensiunii internaționale a învățământului terțiar și atingerea unui nivel de participare în programe de mobilități pentru minimum 20% dintre studenții înmatriculați în programe de licență și master și 80% dintre doctoranzi;

d. Dezvoltarea activităților suport pentru susținerea universităților românești în vederea implementării cadrului legal care reglementează diplomele duble/joint degree. Cele 10 universități românești deja integrate în Rețele Universităților Europene vor putea elibera diplome joint degree, valorificându-și astfel internațional expertiza și potențialul academic, pentru atingerea obiectivelor asumate în proiectele câștigate prin competiție europeană;

e. Actualizarea cadrului legal aplicabil calificărilor și standardelor ocupaționale, precum și evaluării calității în învățământul superior. Pentru a avea un învățământ superior flexibil și adaptat la nevoile societății, în plan intern și internațional se vor susține prioritar învățământul dual, dubla specializare, procesul de lifelong learning, focalizarea pe learning outcomes.

Consolidarea performanței cercetării universitare – etică și integritate:

a. Dezvoltarea cercetării în universități prin finanțarea acestora în regim competitiv, cu scopul de a dezvolta resursele umane specializate în cercetare, infrastructurile de cercetare, precum și mecanisme de monitorizare și evaluare a calității și relevanței activităților de Cercetare-Dezvoltare-Inovare (CDI);

b. Continuarea și creșterea finanțării cercetării științifice din universități în cadrul finanțării de bază. În acest fel se va susține dezvoltarea activităților CDI în universitățile publice, crescând performanța și vizibilitatea cercetării românești în plan internațional;

c. Finalizarea evaluării și reforma școlilor doctorale, inclusiv prin evaluarea calității procesului educațional din cadrul acestui parcurs academic, pentru creșterea performanței școlilor doctorale, în condiții de transparență, etică și integritate academică;

d. Elaborarea și asumarea unei strategii proprii de etică și integritate la nivelul fiecărei instituții organizatoare de studii universitare de doctorat.

11. MINISTERUL MUNCII ȘI SOLIDARITĂȚII SOCIALE

Dezvoltarea și modernizarea sistemelor publice, creșterea veniturilor, stimularea natalității și protejarea categoriilor vulnerabile și achilibrarea pensiilor conform puterii de cumpărare, sunt direcții strategice prioritare pe care Ministerul Muncii și Protecției Sociale trebuie să le urmărească prin politicile pe care le susține.

În acest context, Ministerul Muncii și Protecției Sociale are ca priorități: continuarea reformei sistemului de pensii și reforma salarizării în sistemul public, modernizarea asistenței sociale prin investiții în infrastructură și servicii integrate, încurajarea natalității, creșterea ocupării și accelerarea proceselor de digitalizare pentru îmbunătățirea serviciilor publice.

Elaborarea unei legislații noi este necesară să aducă echitate, sustenabilitate și reducerea discrepanțelor între cuantumurile pensiilor celor care au desfășurat activități similare și au avut contribuții similare la sistemul de pensii.

Reforma salarizării în sectorul public urmărește eliminarea inechităților, instituirea unui sistem de stimulare a performanței, reșezarea sistemului de sporuri și a salariilor de bază pe grila de salarizare. Cele mai multe sporuri vor fi introduse în salariul de bază, iar cele care rămân vor fi pentru condiții excepționale de muncă sau pentru performanță și nu vor depăși 15% din salariul de bază.

Modernizarea sistemului de asistență socială presupune trecerea de la un serviciu de asistență socială care se bazează pe alocări financiare insuficiente în raport cu nevoile și problemele concrete ale categoriilor vulnerabile, la servicii sociale integrate. Integrarea intervențiilor la nivel de comunitate trebuie gândită împreună cu introducerea venitului minim de incluziune.

Prin PNRR, România va putea dezvolta o infrastructură socială destinată copiilor care trăiesc în sărăcie, prin înființarea unor centre de zi, precum și pe cea destinată altor categorii vulnerabile.

În domeniul creșterii ocupării, eforturile trebuie canalizate pe pregătirea și calificarea forței de muncă, digitalizare și flexibilizare, precum și pe creșterea ocupării persoanelor dependente de ajutorul social, pe integrarea și sprijinul pentru șomeri.

Stimularea natalității prin susținerea familiilor trebuie să devină un obiectiv național și o prioritate pentru Guvern. Statul trebuie să își asume un rol important în sprijinirea tinerilor, pentru ca aceștia să poată face față provocărilor financiare și sociale pe care le presupun întemeierea unei familii și creșterea copiilor, prin măsuri concrete care să ofere ajutor real familiilor și să conducă la creșterea ratei natalității.

În ceea ce privește digitalizarea instituțiilor, aceasta trebuie realizată în toate domeniile de activitate și la toate palierele de interacțiune cu cetățeanul, ceea ce presupune dezvoltarea sistemului informatic existent, precum și transferul în format electronic al tuturor serviciilor oferite de instituțiile din subordinea/aflate în coordonarea ministerului.

Reforma salarizării în sectorul public urmărește eliminarea inechităților, instituirea unui sistem de stimulare a performanței și reșezarea sistemului de sporuri.

Cele mai multe sporuri vor fi introduse în salariul de bază. Sporurile rămase vor fi pentru condiții excepționale de muncă sau pentru performanță și nu vor depăși 15% din salariul de bază.

Pentru implementarea reformei sistemului de salarizare din domeniul public, România se va folosi de PNRR de o finanțare de 2 milioane de euro.

OBIECTIVE PENTRU PERIOADA 2024 -2028:

1. Eliminarea discrepanțelor salariale din sistemul bugetar;
2. Restabilirea ierarhiilor funcțiilor în cadrul domeniilor de activitate și între domenii de activitate;
3. Reșezarea coeficienților de ierarhizare;

4. Instituirea unui sistem de stimulare a performanței;
5. Dezvoltarea unui sistem de salarizare echitabil și unitar în sectorul public;
6. Reanalizarea coeficienților de ierarhizare pentru fiecare familie ocupațională de funcții bugetare, cu respectarea raportului de 1 la 12, dintre cel mai mic și cel mai mare salariu de bază;
7. Reașezarea grilelor de salarizare, inclusiv introducerea unei grile de salarizare noi pentru administrația publică locală, în acord cu structurile asociative;
8. Revizuirea sistemului de acordare a sporurilor și plafonarea sumei sporurilor la 15% din salariul de bază.
9. Acordarea unui spor de performanță lunar personalului care a realizat sau a participat direct la obținerea unor rezultate deosebite în activitatea instituției/autorității publice sau a sistemului din care face parte, a participat la activități cu caracter deosebit, a efectuat lucrări cu caracter excepțional ori a avut un volum de activitate ce depășește în mod semnificativ volumul optim de activitate, în raport cu complexitatea sarcinilor, în baza criteriilor stabilite de ordonatorul de credite, cu încadrarea în procentul maxim prevăzut de lege;
10. Implementarea noului cadru legal pentru toate familiile ocupaționale în același timp, în scopul evitării apariției unor noi dezechilibre în sistemul public de salarizare și al înlăturării posibilității contestării unor prevederi în fața instanțelor de judecată;
11. Evaluarea măsurilor de sprijin pentru acordarea de beneficii persoanelor vulnerabile din punct de vedere economic;
12. Implementarea reformei privind venitul minim de incluziune (VMI) conform celor asumate în cadrul Planului Național de Redresare și Reziliență. Obiectivul acestei reforme este de a îmbunătăți asistența socială și de a reduce sărăcia în rândul celor mai vulnerabile persoane. Reforma va fi realizată prin actualizarea legislației în domeniul beneficiilor sociale prin asigurarea de sprijin real și adecvat familiilor vulnerabile, în condiții de sustenabilitate bugetară, corelat cu măsurile de stimulare a ocupării forței de muncă;
13. Accentul va fi pus pe trecerea de la statutul de beneficiar de asistență socială la participant activ pe piața muncii, urmărind corelarea cu măsurile de activare și creștere a nivelului de educație. Suplimentar se va urmări reducerea sarcinii administrative atât la nivelul autorităților;
14. Dezinstituționalizarea persoanelor cu dizabilități – restructurarea centrelor de capacitate mare și asigurarea incluziunii beneficiarilor în comunitate;
15. Implementarea măsurilor de protecție socială pentru consumatorul vulnerabil din sistemul energetic;

16. Continuarea implementării etapelor de creștere a alocațiilor pentru copii, începând cu data de 1 ianuarie 2025;

17. Stabilirea unui mecanism obiectiv de creștere anuală a indicelui social de referință;

18. Monitorizarea procesului de adopție și a managementului de caz, în urma modificărilor de procedură de adopție internă, inițiate de colaborarea cu Ministerul Educației și Cercetării și cu Ministerul Sănătății, în vederea furnizării de servicii și beneficii integrate;

19. Crearea unui cadru pentru a face posibile transferurile de cazuri sociale între județe și de finanțare a acestora;

20. Verificarea aplicării măsurilor de promovare a accesibilizării mediului fizic și informațional pentru persoanele cu dizabilități.

21. Reevaluarea legislației în domeniul pensiilor de invaliditate, pentru a permite corelarea cu activități ocazionale intelectuale și artistice fără a pune în pericol pierderea acestora.

22. Implementarea Programelor de formare anuale de către ANOFM trebuie să fie rezultatul consultării pieței și este necesară facilitarea accesului la fonduri pentru formare și pentru angajatori, astfel încât aceștia să gestioneze ei înșiși granturi pentru formarea candidaților pentru diferite poziții din companii;

23. Creșterea capacității ANOFM de identificare a oportunităților de angajare și sprijinirea, prin resurse proprii sau externalizate a șomerilor, în găsirea unui loc de muncă;

24. Facilitarea accesului angajatorilor la resurse europene/naționale pentru pregătirea angajaților, astfel încât să crească eficiența programelor de formare;

25. Creșterea capacității ANOFM de a realiza prognoze/evaluări ex-ante privind evoluția pieței muncii, astfel încât să se anticipeze prioritățile în domeniu și să se fundamenteze corespunzător luarea deciziilor;

26. Actualizarea în conformitate cu nevoile pieței muncii a legii privind asigurările pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă;

27. Îmbunătățirea conținutului programelor de formare pentru ca cererea de locuri de muncă să se intersecteze cu oferta angajatorilor, inclusiv pentru categoriile de persoane care și-au pierdut locul de muncă în perioada pandemiei, prin prioritizarea dobândirii de cunoștințe în folosirea tehnologiei IT;

28. Sprijinirea Ministerului Educației și Cercetării în dezvoltarea unui program național de educație profesională și vocațională, precum și eliminarea barierelor administrative care împiedică dezvoltarea învățământului profesional și vocațional în sistem clasic sau în sistem dual;

29. Extinderea programului „A doua șansă” pentru persoane care trăiesc în comunități marginalizate, care nu au un loc de muncă și care trăiesc doar din ajutorul social, accesul persoanelor vulnerabile la educație și la obținerea unei calificări crescând posibilitatea de integrare pe piața muncii;

30. Introducerea unui sistem de tichete de muncă pentru formalizarea muncii în domeniul lucrătorilor casnici;

31. Informarea lucrătorilor care acceptă munca nedeclarată cu privire la consecințe, astfel încât aceștia să conștientizeze beneficiile declarării integrale a veniturilor pe care le vor avea atât în timpul vieții active, cât și la momentul dobândirii calității de pensionar;

32. Simplificarea activității meseriei de bonă pentru accesul mai facil al familiilor la servicii de îngrijire și supraveghere a copilului pe timp de zi;

33. În zonele cu o pondere semnificativă a unei minorități naționale se vor organiza cursurile de calificare și recalificare pentru persoanele aparținând acestor minorități și în limba lor maternă, facilitând în acest fel însușirea mai ușoară de competențe specifice, necesare pentru integrarea pe piața forței de muncă;

34. Inspekția Muncii trebuie eficientizată, iar schimbările trebuie să fie dublate de o reorganizare a activității salariaților. Rolul inspectorilor va crește, statutul lor trebuie întărit. Mediul de afaceri are nevoie și de sprijin în înțelegerea legislației, respectiv a obligațiilor;

35. Implementat unui mecanism obiectiv de stabilire predictibilă a salariului minim brut pe țară garantat în plată în funcție de dinamica creșterii economice, negociat cu partenerii sociali.

36. Având în vedere această situație, este necesară luarea unor măsuri urgente care să vină în sprijinul natalității.

37. Program de construire de creșe în toate comunitățile în care există cerere semnificativă, precum și sprijinirea Ministerului Finanțelor Publice și a autorităților locale din marile aglomerări urbane pentru amenajarea de creșe în incinta clădirilor de birouri, ca o măsură activă de stimulare a reîntoarcerii la serviciu înainte de expirarea perioadei de 2 ani și, implicit, de creștere a natalității;

38. Sprijinirea Ministerului Finanțelor Publice în aplicarea unor măsuri de deductibilitate pentru familiile cu mai mulți copii, ca măsură activă de încurajare a creșterii natalității, cu punctaje diferențiate în funcție de numărul de copii și în accesul la programe de creditare de locuire pentru achiziționarea unor noi locuințe sau renovarea și extinderea celor existente; această măsură trebuie corelată cu o activă implicare a autorităților locale în dezvoltarea infrastructurii necesare pentru îngrijirea copiilor, astfel încât părinții să fie încurajați să revină la muncă;

39. Facilități fiscale pentru întreprinzătorii care oferă lucrătorilor anumite beneficii favorabile familiei;

40. Program de finanțare pentru achiziția unor autoturisme familiale (de 7 persoane/locuri);

41. Program de credite pentru achiziționarea de locuințe pentru tineri familisti, subvenționat de stat, luând în considerare ca un criteriu de punctaj numărul de copii. Program de asistență pentru construirea primei case, în parteneriat cu administrațiile locale;

42. Program de credite personale pentru tineri familisti (FamilyStart);

43. Redirecționarea (parțială sau integrală) a sumelor destinate creșterii alocației pentru copii cu scopul dezvoltării sistemului instituțional de îngrijire timpurie a copiilor.

44. Reducerea progresivă a cuantumului contribuțiilor de asigurări sociale de sănătate (CASS) datorate, în funcție de numărul de copii aflați în întreținere, până la o scutire totală pentru cei care au în întreținere cel puțin 3 copii;

45. Facilități acordate de administrațiile locale: ex. loturi pentru construirea de case, instituirea unor facilități privind taxele și impozitele locale etc.;

46. Acordarea posibilității autorităților administrațiilor publice locale de a sprijini familiile care au în întreținere copii, prin reduceri/scutiri de taxe și impozite, precum și prin acordarea unor burse școlare complementare pentru elevii care provin din familiile numeroase.

47. Digitalizarea este o prioritate, atât din perspectiva accesibilității și ușurinței în utilizarea serviciilor publice de către cetățeni, cât și din punctul de vedere al facilitării comunicării între instituțiile publice, prin conectarea bazelor de date folosite de către funcționarii publici.

48. Digitalizarea serviciilor oferite de Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM) (cum ar fi depunerea online a documentelor pentru înregistrarea beneficiarilor și acordarea de prestații, posibilitatea de a se înregistra și de a participa la cursuri de formare online și evaluarea competențelor profesionale, sesiuni de consiliere online) și modernizarea infrastructurii;

49. Digitalizarea Inspectoratelor Teritoriale de Muncă (ITM), care vizează activitatea de control din domeniul relațiilor de muncă și cel al securității și sănătății în muncă (sistem informatic, semnături electronice, simplificarea procedurii de notificare). În plus, se preconizează ca proiectul REGES-ONLINE să digitalizeze relația inspectoratelor teritoriale de muncă cu angajatorii, facilitând transmiterea datelor privind angajații și contractele individuale de muncă ale acestora;

50. Digitalizarea beneficiilor de asistență socială gestionate de Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială – ANPIS (inclusiv operaționalizarea platformei digitale pentru punerea în aplicare a venitului minim de incluziune). În acest sens, se are în vedere dezvoltarea unor instrumente de comunicare în timp real cu cetățenii și de gestionare electronică a dosarelor referitoare la beneficiile și prestațiile sociale;

51. Digitalizarea bazelor de date, precum și a modului de corespondență cu beneficiarii serviciilor oferite de casele teritoriale de pensii publice;

52. Asigurarea unor adăposturi specializate pentru victimele traficului de persoane, atât pentru adulți, cât și minori;

53. Prevenirea cazurilor de trafic de minori din centrele de tip rezidențial, prin sesiuni informative și un mecanism de raportare imediată a suspiciunilor;

54. Formarea specialiștilor pe impactul traumei asupra beneficiarilor, prin formări pe tema traumei complexe;

55. Colectarea în timp real de statistici din sistemul de protecție, legate de cazurile de exploatare;

56. Integrarea victimelor în societate prin programe adaptate nevoilor și provocărilor date de trecutul de exploatare și abuz;

57. Prevenirea tuturor formelor de violență împotriva femeilor și punerea în aplicare a legii și a strategiilor de prevenire suplimentare, cât și punerea la dispoziție la scară largă de servicii specializate de sprijin și de protecție pentru ca victimele să aibă acces la ele;

58. Promovarea participării femeilor la piața muncii, inclusiv accesul la servicii de îngrijire a copiilor și a persoanelor dependente;

59. Implementarea unor campanii de sensibilizare ar trebui dezvoltate diferențiat în raport cu diferite forme ale violenței, așa cum se întâmplă deja în mai multe state membre, cuprinzând informații despre serviciile la care pot avea acces pentru protecție și asistență de urgență;

60. Implementarea apelului la linia telefonică pentru ajutor specializat oferit victimelor violenței domestice să fie accesibil și în limba minorităților naționale, cheltuielile cu acest serviciu fiind acoperite din fonduri bugetare;

61. Continuarea implementării Programului Operațional de Incluziune și Demnitate Socială (POIDS) 2024 - 2027, cu o valoare de aproximativ 3,5 miliarde euro, în cadrul căruia se vor propune printre priorități;

62. Dezvoltarea locală plasată sub Responsabilitatea Comunității (sprijinirea națională a GAL-urilor prin dezvoltarea de servicii de ocupare și incluziune socială, sprijinirea accesului copiilor săraci din mediul rural la tabere de creație și sport, acordarea de suport pentru copiii din mediul rural ai căror părinți sunt plecați pentru muncă în afara țării, infrastructură socială pentru persoane vulnerabile);

63. Sprijinirea comunităților rurale fără acces sau cu acces redus la servicii sociale (servicii comunitare integrate în comunități rurale: îngrijitori pentru persoane vârstnice, asistenți sociali, asistenți medicali, mediatori școlari, dezvoltarea și dotarea centrelor comunitare integrate);

64. Sprijinirea formării profesionale continue a asistenților sociali din comunitățile rurale;

65. Reducerea disparităților dintre copiii în risc de sărăcie și/sau excluziune socială și ceilalți copii (centre pentru copii și adolescenți cu tulburări de comportament; incluziunea socială prin cultură a copiilor din comunități marginalizate; servicii de prevenire a separării copiilor de familie; sprijin pentru familiile monoparentale pentru îmbunătățirea angajabilității și autonomiei părintelui singur);

66. Dezvoltarea serviciilor de îngrijire la domiciliu pentru vârstnici cu venituri foarte mici; dezvoltarea comunităților de seniori pentru integrare socială și îmbătrânire activă;

67. Sprijin pentru persoanele cu dizabilități (echipe de asistență juridică pentru persoane cu capacitate restrânsă de exercițiu; reabilitarea copiilor cu dizabilități – terapii psihologice; asigurarea tehnologiilor asistive – aparate de mobilitate; softuri de citire pentru nevăzători; echipe mobile pentru asistarea/terapia la domiciliu a persoanelor cu dizabilități);

68. Servicii sociale și suport acordate altor grupuri vulnerabile (migranți, victime ale violenței domestice, victime ale traficului de persoane, persoane dependente de droguri și alcool, persoane eliberate din penitenciare, persoane fără adăpost);

69. Continuarea Programului Operațional Educație și Ocupare (POEO) 2024 -2027, în cadrul căruia se vor propune printre priorități furnizarea de măsuri de identificare, înregistrare, pregătire și incluziune pe piața forței de muncă a tinerilor NEETS; pachete de măsuri active personalizate pentru categorii dezavantajate pe piața muncii (formare, ucenicii, stagii, mobilitate, subvenții), stimularea angajatorilor pentru utilizarea unor forme de muncă noi sau flexibile, măsuri de sprijin pentru formarea angajaților și păstrarea locurilor de muncă în activitățile / sectoarele economice afectate de probleme sistemice, sprijinirea înființării de întreprinderi sociale, atragere / sprijin lucrători defavorizați în întreprinderi sociale de inserție, îmbunătățirea instrumentelor, proceselor, mecanismului de monitorizare a pieții muncii / anticiparea competențelor (urmărirea absolvenților / forței de muncă / adaptarea programelor de formare - măsuri active).

12. MINISTERUL FAMILIEI, TINERETULUI ȘI EGALITĂȚII DE ȘANSE

Construcția unei societăți coezive, care să beneficieze de îmbunătățirea sistemului de educație și sănătate, de reducerea inegalităților dintre bărbați și femei, dintre mediul urban și rural, care să conducă la promovarea unei societăți deschise, în care cetățenii se pot simți apreciați și

sprijiniți trebuie să aibă la bază prioritatea susținerii familiei și a politicilor pentru tineret.

Priorități de guvernare.

Natalitate – România trece printr-o criză demografică fără precedent. În ultimii patru ani, au fost înregistrate cele mai puține nașteri din ultimul secol. Sprijinim cupluri și familiile tinere prin măsuri concrete. 1 din 5 cupluri din România se luptă cu infertilitatea și au nevoie de sprijin financiar pentru plata procedurilor pentru obținerea unei sarcini. De asemenea, familiile tinere au nevoie de susținere financiară și după ce aduc pe lume un copil. Egalitatea de șanse între femei și bărbați – promovarea drepturilor femeilor și introducerea cotelor de gen.

Promovarea participării femeilor la piața muncii, inclusiv accesul la servicii de îngrijire a copiilor și a persoanelor dependente

Strategia națională pentru egalitatea de șanse, pentru crearea de măsuri concrete de reducere a nivelului inegalităților și a situațiilor de vulnerabilitate prin care trec femeile din țara noastră.

Implementarea pachetului de politici publice pentru protecția drepturilor copilului. Realizarea investițiilor finanțate prin PNRR – rețeaua celor 150 de centre de zi pentru copii, continuarea sprijinirii tinerilor aflați în grija statului prin acordarea alocației lunare de plasament, indemnizația de sprijin și indemnizația pentru tineri, Garanția pentru copii prin corelarea planului de acțiune cu Strategia Națională pentru Protecția și Promovarea Drepturilor Copilului “Copii protejați. România sigură” și Acordul de țară pentru perioada de programare 2024-2028,

Operaționalizarea sistemului informatic național pentru digitalizarea sistemului de protecție socială. Politici pentru tineret Priorități 2024-2028. Aplicarea Legii Tinerilor, finalizarea și aplicarea Strategiei Națională în domeniul Tineretului, ce construiește viziunea pe termen mediu și lung în ceea ce privește dezvoltarea politicilor pentru tineret.

OBIECTIVE PENTRU PERIOADA 2024 -2028:

1. Programul național social pentru creșterea natalității.

Sprijin oferit cuplurilor și familiilor infertile care nu-și permit costurile procedurilor FIV.

Suma decontată pentru o procedură este de 10.000 de lei, iar în baza recomandării medicale, un cuplu/femeie singură poate beneficia de maximum trei astfel de ajutoare într-un an.

2. TVA redus pentru produsele destinate copiilor.

Propunere pentru reducerea TVA până la 5% la produsele esențiale pentru creșterea copiilor (lapte praf, mâncare pentru bebeluși, scutece, produse de igienă).

3. Programul social de interes național de asigurare a cheltuielilor pentru educație timpurie „Educație pentru toți”.

Pentru familiile cu venituri de maximum 2 salarii medii nete pe economie, aproximativ 7.000 de lei, și care au cereri respinse din cauza lipsei de locuri în creșe/grădinițe de stat propunem acordarea unor tichete valorice/vouchere, pentru achitarea serviciilor oferite de after-school, creșe sau grădinițe particulare.

4. Programul social de interes național de prevenire a afecțiunilor care pot apărea în timpul sarcinii „Materna”.

Propunere pentru acordarea unui sprijin financiar pentru viitoarele mame prin care să se acorde un ajutor financiar pentru achitarea consultațiilor și analizelor din timpul sarcinii, care nu sunt decontate prin sistemul public de asigurări de sănătate.

5. Măsuri pentru protejarea femeilor care finalizează concediul postnatal împotriva concedierii abuzive.

Propunere legislativă pentru asigurarea stabilității locului de muncă mamelor care se întorc în câmpul muncii din concediul de creștere a copilului.

6. Sprijin financiar pentru copiii cu părinți plecați la muncă în străinătate.

Un sprijin financiar minim pentru copiii care au rămas în grija rudelor în timp ce părinții sunt la muncă în străinătate. Ajutorul va fi oferit persoanelor care-și asumă, printr-o hotărâre a instanței de judecată, creșterea acestor copii și poate fi acordat pentru rechizite, haine, analize medicale etc. pentru acești copii.

7. Program flexibil de muncă pentru părinții copiilor cu vârsta cuprinsă între 0-3 ani.

Sprijinirea părinților cu copii cu vârsta până la 3 ani printr-un program de muncă flexibil și posibilitatea de a lucra la distanță, de acasă 1 zi/săptămână și 2 zile pe săptămână în cazul familiilor monoparentale. De asemenea, adaptarea programului de lucru, conform legii, în cazul vacanțelor școlare în cazul părinților copiilor cu vârsta 3-12 ani.

8. Facilități acordate angajatorilor pentru a crea spații dedicate supravegherii și educării copiilor de vârstă preșcolară ai angajaților.

9. Eficientizarea legislației referitoare la profesia de bonă.

10. Programul social de interes național de prevenție „Un copil, un zâmbet”.

Acordarea unui sprijin financiar pentru achitarea consultațiilor, tratamentelor stomatologice, achitarea dispozitivelor medicale pentru copiii cu vârsta cuprinsă între 10-17 ani, identificați cu probleme dentare și care au indicație de la medicul specialist stomatolog/ortodont.

11. Concursul național de proiecte pentru familie.

Similar Concursului de proiecte studențești sau de tineret, va fi organizat un apel de proiecte dedicate familiilor, pe care să le deruleze organizațiile și fundațiile. Proiectele 100 câștigătoare vor fi stabilite în baza unei metodologii, iar granturile stabilite în funcție de bugetul dedicat programului.

12. Cardul Național pentru Familiile Numeroase.

Recunoașterea statutului de familie numeroasă, familia care are în întreținere trei sau mai mulți copii minori și crearea Cardului național pentru familii numeroase;

Obiectivul cardului este de a oferi familiilor numeroase oportunități de a accesa reduceri și oferte speciale pentru achiziția de alimente, carburanți, transport, servicii bancare, educaționale, recreaționale etc. Alte măsuri pot viza acordarea unor reduceri de impozite pentru familiile numeroase sau la plata unor servicii publice.

13. Sprijin pentru familii monoparentale.

Programul are în vedere aprobarea și implementarea măsurilor de sprijin personalizat pentru părintele unic, prin finanțarea cursurilor de recalificare sau de perfecționare profesională, precum și acordarea de vouchere pentru activități de destinate copiilor (activități din domeniul sportului, creației, artei etc.), încurajarea angajatorilor pentru utilizarea formelor flexibile de muncă.

14. Ghidul prevenirii hărțuirii la locul de muncă.

Implementarea ghidului standardizat privind prevenirea hărțuirii pe criteriul de sex și hărțuirea morală la locul de muncă. Scopul proiectului este de a stabili un cadru metodologic comun pentru instituțiile și autoritățile publice centrale și locale, civile și militare, precum și pentru companiile private de a aplica un instrument esențial în lupta împotriva discriminării și inegalității, hărțuirii morale la locul de muncă.

15. Strategia Națională privind promovarea egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și pentru prevenirea și combaterea violenței domestice.

Implementarea acestui document strategic inițiat de Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse, aprobat în decembrie 2022.

16. Beneficii fiscale de Ziua Bărbatului similar celor acordate pentru ziua femeii – 8 martie.

Modificarea Codului Fiscal pentru a introduce posibilitatea acordării de cadouri bărbatilor, din partea angajatorilor, cu ocazia Zilei Bărbatului – 19 Noiembrie;

Prezentul proiect propune obiective și măsuri care vor contribui la creșterea nivelului general al egalității de șanse și de tratament al femeilor și bărbaților din România.

17. “Locul copilului este în familie” – Centre de zi finanțate prin PNRR.

Realizarea unei rețele naționale de 100 de centre de zi pentru copiii din familiile vulnerabile.

18. Programele de creditare cu garanția statului „STUDENT INVEST” și „FAMILY START”.

Susținerea tinerilor și a familiilor prin programele de creditare cu garanția statului și dobândă subvenționată din bugetul MFTES – Family Start și Student Invest.

Acordarea de credite garantate de stat în proporție de 80% și cu dobândă subvenționată 100% pentru studenți/masteranzi/doctoranzi și dobândă subvenționată 75% pentru familii.

Pentru 2025, în urma solicitărilor băncilor partenere, programele vor fi modificate în sensul că majorăm vârsta beneficiarilor, permitem medicilor rezidenți și familiilor monoparentale să poată aplica la programe, majorăm suma maximă a creditelor (75.000 de lei pentru Student Invest și 150.000 de lei pentru Family Start) și introducem noi cheltuieli eligibile.

19. Cardul european pentru tineret.

Sprajinirea tinerilor din România prin dezvoltarea cardului european pentru tineret, prezent în acest moment în peste 38 de state și utilizat de peste 6 mil. de tineri.

Orice tânăr din România, cu vârsta între 14 și 35 de ani, va putea avea un Card European de Tineret care să-i ofere beneficii și reduceri așa cum au peste 6 mil. de tineri europeni.

Cardul European oferă reduceri consistente la magazine, hoteluri, transport, restaurante sau muzee.

20. Elaborarea Strategiei Naționale pentru Tineret pentru perioada 2024—2028, aceasta urmând a fi corelată cu Strategia Europeană de Tineret.

21. Concursul Național de Proiecte.

Modificarea metodologiei, de comun acord cu organizațiile de tineret și studențești, pentru acordarea unor finanțări sustenabile pentru proiectele punctuale dedicate tinerilor și studenților.

22. Organizarea programului de tabere ARC, a taberelor studențești și a taberelor sociale.

23. Clarificarea situației juridice și cadastrale a patrimoniului din domeniul tineretului, la nivel central și local, în vederea realizării descentralizării.

13. MINISTERUL CULTURII

O cultură puternică înseamnă protejarea patrimoniului și identității culturale, în aceeași măsură în care înseamnă și o industrie festivalieră recunoscută internațional și artă contemporană valoroasă. Mai mult decât oricând, societatea românească are nevoie de cultură, de compensare a limitărilor sociale impuse de măsurile luate pentru diminuarea crizei, de reconfirmare prin artă, de soluții pentru depășirea prezentei traume colective, prin expresii culturale care să ofere sentimentul de rezoluție, fie mentală, fizică sau spirituală, dar în primul rând de apartenență. De data aceasta, și reprezentanții domeniului cultural au nevoie de un răspuns ferm din partea societății, un răspuns prin care să transmitem unitar mesajul românilor: „cultura trebuie protejată!”

Sectoarele cultural-creative din România, sunt slab dezvoltate, iar economia nu este sănătoasă, finanțarea reprezintă aproximativ 3,6% din PIB, 178 de instituții și companii de spectacole și concerte, 457 muzee, 9.594 biblioteci, 81 coduri CAEN, 245.000 angajați în sectorul privat și circa 38.317 profesioniști. Cultura are nevoie de instituții la nivelul beneficiilor pe care acest domeniu le oferă. Numărul real de beneficiari din România este de minimum 19,318 milioane de oameni. Acestora li se adaugă diaspora românească și numeroșii turiști atrași de proiecte culturale recunoscute internațional. Guvernul va fi singura pregătită să își asume reforma în domeniul cultural, în primul rând, prin recunoașterea impactului pe care acesta o are în viața de zi cu zi, atât pentru consumatorii de cultură, cât și pentru lucrătorii culturali, artiștii, antreprenorii și toți cei care activează în acest domeniu.

Accesul la cultură este garantat prin Constituție, iar protejarea și dezvoltarea culturii sunt datorii fundamentale ale statului, care depășesc obiectivele unei perioade de guvernare, indiferent de durata acesteia. Cultura trebuie privită atât ca un domeniu de sine stătător, cât și ca un domeniu transversal, resursă a dezvoltării durabile pentru alte domenii. Cultura este un generator real de valori sociale și economice pentru cetățeni și pentru societate.

Cultura este un liant al societății, este un sine qua non al existenței umane, un factor integrator al tradițiilor, patrimoniului, al diversității, al creațiilor artistice și al noilor platforme de comunicare.

Un pas necesar al demersului nostru este ca ICR să devină partenerul real și loial și promotorul în străinătate al unor proiecte sau manifestări culturale de anvergură, care au potențial de participare internațională. În acest fel, vor fi atrași atât parteneri internaționali, cât și public participant, vor fi sprijinite turismul și industriile conexe prin atragerea de public nou și prin consolidarea relațiilor internaționale, în primul rând cu Republica Moldova. Guvernul va propune să extindă rețeaua institutelor culturale românești din străinătate, prin înființarea de noi reprezentanțe. În egală măsură, ne vom asigura că institutele culturale românești din străinătate funcționează în locații potrivite pentru activitatea de reprezentare, promovare și protejare a culturii și civilizației naționale peste hotare. Totodată, ICR nu trebuie să dubleze activitatea Ministerului Culturii, a Departamentului pentru Românii de Pretutindeni și a Departamentului pentru Relația

cu Republica Moldova, însă își va coordona activitatea pentru cooperarea în scopul unor strategii comune.

Proiectele promovate de către minoritățile naționale vor fi susținute și prin bugetul Ministerului Culturii, care va elabora o strategie comună în acest sens în cooperare cu Departamentul pentru Relații Interetnice. O altă prioritate pentru guvernare va fi consolidarea relației cu Societatea Română de Radiodifuziune și Societatea Română de Televiziune, care vor deveni principalii promotori ai sectoarelor cultural-creative prin programe atractive de dezvoltare a audienței, realizate în parteneriat cu Ministerul Culturii.

Totodată, Societatea Română de Televiziune și Societatea Română de Radiodifuziune vor asigura accesul la conținutul serviciului public de radio în limba maghiară în zonele încă neacoperite de către programele în limba maghiară de la studiourile teritoriale Cluj și Târgu Mureș.

Prioritățile pe termen scurt și mediu ale Ministerului Culturii sunt:

1. Elaborarea și implementarea unei scheme de ajutor de stat pentru sectoarele cultural-creative;
2. Simplificarea procedurii de avizare privind protejarea monumentelor istorice, reglementată prin Legea 422/2001 republicată;
3. Digitalizarea și reglementarea corectă a Listei Monumentelor Istorice;
4. Construirea unei Săli Naționale de concerte și spectacole.

OBIECTIVE CULTURALE PENTRU PERIOADA 2024 -2028:

1. Finanțarea culturii, a activităților creative în România este sub nivelul oricărui stat din UE. Din acest motiv, bugetul Ministerului Culturii va crește anual, astfel încât să atingă pragul de 1% din PIB, până în anul 2024;

2. Elaborarea și implementarea unei scheme de ajutor de stat pentru sectoarele cultural-creative pentru susținerea activităților cultural-artistice, în perioada 2024-2024. Sectoarele cultural-creative au fost puternic afectate de pandemie, în primul rând, din punctul de vedere al interacțiunii cu publicul. Linia de finanțare va fi destinată inclusiv sectorului independent, beneficiarii fiind și ONG-urile din domeniul cultural. Pentru realizarea acestui obiectiv este estimată o alocare bugetară care să reflecte nevoile sectoarelor cultural-creative;

3. Realizarea Registrului Sectoarelor Cultural-Creative (RSCC). Realizarea hărții sectoarelor cultural-creative (SCC), care să stea la baza elaborării de politici publice specifice prin identificarea tuturor formelor de activitate economică, a categoriilor de liber -profesioniști din cadrul SCC și a indicatorilor socio-economici ai domeniului cultural. În anul 2020, Ministerul Culturii prin Institutul Național de Cercetare și Formare Culturală (INCFC) a demarat proiectul Registrul Sectorului Cultural-Creativ (RSCC), care are drept scop inventarierea entităților/persoanelor care activează în domeniul cultural și care fac parte din următoarele categorii: organizații neguvernamentale și lucrători (persoane fizice) din domeniul cultural. RSCC va îngloba toate informațiile cu privire la toți participanții din domeniul cultural și va contribui la actualizarea înțelegerii rolului, formelor de manifestare și impactului culturii în societate, atât la nivelul decidenților, cât și la nivelul opiniei publice.

În vederea sprijinirii sectorului industriilor culturale și creative, care acoperă practic tot ce este necesar pentru creativitatea umană, abilitățile de inovare - industria publicitară, arhitectura, artele, meșteșugurile, designul, industria filmului, dezvoltarea de software, publicarea și industria media - se va introduce în programele de finanțare a start-up-urilor o categorie dedicată acestui sector. Prin acest program se acordă sprijin pentru capitalul inițial al companiei, nerambursabil, sprijinind astfel tinerii antreprenori sub 35 de ani;

4. Digitalizarea Ministerului Culturii și a instituțiilor din subordine. Este programată crearea unei platforme unice, la nivelul Ministerului Culturii, care să gestioneze toate aplicațiile financiare reglementate prin Ordonanța nr. 51/1998 privind îmbunătățirea sistemului de finanțare a programelor, proiectelor și acțiunilor culturale, Ordonanța Guvernului nr. 39/2005 privind cinematografia, precum și alte tipuri de finanțare. Termenul de implementare este estimat la 12 luni, iar alocarea bugetară la aproximativ 1 milion de euro, din fonduri nerambursabile – POCID 2021-2027;

5. Statutul lucrătorului cultural – PNRR. Se impune realizarea modificării legislației în vederea creării cadrului necesar pentru elaborarea și adoptarea statutului lucrătorului cultural. Este necesară încadrarea legală a tuturor profesiilor din sectoarele culturale, pentru a asigura cadrul elementar de protecție socială pentru artiștii și lucrătorii culturali din România, cu scopul de a permite buna finanțare a activității lor și pentru a reda încrederea și prestigiul profesiilor artistice și culturale. Pentru multe dintre aceste profesii, cadrul legal va fi actualizat, pentru altele va fi creat. Se va elabora cu maximă celeritate un proiect legislativ care să reglementeze corect acest domeniu, în concordanță cu nevoile societății;

6. Programul de salvagardare a fondurilor arhivistice din domeniul cultural. Ministerul Culturii dorește să salveze patrimoniul și să asigure accesul cercetătorilor și publicului la arhivele instituțiilor de cultură, prin finanțarea digitalizării acestora. Totodată, acest program urmărește să îmbunătățească capacitatea statului român de a conserva și de a expune publicului bunuri valoroase care încă nu se află în proprietatea acestuia și va sprijini anual cumpărarea de fonduri arhivistice și bunuri de patrimoniu mobil, în valoare de 5 milioane de lei pe an;

7. Finanțarea AFCN. Reglementarea finanțării și corelarea cu legislația privind domeniul ajutorului de stat. Organizarea de consultări publice inclusiv cu reprezentanți ai Consiliului Concurenței. Stimularea participării organizațiilor neguvernamentale și a instituțiilor culturale din România la programe de finanțare europene, în domeniul culturii și patrimoniului cultural. Guvernul va asigura creșterea fondurilor dedicate organizațiilor din domeniul culturii și va cofinanța în proporție de minim 20% proiectele europene (Creative Europe, Orizont Europa) implementate de organizațiile neguvernamentale în calitate de lider de proiect sau partener;

8. Eficientizarea colectării taxei Timbrul Monumentelor Istorice. Ministerul Culturii va elabora o Hotărâre de Guvern prin care va eficientiza sistemul colectării taxei Timbrul Monumentelor Istorice, în vederea creșterii finanțării pentru a sprijini activitățile de protejare, restaurare și punere în valoare a monumentelor istorice.

9. Implementarea unui program strategic de investiție și valorizare a sectorului și capitalului cultural. Ministerul Culturii asigură în continuare mecanisme de finanțare prin funcționalizarea programelor culturale prioritare, nu doar pentru evenimente, festivaluri care oferă distribuția produselor culturale, ci și pentru cercetare artistică, creație, producție și educație

culturală. În sine, este vorba despre prioritizarea susținerii unor inițiative strategice care abordează întregul ciclu de valoare culturală (ex: funcționarea unor spații culturale independente care au o ofertă constantă de-a lungul anului și includ activități de la creație, la educație sau diseminare);

10. Operaționalizarea mecanismului de echilibrare a bugetelor locale pentru finanțarea instituțiilor culturale. Alocarea de fonduri din bugetul de stat către UAT-uri pentru cofinanțarea instituțiilor publice de spectacole și concerte din subordinea autorităților administrației publice locale, respectiv teatre, opera, filarmonici, în cuantum de 2% din impozitul pe venit;

11. Protejarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural național

Legislație privind protejarea patrimoniului:

1. Simplificarea procedurii de avizare privind protejarea monumentelor istorice, reglementată prin Legea 422/2001 republicată;

2. Echivalări, corecții ale Listei Monumentelor Istorice, ale Registrului Arheologic Național, și ale zonelor de protecție, inclusiv în baza unui parteneriat cu Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației MLPDA-ANCPI, care trebuie să impună, în conformitate, elaborarea de reglementări urbanistice corespunzătoare. În afară de studiile istorice aferente PUZ-urilor, ar fi necesare programe de repertoriere a siturilor și monumentelor și de stabilire a unor criterii clare de diferențiere a siturilor și monumentelor. Înscrierea în categoriile A și B a fost făcută aleator;

3. Finalizarea și adoptarea Strategiei naționale privind protejarea monumentelor istorice, care să fie incluse în toate celelalte Strategii de dezvoltare durabilă de la nivel național și local, așa cum se prevedea în O.G. 43 art. 2.2. Realizarea acesteia cu consultarea unei Comisii de specialiști cu experiență în domeniu;

4. Finalizarea Codului Patrimoniului, care va cuprinde inclusiv legislația privitoare la arheologie;

5. Impunerea unor norme și standarde naționale privind cercetarea, inventarierea, delimitarea patrimoniului imobil. Standardele privind cercetările arheologice sunt preluate din manuale internaționale mot-à-mot, fără a fi adaptate la cerințele regionale, fără să existe norme precise privind cercetarea arheologică, evidența, conservarea sau restaurarea patrimoniului;

6. Clarificări privind abordarea și protecția monumentelor arheologice și istorice în cazul proprietăților private (cadru legal, viziune, infrastructura, planuri de acțiune);

7. Aprobarea Codului Deontologic al Arheologilor din România prin Ordin de Ministru.

8. Comisia Națională de Arheologie are un rol consultativ, deși cu numeroase atribuții (cf. O.G. 43, art. 16), spre deosebire de alte Comisii ale Ministerului Culturii. Sunt necesare reglementări având în vedere deciziile importante pe care le analizează și pentru care se pronunță. Din Comisie trebuie să facă parte doar experți în domeniu;

9. Analizarea oportunității privind înființarea Comisiilor Zonale de Arheologie, așa cum prevede legislația în vigoare (O.G. 43), care să degreveze Comisia Națională de Arheologie de numeroase sarcini.

12. Continuarea și finanțarea Programului de cercetare a Cetăților Dacice. „Programul multianual de finanțare a cercetărilor Cetăților Dacice din Munții Orăștiei”, inițiat în 2012 și derulat doar câteva luni de Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, va fi continuat și adaptat stadiului de cercetare actual. Chiar dacă programul a funcționat pentru o scurtă perioadă,

rezultatele au fost notabile: săpături arheologice la Grădiștea de Munte – Sarmizegetusa Regia, realizarea de ridicări topografice la Costești – Cetățuie, Blidaru, Piatra Roșie și la alte cetăți, alături de cercetări noninvazive în cetățile menționate, analize pluridisciplinare ale artefactelor. Este nevoie de reconfigurarea unui nou program multianual de cercetări arheologice (cu garanția finanțării previzibile de la un an la altul) și de găsirea unor soluții administrativ-financiare care să se adapteze situației reale existente în teren. Programul va rezulta într-un plan de management și, de asemenea, un proiect multianual de conservare ținându-se seamă de prioritățile și de intervențiile urgente care se impun imediat, de specificul monumentelor și tehnicilor antice de construcție și de normele actuale de conservare/restaurare. Finanțarea lui constantă și previzibilă este o condiție esențială. Mai mult, trebuie incluse aici toate siturile din Munții Șureanu, dacice și romane (castre de marș și locuri de bătălie), care fac parte dintr-un peisaj arheologic unitar, unic în lume. Bugetul proiectului pentru perioada 2024-2028 va fi de minimum 60 milioane lei.

13. Continuarea și finanțarea Programului de cercetare „LIMES” și înscrierea în lista UNESCO a Granițelor Imperiului Roman din România.

Programul Național Limes – a cărui funcționare este reglementată prin Ordin al Ministrului Culturii OMC 2544/29.01.2020 de modificare a OMC 2812/27.11.2014 de instituire a Programului Național „Limes”, cu modificările ulterioare – este un program multianual (2024-2028) de cercetare și valorificare a rezultatelor acesteia, în vederea pregătirii dosarelor de nominalizare Limes pentru Lista Patrimoniului Mondial pe care România le are în lucru.

Pentru pregătirea dosarului de nominalizare în conformitate cu cerințele tehnice ale UNESCO, pe lângă datele furnizate de CN LIMES și colaborarea în cadrul comisiei pe toată perioada de elaborare și evaluare (2024-2028), este necesară asigurarea personalului de specialitate dedicat, precum și cooptarea de specialiști – asistență internațională de specialitate. Componenta de management a dosarului este esențială pentru succesul acestui demers și, în acest sens, sunt necesare deja investiții în cercetare, conservare și punere în valoare, măsuri administrative (reglementări urbanistice aprobate cu tratarea specială a perimetrelor ce vor fi incluse în dosar) etc. CN Limes trebuie să-și continue activitatea și după finalizarea PN Limes, deoarece punerea în aplicare a viitoarelor Planuri de management și a Planurilor de acțiune trebuie să fie coordonată de către cei mai buni specialiști.

14. Bugetul proiectului pentru perioada 2024-2028 va fi de minimum 50 milioane lei.

Muzeele și Patrimoniul mobil:

Muzeele din România, cu foarte puține excepții, sunt închise sau cu expoziții învechite, neatractive pentru public, inadaptate la principiile moderne ale muzeologiei, depozitele muzeelor sunt insuficiente și, în general, improprii, laboratoarele de restaurare sunt, cu rare excepții, necorespunzătoare. Este necesară crearea unor centre regionale de depozitare, conservare, cercetare și restaurare a patrimoniului arheologic. Ministerul Culturii, în vederea soluționării acestor probleme, va dezvolta, în colaborare cu instituțiile muzeale, o strategie de revitalizare a acestor muzee și punerea în valoare a patrimoniului acestora.

Evidența patrimoniului arheologic:

Programul DocPat realizat de Institutul Național al Patrimoniului și acordat gratuit de Ministerul Culturii instituțiilor deținătoare de patrimoniu este depășit și nu poate funcționa pentru mai mulți utilizatori, deși a fost creat ca bază de date națională. Ministerul Culturii va identifica

surse de finanțare pentru spațiu de stocare, cu acces liber pentru bazele de date ale muzeelor și instituțiilor de cultură și cercetare. Cercetarea în instituțiile muzeale nu este reglementată legislativ. Nu este argumentată specificitatea muncii cercetătorului în muzeu. Ministerul Culturii va reglementa echivalarea muzeografilor, restauratorilor, conservatorilor cu cercetătorii, pe baza competențelor dovedite și a îndeplinirii unui punctaj unic (așa cum există echivalare între posturile didactice și de cercetare). Ministerul Culturii trebuie să stabilească criterii unice profesionale și de studii pentru principalele trepte ierarhice ale posturilor de muzeograf, conservator, restaurator, cercetător din toate tipurile de muzee.

Revizuirea listei instituțiilor culturale de interes național:

Se impune, de asemenea, includerea în lista instituțiilor culturale de interes național a Institutului Național al Patrimoniului, cât și a unor instituții culturale din țară, pentru asigurarea unei bune reprezentări teritoriale și aplicarea LEGII nr. 157 din 7 iunie 2021 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 21/2007 privind instituțiile și companiile de spectacole sau concerte, precum și desfășurarea activității de impresariat artistic, inițiată de PNL și promulgată în 2021.

15. Definirea patrimoniului cultural trebuie să aibă în vedere specificul fiecărui tip de patrimoniu: material-imaterial, mobil-imobil, subacvatic. În acest sens, va fi prioritizată implementarea următoarelor proiecte:

16. Codul Patrimoniului: elaborarea și adoptarea proiectului de lege care să cuprindă toate prevederile legale în vederea creionării unui cadru unitar la nivelul patrimoniului național din România (proiectul este finanțat deja prin FSE - POCA, în valoarea 3.000.000 Lei); Lansarea platformei „Roșia Montană” și transformarea localității într-un model de dezvoltare sustenabilă, bazată pe valorificarea patrimoniului cultural și natural și pe implicare civică; Transferarea Muzeului Mineritului din administrarea Întreprinderii Miniere Roșia Montană în cea a Ministerului Culturii, pentru înființarea Muzeului Național al Mineritului Aurifer; Continuarea finanțării restaurării obiectelor din Lista Monumentelor Istorice prin PNR sau prin Timbrul Monumentelor Istorice; Sprijinirea administrației locale, în vederea realizării Planului Urbanistic General Roșia Montană; Se vor înscrie pe lista indicativă UNESCO: Ansamblul Monumental Calea Eroilor realizat de Constantin Brâncuși la Târgu-Jiu, Limesul roman de pe teritoriul României, Pelerinajul de la Șumuleu Ciuc, Patrimoniul construit de la Rimetea, Porțile secuiești etc.

17. Realizarea Hărții patrimoniului cultural subacvatic, cercetarea și documentarea acestuia și descărcarea arheologică pe segmentele de interes strategic și economic. Timpul de implementare estimat este de 5 ani, iar finanțarea ce va fi asigurată se ridică la 200 de milioane de Euro;

18. Finanțarea programului de salvagardare a patrimoniul imaterial - de la Tezaur Uman Viu, la rute culturale, care să cuprindă și un proces de digitalizare a arhivelor patrimoniului imaterial, alături de includerea continuă a valorilor în inventarul național. Acest proces va fi derulat anual, iar finanțarea necesară se ridică la 1 milion de Lei/anual;

19. Creșterea finanțării, conform nevoilor din domeniu, a Programului Național de Restaurare a monumentelor istorice (PNR) și dublarea eforturilor prin linia de finanțare Valul Renovării a Programului Național de Relansare și Reziliență.

20. Includerea în Programul Național de Restaurare a imobilelor monument istoric, deținute de persoane fizice, pe baza unor criterii/punctaj și cu o cofinanțare din partea proprietarilor, crescând astfel atractivitatea zonelor urbane și rurale. În acest sens, se impune revenirea la Hotărârea Guvernului nr. 1430/2003 pentru aprobarea Normelor metodologice privind situațiile în care Ministerul Culturii, respectiv autoritățile administrației publice locale, contribuie la acoperirea costurilor lucrărilor de protejare și de intervenție asupra monumentelor istorice, cu stabilirea proporției contribuției, procedurilor, precum și condițiile pe care trebuie să le îndeplinească proprietarul, altul decât statul, municipiul, orașul sau comuna.

21. Digitalizarea și reglementarea corectă a Listei Monumentelor Istorice, care conține peste 33.000 de obiective. Realizarea acestui obiectiv necesită un termen de implementare de 3 ani și un buget de 15 milioane de Euro, fonduri nerambursabile – POCID 2021-2027;

22. Constanta – Capitală Europeană a Culturii – și sprijinirea de către toate instituțiile centrale a Programului Suceava - Capitală Europeană a Culturii, pentru implementarea tuturor proiectelor asumate de către municipiu, reprezintă un alt obiectiv major;

23. Artă contemporană – Continuarea campaniei de achiziție de artă contemporană și transformarea acesteia într-un program permanent al Ministerului Culturii. În anul 2020 s-au alocat, după 12 ani, primele fonduri pentru achiziția de artă plastică. 430 de artiști s-au înscris în această competiție, iar patrimoniul statului și-a mărit portofoliul cu 167 de lucrări semnate de 100 de artiști români contemporani, care au fost cumpărate de Muzeul Național de Artă Contemporană. Pentru următoarele 48 de luni sunt alocate sume în valoare de 8 milioane de Lei, de la bugetul de stat;

24. Educația prin Cultură – Dezvoltarea unui program național, în parteneriat cu Ministerul Educației și Cercetării, privind introducerea obligatorie în curriculum școlar a informațiilor aferente sectoarelor cultural-creative, prin dezvoltarea conceptului de interdisciplinaritate. Această activitate, cu un buget de aproximativ 30 de milioane de Euro, va fi finanțată din fonduri europene nerambursabile;

25. Programul național „Orașe culturale” – implementarea unui program anual care să stimuleze autoritățile locale din fiecare regiune de dezvoltare a României să concureze pentru titlul de Oraș Cultural. În fiecare an, în baza unei competiții gestionate de către Ministerul Culturii, cele 8 regiuni de dezvoltare ale României vor deține câte un titlul de Oraș Cultural. Acesta poate fi obținut de orice autoritatea locală în baza strategiei culturale și a unui plan de acțiuni care să reflecte utilizarea sustenabilă a resurselor financiare pentru infrastructură și pentru dezvoltarea sectoarelor culturale și creative locale. Tipurile de finanțare vizează proiecte și acțiuni culturale din următoarele domenii: reabilitarea imobilelor culturale sau de patrimoniu, proiecte (expoziții, acțiuni artistice etc), manifestări complexe de punere în valoare a patrimoniului cultural, a tradițiilor și a memoriei locale, regionale și naționale. Pe lângă cele mai sus menționate, acțiunile susținute pot fi științifice sau de diplomatie culturală, care abordează dimensiunea multiculturală, cea multiethnică și cea multiconfesională ale Programului. Totodată, proiectul implică o mai bună coordonare între autoritățile locale, societate civilă și comunitate, care vor conlucra pentru dezvoltarea potențialului cultural și al identității locale;

26. Programul „Voucher cultural” în valoare de 500 Ron/anual pentru achiziția de cărți sau pentru accesul la evenimente culturale este destinat celor din sistemul bugetar. Voucherele sau

cardurile culturale acordate anual vor putea fi folosite exclusiv pentru accesul la evenimente culturale sau achiziția de carte și vor putea fi integrate într-un sistem electronic, alimentat anual. Voucherele sau cardurile culturale vor putea fi utilizate și de companii private, ca beneficiu al angajaților, deductibil pentru acestea;

27. Cinematografie – Eficientizarea Schemei de ajutor de stat privind sprijinirea industriei cinematografice, elaborarea și adoptarea legii cinematografiei și actualizarea metodologiei privind alimentarea fondului cinematografic. Sursele de finanțare pentru eficientizarea instrumentelor de susținere a cinematografiei sunt: fondul cinematografic și bugetul de stat, prin cele 250 milioane de Euro aprobate pentru instituirea unei scheme de ajutor de stat, privind sprijinirea industriei cinematografice. Reforma instituțională și a întregului sistem de finanțare, distribuție, exploatare, promovare a cinematografiei românești - Structura și guvernanta Centrului Național al Cinematografiei, precum și misiunea și obiectivele acestuia au nevoie de o reorganizare profundă pentru a permite un serviciu public modern și flexibil pentru un sector artistic și economic în perpetuă evoluție, caracterizat de diversitate prin formă și conținut. Se impune realizarea unui cadru legal nou, pentru aplicarea unei abordări naționale strategice asupra rolului cinematografiei și producției audiovizuale în societatea românească și, în egală măsură, promovarea unor mijloace prin care autoritățile centrale și locale pot susține, facilita și stimula dezvoltarea acestui domeniu. De asemenea, sunt necesare menținerea, îmbunătățirea și dezvoltarea programului de stimulare a investițiilor străine în cinematografie (HG 421/2018);

28. Revalorificarea patrimoniului național cinematografic prin restaurare, remasterizare și digitalizare, precum și promovarea și exploatarea operelor audiovizuale de patrimoniu, la nivel național și internațional;

29. Reglementarea statutului școlilor de artă și meserii. Școlile populare de artă și meserii reprezintă pentru multe județe singurele alternative de formare culturală. Ele instruesc peste 25.000 de cursanți și asigură, inclusiv, transmiterea obiceiurilor meșteșugărești către tinerele generații. Pentru adaptarea acestora la evoluțiile sociale și culturale, va fi promovat un nou proiect de lege, pe baza unui dialog cu reprezentanții acestor entități;

30. Cultura scrisă - Promovarea artiștilor și culturii scrise românești în interiorul și în afara granițelor țării. Prin parteneriate bilaterale, Ministerul Culturii va promova programele de traduceri și internaționalizarea produselor culturale literare, inclusiv traducerea în și din limbile minorităților naționale. Pentru acest obiectiv se estimează alocarea unui buget minim de 1 milion de Lei/anual;

31. Arta spectacolelor – dezvoltarea parteneriatului public-privat la nivelul tuturor instituțiilor de spectacol și concerte. România se bucură de 178 de instituții și companii de spectacol cu multe producții recunoscute la nivel național și internațional. Va fi promovată modificarea cadrului normativ, astfel încât sectorul independent al artelor spectacolului să poată utiliza spațiile și infrastructura pe care instituțiile culturale publice le au în administrare, pentru dezvoltarea creativității acestui segment. Ca modalitate de sprijinire a artiștilor din România se va institui o cotă minimă din repertoriul instituțiilor naționale de spectacol, care să fie dedicată creațiilor românești, ca modalitate de sprijin pentru artiștii din țară, mai ales în această perioadă dificilă, dar și pentru identificarea și promovarea de noi produse culturale în rândul publicului existent sau cu scopul atragerii unui public nou.

Pentru sprijinirea activității instituțiilor culturale în domeniu se va introduce programarea multianuală a bugetării activității acestora, acoperirea din bugetul Ministerului Culturii a sumelor cuprinse în programele minimale și dotarea și modernizarea sălilor de teatru. De asemenea, Ministerul Culturii va acoperi taxele de membru în diversele organizații internaționale ale instituțiilor culturale.

32. Elaborarea unei Strategii Naționale pentru Cultură și alinierea urgentă a tuturor documentelor strategice din domeniul culturii, cu politicile europene și internaționale, reprezintă un alt obiectiv imediat de guvernare. Proiect aflat în implementare, cofinanțat din Fondul Social European, prin „Programul Operațional Capacitate Administrativă 2024-2028”, codul MySMIS129541/codul proiectului SIPOCA 709, „Viziune strategică și coerentă pentru sectorul cultural”. Valoarea totală: 7.085.920 lei. Perioada de implementare: ianuarie 2024 – aprilie 2028.

33. Investiții infrastructură culturală: Se va avea în vedere reprezentarea echilibrată a instituțiilor în teritoriu. Construirea unei Săli Naționale de concerte și spectacole în Municipiul București – Guvernul are ca obiectiv construirea unui spațiu cultural la nivelul marilor săli internaționale de concerte și spectacole, care să genereze plusvaloare pentru industriile cultural-creative, care să aibă toate dotările sceno-tehnice necesare și care să se bucure de o acustică optimă. Valoarea estimată a investiției este 40 de milioane de Euro, finanțare programată din fonduri europene nerambursabile.

Consolidarea, restaurarea și amenajarea Vilei „Ion I.C. Brătianu” din București, sediu al Serviciului Colecții Speciale al Bibliotecii Naționale a României. Valoarea estimate a investiției este de 8,8 milioane de Euro și este programată în portofoliul de investiții al Companiei Naționale de Investiții.

Consolidarea, restaurarea și modernizarea Muzeului Național de Istorie a României din București – Valoarea totală a investiției se ridică la 155,3 milioane de euro, din care în perioada 2002-2006 s-au realizat lucrări la clădirea muzeului de numai 9 milioane de Euro.

Restaurarea Teatrului Național „Lucian Blaga” și a Operei Naționale Române din Cluj-Napoca – Valoarea totală a investiției se ridică la 20 de milioane de Euro.

Restaurarea, amenajarea și dotarea clădirii fostei Comenduri a Garnizoanei Timișoara, destinate Muzeului Național al Revoluției Anticomuniste din Decembrie 1989, Timișoara – Valoarea totală a investiției se ridică la 15,2 milioane de Euro.

Restaurarea și amenajarea domeniului și a Vilei „Florica” de la Ștefănești, din județul Argeș, dată în folosință recent înființatului Muzeu Național „Brătianu” – Costul total al investiției se ridică la 8 milioane de Euro.

Consolidarea, restaurarea și amenajarea Conacului „Vârnav Liteanu” de la Liteni, județul Suceava, în care va funcționa un centru de formare a restauratorilor – Costul total al investiției se ridică la 6 milioane de Euro.

Construirea unui sediu propriu pentru Opera Națională Română Iași – Valoarea totală a investiției se ridică la 15 de milioane de Euro.

Refacerea și modernizarea clădirii Teatrului Național „Marin Sorescu” Craiova, Valoarea totală a investiției se ridică la 18,3 de milioane de Euro.

Muzeul Național de Istorie a Evreilor și al Holocaustului din România – În anul 2019, Parlamentul României a adoptat Legea nr.174/2019 privind înființarea Muzeului Național de

Istorie a Evreilor și al Holocaustului din România în subordinea Institutului Național pentru Studierea Holocaustului din România „Elie Wiesel”. Guvernul României se angajează să susțină financiar, tehnic și logistic realizarea în cel mai scurt timp a acestui muzeu. Proiect de investiții inclus în PNRR, valoare estimată 15 milioane de euro.

Muzeul Național al Ororilor Comunismului – În anul 2019, Parlamentul României a adoptat Legea nr.157/2019 privind înființarea Muzeului Ororilor Comunismului în România, prin care a fost creat cadrul legal în acest sens. Valoarea totală a investiției va fi estimată după identificarea celei mai bune soluții.

Restaurare, consolidare și punere în valoare a imobilului Casa „Barbu Gănescu” - sediul Muzeului Național „Constantin Brâncuși” și incinta – Valoarea totală a investiției se ridică la 3,5 de milioane de Lei.

Muzeul Național „Brukenthal” – Clădire-Depozit Centralizat pentru colecțiile de Științele Naturii, Istorie și Arheologie și Laborator de Conservare – Restaurare pentru aceste colecții. Valoarea totală a investiției se ridică la 2 de milioane de Lei.

Teatrul Național „Mihai Eminescu” Timișoara – Extindere Sala Studio a Teatrului Național „Mihai Eminescu” din Timișoara, reabilitare fațade și echipare cu mecanisme de scenă. Valoarea totală programată a investiției se ridică la 30 de milioane de Lei.

Restaurarea, dotarea, extinderea și modernizarea Teatrului și Operei Naționale Maghiare din Cluj. Suma necesară este de 15 milioane de euro.

Restaurarea, dotarea și modernizarea Teatrului Național din Târgu Mureș. Suma necesară este de 5 milioane de euro.

Programul Național „Case Memoriale” – prin care se acordă sprijin financiar nerambursabil pentru protejarea și punerea în valoare a caselor memoriale din România. Pentru finanțarea proiectelor depuse se organizează o sesiune de selecție de proiecte, având secțiune dedicată minorităților naționale. Bugetul alocat programului este de 50 milioane de Euro.

Internaționalizarea culturii naționale: 2022: Conferința ICOM-ICR va avea loc la Muzeul Național al Bucovinei. 2022: România a propus Consiliului Europei ca Forumul Mondial pentru Democrație 2022 să aibă tema „How can cultural and creative sectors strengthen democracy?”. 2023: România a propus ca anul 2023 să fie Anul European al Rezilienței prin Cultură. 2023: Conferința EURHO va avea loc la Cluj-Napoca, în organizarea Muzeului Etnografic al Transilvaniei și Universității „Babeș-Bolyai”.

34. Plan de acțiune dedicat valorificării patrimoniului cultural în scopul creșterii competitivității sectorului turistic românesc.

35. Crearea cadrului pentru operaționalizarea la nivel național a traseelor cicloturistice.

14. MINISTERUL CERCETĂRII, INOVĂRII ȘI DIGITALIZĂRII

Într-o eră caracterizată de progrese tehnologice fără precedent și provocări globale complexe, cercetarea, inovarea și digitalizarea reprezintă catalizatori esențiali pentru dezvoltarea durabilă și competitivitatea unei țări. Aceste domenii sunt esențiale pentru a stimula creșterea economică a României, pentru a consolida poziția sa pe plan regional și pentru a îmbunătăți calitatea vieții cetățenilor. În contextul Planului Național de Redresare și Reziliență, reformele și

investițiile angajate de Guvernul României reprezintă o oportunitate generațională de valorificare a potențialului în domeniile cercetării, inovării și transformării digitale. Coroborat cu măsurile din PNRR, Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării își asumă un rol central pentru consolidarea politicilor din sistemului național de cercetare, crearea unui mediu propice de inovare și transfer tehnologic, accelerarea transformării digitale și intensificarea colaborării la nivel național și internațional. Evoluția acestor domenii reprezintă o investiție strategică în viitorul națiunii, având un factor multiplicator și contribuind în mod semnificativ la creșterea economică, crearea de noi locuri de muncă de înaltă calificare, îmbunătățirea calității vieții și la combaterea problemelor globale precum schimbările climatice și inegalitățile sociale. Obiectivul fundamental în ceea ce privește domeniul cercetării, inovării și digitalizării rămâne conectarea cu nevoile societății. Pentru zona cercetării și inovării trebuie continuat procesul de evaluare a politicilor, urmat de reșezarea sistemului național de cercetare. Pentru componenta digitalizării este nevoie ca avantajul conectivității să fie fructificat prin accelerarea transformării digitale atât în ceea ce privește dimensiunea administrativă, cât și în cea economică.

Obiectivul fundamental în ceea ce privește domeniul cercetării, inovării și digitalizării rămâne conectarea cu nevoile societății. Pentru zona cercetării și inovării trebuie continuat procesul de evaluare a politicilor, urmat de reșezarea sistemului național de cercetare.

Pentru componenta digitalizării este nevoie ca avantajul conectivității să fie fructificat prin accelerarea transformării digitale atât în ceea ce privește dimensiunea administrativă, cât și în cea economică. Sistemul național de cercetare trece printr-un amplu proces de redimensionare și beneficiază în anul 2025 de cea mai mare creștere bugetară din istoria sa. Strategia Națională de Cercetare, Inovare și Specializare Inteligentă (SNCISI) 2024-2027 și Planul Național de Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2024-2027 au rolul de a asigura un cadru coerent și eficient pentru promovarea și susținerea acestui domeniu, încurajând colaborarea între instituțiile de cercetare, mediul academic și sectorul privat, și asigurând accesul la finanțare și resurse adecvate.

OBIECTIVE PENTRU PERIOADA 2024 -2028:

- Legea cercetării românești. În România, cercetarea funcționează în baza a OG 57/2002, o legislație învechită, cu neconcordanțe, neadaptată pentru România Viitorului. Pe baza recomandărilor experților Băncii Mondiale și ai Comisiei Europene, și cu implicarea tuturor actorilor din sistemul românesc de cercetare, respectiv Academia Română, mediul universitar și institutele naționale de cercetare dezvoltare, noua lege a cercetării va prioritiza finanțarea cercetării pe baza principiului meritocrației, transferul rezultatelor cercetării în economie; reforma carierei cercetătorilor pentru atragerea și păstrarea tinerelor talente și pentru asigurarea promovării rapide în carieră a cercetătorilor performanți; conectarea diasporei științifice românești la mediul de cercetare din țară; reforma guvernantei corporative pentru institutele naționale de cercetare-dezvoltare; evaluarea organizațiilor de cercetare după criterii obiective și acordarea de stimulente financiare celor mai performante organizații; reducerea fragmentării sistemului de cercetare prin încurajarea colaborărilor și integrărilor voluntare între organizații de cercetare;

- Atingerea țintei de 2% din PIB pentru finanțarea cercetării (1% finanțare privată și 1% finanțare publică). Pentru anul 2025, bugetul alocat cercetării a avut cea mai mare creștere din

istoria țării, fiind cu aproximativ 70% mai mare față de anul precedent, cu asigurarea unei distribuții bugetare eficiente, destinate susținerii cu prioritate a cercetării aplicative și inovării, pentru dinamizarea transferului tehnologic, dar și a cercetării fundamentale și de frontieră, cu accent pe domeniile de specializare inteligentă/cu potențial de creștere;

- Diaspora românească pentru excelență în cercetare. Implementarea investiției 8 din PNRR va însemna cel mai ambițios program de aducere acasă a minților strălucite din întreaga lume: 120 de granturi de cercetare de câte 1,4 milioane EUR, pe parcursul a trei ani de zile. Totodată, vizăm lansarea celui mai prestigios program de burse de cercetare doctorală, programul „George Emil Palade”, prin care 5-10 români vor beneficia de finanțarea programelor academice la primele 10 universități ale lumii, sub condiția revenirii acasă după terminarea studiilor și implementării cercetării doctorale în România;

- Sprijin pentru tineri și cercetători. Continuarea programelor de sprijin pentru elevii care participă la competiții internaționale (programul „Henri Coandă”), a programului de granturi pentru cercetare-dezvoltare și inovare (programul „Regele Carol I”), sprijin pentru posesorii cu certificate de excelență primite la competiția pentru burse individuale Marie Skłodowska-Curie (Componenta C9) și acordarea a 11 premii de excelență consistente (300.000 lei fiecare) celor mai performanți cercetători români în cadrul edițiilor anuale ale Galei Cercetării Românești. De asemenea, se vor lansa anual competiții de proiecte de cercetare prevăzute în Planul Național de Cercetare Dezvoltare și Inovare 2024-2027, atât pe zona de cercetare fundamentală cât și pe zonele de cercetare aplicativă, inovare și transfer tehnologic;

- platforme naționale de cercetare în domenii cheie. Prin fonduri europene (POCIDIF) și fonduri de la bugetul de stat, se vor dezvolta 6 platforme strategice de cercetare, în concordanță cu zonele de specializare inteligentă definite de România: (i) HUB-ul Român de Hidrogen și Noi Tehnologii; (ii) Platforma Națională de Nanotehnologii și Semiconductori; (iii) proiectele majore de infrastructură europeană DANUBIUS-RI (Centrul Internațional de Studii Avansate a Sistemelor Râuri-Mări) și ELI-NP (laserul de mare putere de la Măgurele); (iv) ALFRED - demonstrator cu tehnologie a reactoarelor nucleare rapide răcite cu plumb; (v) HUB-ul Român de Inteligență Artificială; (vi) RoSATS – platforma națională în domeniul aerospațial;

- Reforma Agenției Spațiale Române (ROSA). România a achitat, în 2025 și 2026, toate datoriile restante de la Agenția Spațială Europeană (ESA), fiind la zi cu toate plățile datorate, pentru prima dată din 2017. Pentru a putea contribui eficient la programele ESA, este necesară reforma ROSA pentru a îmbunătăți calitatea programelor de cercetare, guvernantei corporative, mecanismelor de funcționare;

- Creșterea susținerii financiare a universităților, Institutelor Naționale de Cercetare Dezvoltare (INCD-uri), institutelor din subordinea Academiei Române, institutelor și centrelor de cercetare din subordinea Academiei de Științe Agricole și Silvicultură, precum și a entităților de cercetare din domeniul apărării pentru a realiza cercetare de excelență prin intermediul polilor/platformelor de cercetare la nivel regional;

- Intensificarea atragerii și formării de resurse umane înalt calificate, dar și de investiții în infrastructura de cercetare din INCD-uri și universități, în scopul recuperării decalajelor pe care România le înregistrează față de media UE și față de țările din regiune;

- Redimensionare și reformarea organizatorică a INCD-urilor - cu accent pe modernizarea funcționării acestora, consolidarea guvernantei corporative, creșterea transparenței și întărirea rolului lor în politica științei;

- Creșterea eficienței susținerii activității de cercetare în cadrul universităților prin eficientizarea colaborării în acest sens între MCID și ME (UEFISCDI);

- Stimularea cooperării public-private ca motor al inovării, dezvoltarea unui ecosistem de inovare la nivel național;

- Aducerea veniturilor personalului care activează în sistemul românesc de cercetare la un nivel cel puțin egal cu media Uniunii Europene, cu prioritate pentru tinerii cercetători, pentru încurajarea recrutării și menținerii lor în sistem;

- Consolidarea ecosistemului de inovare reprezintă o prioritate strategică în cadrul noii paradigme de dezvoltare a României. Acest obiectiv, esențial pentru progresul economic și social, implică stimularea investițiilor și activităților economice de cercetare și dezvoltare în sectoare cheie, precum tehnologie, energie, sănătate și mediu. Inovarea contribuie la crearea de soluții sustenabile și competitive, capabile să abordeze provocările actuale și viitoare. Prin investiții în infrastructura de cercetare, educație și formare profesională, România poate dezvolta un mediu propice pentru atragerea talentelor și investițiilor, susținând colaborarea între instituțiile de cercetare, mediul academic și sectorul privat;

- Legislație pentru Start-up-uri inovatoare. Start-up-urile în România au, în acest moment, același statut juridic (SRL), precum orice alt IMM, deși nevoile și provocările sunt cu totul diferite. Prin crearea unui nou tip de entitate comercială, SRL-I (inovator), vom asigura condițiile necesare pentru creșterea și păstrarea Start-up-urilor în România: (i) instrumente ESOP (opțiuni de dobândire de acțiuni pentru angajați); (ii) suport pentru investitori de tip business angels (individuali sau sindicalizați), cât și investiții de tip crowdfunding; (iii) procedură simplificată de înregistrare și închidere a firmei; (iv) suport pentru internaționalizare; (v) categorii de acțiuni cu drepturi specifice (exemplu: categorii de acțiuni fără drept de vot, sau ale căror drepturi de vot nu sunt proporționale cu cota de capital) etc;

- Fondul Român de Inovare. Start-up-urile românești beneficiază de finanțări private limitate în fazele de pre-growth și early growth. Printr-un mecanism de tip fund matching, prin Fondul Român de Inovare, statul va putea interveni pentru finanțarea Start-up-urilor cu potențial înalt de inovare, reducând riscul investitorilor privați de tip angel și venture capital.

Rețeaua strategică ROST - Oficiul Român de Știință și Tehnologie. Prin Ministerul cercetării, inovării și digitalizării, se vor înființa oficii ROST în patru puncte strategice, în etape: SUA (San Francisco-Silicon Valley), Coreea de Sud, Japonia și Israel. După modelul de bune practici ale altor țări, rețeaua ROST va conecta antreprenorii români la capitalul de pe alte piețe, precum și diaspora românească la oportunitățile din țară. Astfel, va fi asigurată o punte între startup-urile românești și marile ecosisteme globale de inovare.

- Îmbunătățirea conectivității reprezintă o componentă esențială pentru viziunea de dezvoltare a României, având un impact semnificativ asupra competitivității și coeziunii sociale. Acest obiectiv vizează dezvoltarea infrastructurii de comunicații, precum și promovarea accesului egal la tehnologie și servicii digitale pentru toți cetățenii. Conectivitatea sporită facilitează colaborarea, inovarea și schimbul de idei și resurse, contribuind la creșterea economică a țării. Prin

investiții în infrastructura digitală și de transport, precum și în proiecte transfrontaliere și de cooperare regională, România poate consolida și extinde legăturile cu partenerii săi și poate asigura o integrare mai profundă în rețelele globale.

- Tranziția către atingerea obiectivelor de conectivitate UE 2025 și stimularea investițiilor private pentru dezvoltarea rețelilor de foarte mare capacitate. 94 milioane euro alocate pentru implementarea unei scheme de sprijinire a utilizării serviciilor de comunicații în zonele albe, ceea ce va permite extinderea rețelilor de mare viteză către peste 900 de localități.

- Alinierea la eforturile continue ale Uniunii Europene pentru atingerea obiectivelor de conectivitate stabilite prin Decizia UE 2481/2022 pentru aprobarea Programului de Politici pentru Deceniul Digital 2030, în particular cele privitoare la acoperirea completă a țării cu rețea de fibră optică Gigabit și cu rețele 5G.

- Finalizarea proiectului RO-NET și a proiectului NGN, finanțate din fonduri structurale, pentru acoperirea zonelor albe. Parcurgerea etapelor operaționale și administrative pentru cele peste 700 de localități acoperite.

- Modernizarea Serviciilor Poștale – Compania Națională Poșta Română. Compania Poșta Română continuă strategia de transformare agilă cu scopul de a se alinia la standardele celor mai performante companii poștale din lume: poșta elvețiană, germană, austriacă, estoniană, S.U.A. Transformarea agilă constă în adaptarea întregului aparat propriu prin optimizarea constantă a personalului existent și în implementarea de noi procese interne și bune practici, având ca obiectiv standardul operațional Z+1 pe întreg teritoriul național. Poșta Română își consolidează traiectoria de furnizor de infrastructură în domeniul logistic prin implementarea de hub-uri multimodale (aeroportuar-naval-feroviar- rutier), asigurarea continuității serviciului poștal și adoptarea unei reforme profunde. Poșta Română va identifica cea mai bună soluție de valorificare a imobilelor din patrimoniu în vederea reducerii cheltuielilor și creșterii veniturilor. Poșta Română se conectează la fluxurile logistice internaționale și implementează transformarea DART (digitalizare, automatizare, robotizare, tehnologizare) prin următoarele măsuri:

Accelerarea transformării digitale reprezintă obiectivul de referință pentru definirea noului model de dezvoltare a României. Acest obiectiv, în continuă evoluție, implică adaptarea rapidă și eficientă la noile tehnologii, precum inteligența artificială, internetul lucrurilor și tehnologiile blockchain. Transformarea digitală vizează optimizarea proceselor în administrație, industrie și servicii, creând oportunități pentru îmbunătățirea calității vieții și creșterea productivității economice. Prin investiții în infrastructura digitală, educație și competențe digitale, România poate dezvolta un ecosistem inovator care să ofere cetățenilor și mediului de afaceri acces la servicii moderne, eficiente și sigure.

- Din acest spectru larg al transformării digitale, insistăm asupra sectorului public, ale cărui servicii electronice continuă să fie clasificate sub media europeană.

Cele mai importante cauze identificate pentru acest decalaj sunt:

- Abordarea autorităților și instituțiilor publice asupra importanței digitalizării. Sectorul public continuă să vadă ca principal beneficiu în transformarea digitală un mod de a reduce costurile de funcționare, în loc să abordeze acest proces ca pe principala modalitate a creșterii calității serviciilor publice (de exemplu: lipsa unui cadru sistematic și predictibil de asigurare a fondurilor necesare mentenanței sistemelor informatice);

- Sectorul public nu conține suficienți decidenți de nivel înalt care au ca obiect principal de activitate transformarea digitală a instituțiilor lor – Chief Information Officer/Arhitect Șef e-Guvernare. De asemenea, sectorul public are insuficiente resurse umane specializate în domeniul arhitecturilor de sisteme informaționale, în particular în ceea ce privește interoperabilitatea semantică și nu are un corp de experți de e-Guvernare, specialiști care sunt esențiali în dezvoltarea de servicii publice electronice mai calitative, orientate spre cetățeni și mai ușor accesibile, deși a fost introdusă în COR funcția ocupațională de expert în e-Guvernare în administrația publică. Mai mult, sectorul public nu are nici instrumentele remunerative capabile să atragă această resursă umană, atât la nivelul decidenților, cât și la nivel de execuție.

-Lipsește o arhitectură IT care să susțină interoperabilitatea tehnică și care, în mod eficient și scalabil, să aducă laolaltă date și, după caz, documente din sistemele informatice ale autorităților și instituțiilor publice pentru operaționalizarea serviciilor publice electronice.

- Sectorul public, în ansamblul său, nu este încă suficient de deschis spre a valorifica potențialul sectorului IT românesc în scopul transformării digitale, prin proiecte pilot, chiar dacă o serie de progrese au fost făcute la ministerului de linie sau la Autoritatea pentru Digitalizarea României.

-Autoritățile și instituțiile publice nu valorifică la maximum instrumentele care există acum în legislația din domeniul achizițiilor publice (de exemplu: parteneriatul pentru inovare, contractele cadru cu mai mulți prestatori interschimbabili etc.) pentru a crea contexte mult mai agile pentru pilotarea și dezvoltarea alături de utilizatori a platformelor prin intermediul cărora sunt furnizate serviciile publice electronice, ceea ce duce la perioade lungi între lansări de noi funcționalități, la uzură morală a tehnologiilor și la o adoptare foarte redusă de către populație.

-Deficitul de competențe digitale la nivelul cetățenilor și al companiilor, care duc la un grad redus de utilizare a canalelor electronice pentru accesarea serviciilor publice.

- Definitivarea cadrului normativ pentru realizarea interoperabilității semantice și a celei tehnologice între sistemele informaționale ale autorităților publice - Legea interoperabilității a fost adoptată; urmează legislația subsecventă - normele de interoperabilitate;

- Strategia națională în domeniul inteligenței artificiale (IA). România este ultima țară europeană care nu are o strategie națională în acest domeniu strategic. MCID va coordona acest efort, prin intermediul Comitetului Român pentru Inteligență Artificială (AIR), care reunește cele mai strălucite minți românești din țară și din diasporă. Strategia va fi complementară pentru investiția în hub-ul român de inteligență artificială;

- Strategia națională pentru susținerea dezvoltării centrelor de inovare digitală DIH-uri;

- Intensificarea promovării serviciilor disponibile prin intermediul Ghișeul.ro/HUB-ul de servicii al MAI, prin programul „Caravana Digitalizării”;

- Promovarea reutilizării între instituții a componentelor hardware și software și replicarea de soluții dovedite elemente de bună practică într-o instituție și în alte instituții, în colaborare cu mediul privat;

-Intensificarea dialogului cu industria de software și servicii informatice pentru armonizarea cadrului legislativ, inclusiv pentru transpunerea unor directive precum recent adoptata Data Act și potențiala AI Act de la nivelul Parlamentului European în legislația națională;

- Dezvoltarea unui „Spațiu digital comun” între România și Republica Moldova, operaționalizarea hotărârii pentru transferul de soluții și dezvoltarea de soluții digitale comune.

- Cloudul guvernamental. Implementarea investiției de cloud guvernamental, cu patru centre de date și minim 30 de instituții de nivel central migrate în cloud, este cel mai important proiect de transformare digitală a României. Va însemna: servicii publice digitale și eliminarea drumurilor între ghișee; economii de costuri; păstrarea datelor cetățenilor într-un loc sigur; transparența accesului statului la datele cetățenilor;

- Transparentizarea procesului decizional prin elaborarea unei platforme prin care să poată fi urmărită trasabilitatea și parcursul actelor normative pe circuitul legislativ (de la Guvern/SGG până la momentul publicării actului normativ în Monitorul Oficial, trecând prin camerele Parlamentului și având opțiunea de a vizualiza toate avizele asociate actului normativ);

- Implementarea unor sisteme de tip CRM și feedback online pentru toate instituțiile care furnizează servicii publice direct cetățenilor sau firmelor. Pe baza feedback-ului colectat astfel se va avea în vedere punerea la dispoziția premierului a unui instrument pentru evaluarea instituțiilor respective;

- Continuarea programelor și proiectelor aflate în implementare pentru digitalizarea serviciilor publice pe care instituțiile publice le oferă cetățenilor;

- Dezvoltarea de noi servicii de guvernare electronică construite în jurul nevoilor reale ale cetățeanului român, luând în calcul simplificarea modalităților de acces; vor fi avute în vedere cu prioritate sursele de finanțare aferente perioadei 2024-2028, de exemplu POCIDIF, axa 2;

- Transformarea Punctului de Contact Unic (PCUe) în interfața prin care cetățeanul comunică cu orice instituție în vederea prestării oricărui serviciu public. PCUe va fi integrat cu sistemul național electronic de plăți, ghiseul.ro, într-o platformă unică. Prin includerea tuturor serviciilor electronice disponibile și accesibilizarea lui prin schema de e-identitate națională, conform cadrului normativ european, serviciile publice electronice vor fi disponibile și accesibile și transfrontalier, pe baza nodului eIDAS;

- Demararea implementării Platformei Naționale pentru Interoperabilitate – Implementarea principiului once only și a arhitecturii de interoperabilitate bazate pe un management de API-uri puse la dispoziție de toate instituțiile publice care dețin registre de date naționale. Infrastructura tehnică va permite accesul la registre în mod rapid, sigur și flexibil, asigurând integritatea, disponibilitatea și confidențialitatea datelor;

- Inițierea unor proiecte pilot pentru adoptarea tehnologiilor avansate din spectrul automatizării, robotizării și inteligenței artificiale pentru eficientizarea utilizării resursei umane;

- Identitate digitală. Prin Autoritatea pentru Digitalizarea României (ADR), vom pune la dispoziția fiecărui român o identitate digitală, în mod gratuit, printr-o aplicație dezvoltată la cel mai înalt nivel de siguranță în UE. Astfel, cetățenii se vor putea autentifica printr-un singur set de credențiale în raport cu statul (utilizator și parolă), fără a mai fi nevoie să se prezinte în persoană la ghișeu. Astfel, se va extinde accesul diasporei la platforme precum ghiseul.ro;

- Crearea unui portofel digital/pașaport digital, disponibil fiecărui român, care să conțină toate datele pe care statul le deține despre respectivul cetățean, interoperabil cu sistemele deja existente și cele prognozate (portofoliul educațional digital, cazierul judiciar, permis auto digital etc.);

-Platforma națională pentru competențe digitale. Printr-un parteneriat public-privat, ministerul cercetării, inovării și digitalizării va lansa platforma pentru competențe digitale la nivel național. Prin aceasta, companiile din domeniul IT&C vor fi implicate într-un efort național pentru alfabetizarea digitală a peste 80% dintre români până în 2030 – în medie, un milion de români anual. Parte din acest efort va fi susținut prin PNRR, prin investiția dedicată modernizării a peste 1.000 de biblioteci din întreaga țară, unde peste 100.000 de români vor beneficia de cursuri de formare de competențe digitale;

- Elaborarea unor programe pentru dezvoltarea competențelor digitale ale angajaților din sectorul public, ale angajaților din sectorul privat și ale cetățenilor României și asigurarea implementării acestora, în colaborare cu sectorul privat și societatea civilă – inclusiv derularea de programe de formare pentru funcționarii publici, pentru dobândirea de competențe digitale la nivel local, prin DIH-uri. Obiectivul final este de a avea un nivel minim de competențe digitale pentru orice angajat în sistemul public din România;

- Dezvoltarea, în parteneriat cu mediul universitar și reprezentanții mediului de business, a unor MOOCs (massive open online courses) dedicate funcționarilor publici pentru a facilita achiziția de competențe digitale de bază și avansate într-un timp scurt și cu costuri reduse;

- Evaluarea recurentă (anuală) a competențelor digitale pentru elevii din ciclul primar, gimnazial și liceal și implementarea de intervenții educaționale personalizate pentru a facilita dobândirea de competențe digitale, inclusiv alfabetizare media și securitate cibernetică, cu prioritate în zonele insuficient deservite. Suplimentar, noi tehnologii vor fi integrate la nivelul sistemelor de învățământ pentru ca acestea să fie adaptate noilor realități și să corespundă exigențelor pieței muncii;

- Atragerea, reținerea și formarea profesioniștilor în IT&C de la nivelul administrației publice în vederea dobândirii de competențe digitale la un nivel avansat, prin programe de reskilling și upskilling, coroborat cu platforme interactive de transformare digitală în managementul funcției publice, și identificarea soluțiilor pentru retribuirea lor la nivelul pieței;

- Sprijin pentru IMM-uri în vederea perfecționării și recalificării angajaților din firme, prin intermediul unei scheme lansate prin PNRR, sub formă de granturi pentru dezvoltarea competențelor avansate în tehnologii emergente a angajaților din peste 2.000 de întreprinderi mici și mijlocii;

- Asigurarea securității cibernetice a entităților publice și private care dețin infrastructuri cu valențe critice, creșterea rezilienței și a securității cibernetice a serviciilor de infrastructură ale furnizorilor de servicii de internet pentru autoritățile publice din România, și crearea de noi competențe de securitate cibernetică pentru societate și economie.

15. MINISTERUL DEZVOLTĂRII, LUCRĂRILOR PUBLICE ȘI ADMINISTRAȚIEI

Guvernul, prin intermediul fondurilor europene, al Programului Național de Dezvoltare Locală și al celorlalte programe pe care le desfășoară, are ca scop fundamental, dezvoltarea armonioasă dintre regiunile României, recuperarea decalajelor de dezvoltare între județe și

creșterea calității serviciilor publice la care să aibă acces cetățenii, contribuind astfel la obiectivul de convergență cu economiile statelor mai avansate din Uniunea Europeană. În actualul ciclu de finanțare, prin fondurile structurale europene pentru dezvoltare regională, vor fi susținute proiecte care generează valoare adăugată, prosperitate și o creștere a calității vieții în comunitățile în care vor fi implementate.

România va urmări reducerea disparității urban-rural și a diferențelor de dezvoltare între regiuni și în interiorul regiunilor și se va axa pe următoarele priorități:

- Modernizarea și extinderea rețelelor de apă și canal.
- Modernizarea drumurilor județene și locale și construirea unor noi drumuri;
- Modernizarea și construirea de unități de învățământ.
- Extinderea și modernizarea rețelelor de gaze naturale.
- Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de sănătate și protecție socială.
- Realizarea cadastrului sistematic.
- Construirea de infrastructură sportivă.
- Construirea de locuințe pentru tineri, specialiști în sănătate, învățământ și alte categorii socioprofesionale, prin ANL, precum și pentru persoanele aparținând grupurilor vulnerabile.
- Reabilitarea monumentelor istorice, a unităților de cult și consolidarea patrimoniului cultural.
- Reabilitarea energetică a clădirilor.
- Implementarea pachetului legislativ privind descentralizarea, debirocratizarea și simplificarea procedurilor administrative în colaborare cu autoritățile locale.

OBIECTIVE PENTRU PERIOADA 2024 -2028:

1. Extinderea rețelelor de apă și canal.

În mediul rural - Continuarea lucrărilor de extindere a rețelei de canalizare și aducțiunilor de apă potabilă conform Programului Național de Investiții Anghel Saligny și a celor finanțate din fonduri naționale și europene.

În mediul urban - Continuarea lucrărilor de extindere și modernizare a rețelei de canalizare și al infrastructurii de furnizare de apă potabilă, precum și construcția sau modernizarea stațiilor de tratare sau epurare al apei uzate.

2. Modernizarea și reabilitarea drumurilor județene și locale.

Finalizarea obiectivelor de investiții care au fost aprobate prin Programul Național de Investiții Anghel Saligny sau finanțate din fonduri naționale și europene.

Finanțarea drumurilor noi, ținând cont de următoarele condiții:

- drumul să deservească un minimum de case sau să conecteze două localități;
- drumul să nu fie grevat de viitoare lucrări aferente aducțiunilor de apă și canalizare rural și urban.

Reabilitarea și modernizarea tuturor drumurilor județene.

Modernizarea drumurilor cu statut de bulevard/străzi de interes local.

Construirea de pasaje subterane sau supraterane în intersecțiile aglomerate.

Program pentru extinderea infrastructurii pistelor de bicicletă.

3. Modernizarea și construirea de unități de învățământ.

Elaborarea Programului Național pentru construirea, la nivelul fiecărui consorțiu administrativ/zonă metropolitană/ADI, a unui spațiu care să deservească învățământul primar și gimnazial, care să întrunească toate condițiile de clădire ZEB și care să conțină săli de clasă, laboratoare, sală de sport și sală de mese (rural).

Standardizarea la nivel de dotare a unei clase în tot ceea ce privește mobilierul și dotările clasei - proiector, tablă, calculatoare (rural).

Continuarea programului de construire de creșe (urban și rural).

Reabilitarea, modernizarea și dotarea grădinițelor. Crearea unui standard legat de mobilier și dotări, aferent fiecărui tip de grădiniță (program scurt sau prelungit).

Reabilitarea și dotarea conform standardului stabilit (mobilier și dotări tehnice), a școlilor din învățământul primar și gimnazial.

Construirea și dotarea de corpuri noi de clădiri, care să găzduiască laboratoare de specialitate.

Construirea de săli de sport standard, aferente școlilor cu profil sportiv și a celor cu numărul minim de elevi prevăzuți în normele specifice.

Construirea de spații adecvate pentru servit masa, aferente fiecărei școli;

Reabilitarea și dotarea conform standardelor stabilite respective mobilier și dotări tehnice a tuturor liceelor.

Reabilitarea și construirea de campusuri pentru învățământ dual, inclusiv crearea sau reabilitarea căminelor aferente liceelor tehnologice, școlilor profesionale și a liceelor teoretice cu profil industrial.

4. Înființarea, extinderea și modernizarea rețelelor de gaze naturale. Continuarea alocărilor bugetare suplimentare pentru investiții, pentru asigurarea accesului unităților administrative - teritoriale la rețele de distribuție.

5. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de sănătate și protecție socială.

Construirea în cadrul consorțiilor administrative/zone metropolitane/ADI, de centre medicale care să poată deservi cetățenii atât în mediul urban cât și în mediul rural.

Înființarea la nivelul fiecărui oraș a unui centru de permanență, care să ofere servicii medicale primare, în vederea descongestionării spitalelor de urgență.

Înființarea la nivel de municipiu a minim trei centre de permanență, care să ofere servicii medicale primare, în vederea descongestionării spitalelor de urgență.

Sprijinirea funcționării spitalelor orășenești și redeschiderea acestora acolo unde au fost închise și sunt necesare.

Construirea de spitale la nivel de municipiu reședință de județ, acolo unde nu există, în funcție de necesitate.

Modernizarea și extinderea spitalelor județene aflate la nivelul fiecărui județ.

6. Modernizarea și construirea de unități de învățământ.

Înființarea Programului Național pentru construirea, la nivelul fiecărui consorțiu administrativ/zonă metropolitană/ADI, a unui spațiu care să deservească învățământul primar și gimnazial, care să întrunească toate condițiile de clădire ZEB și care să conțină săli de clasă, laboratoare, sală de sport și sală de mese.

Standardizarea la nivel de dotare a unei clase în tot ceea ce privește mobilierul și dotările clasei - proiector, tablă, calculatoare.

Continuarea programului de construire de creșe.

Continuarea reabilitării, modernizarea și dotarea grădinițelor. Crearea unui standard legat de mobilier și dotări, aferent fiecărui tip de grădiniță.

Reabilitarea și dotarea conform standardului stabilit (mobilier și dotări tehnice), a școlilor din învățământul primar și gimnazial.

Construirea și dotarea de corpuri noi de clădiri, care să găzduiască laboratoare de specialitate.

Reabilitarea și dotarea conform standardelor stabilite (mobilier și dotări tehnice) a tuturor liceelor.

Reabilitarea și construirea de campusuri pentru învățământ dual, inclusiv crearea sau reabilitarea căminelor aferente liceelor tehnologice, școlilor profesionale și a liceelor teoretice cu profil industrial.

7. Extinderea și modernizarea rețelelor de gaze naturale. Continuarea alocărilor bugetare suplimentare pentru investiții, pentru asigurarea accesului unităților administrativ-teritoriale la rețele de distribuție.

8. Modernizarea infrastructurii de sănătate și protecție socială.

Construirea în cadrul consorțiilor administrative/zone metropolitane/ADI, de centre medicale care să poată deservi un număr cât mai mare de cetățeni și care vor avea cabinete care să acopere o gamă largă de specialități. Dimensiunile, forma și dotările vor fi standardizate prin norme specifice.

Înființarea la nivelul fiecărui oraș a unui centru de permanență, care să ofere servicii medicale primare, în vederea descongestionării spitalelor de urgență.

9. Construirea de infrastructură sportivă.

Construirea de săli de sport la nivelul fiecărui consorțiu administrativ/zonă metropolitană/ADI. Sălile de sport vor fi standardizate și vor fi proiectate ca săli ce acoperă o gamă largă de sporturi (rural).

Construirea de baze sportive standardizate care să acopere minimum 4 discipline sportive la nivelul fiecărui oraș de minimum 25.000 de locuitori (urban).

Modernizarea de săli polivalente la nivelul fiecărui municipiu.

Modernizarea de bazine de înot semi-olimpic, la nivelul fiecărui consorțiu administrativ/zonă metropolitană/ADI sau a fiecărui UAT.

Construirea sau modernizarea de bazine olimpice, la nivelul fiecărui municipiu reședință de județ.

Reabilitarea și dotarea, conform standardului stabilit, a școlilor primare și gimnaziale din mediul rural și urban.

Construirea de patinoare sau modernizarea celor existente la nivelul municipiilor reședință de județ, în funcție de nevoi.

10. Construirea de locuințe pentru tineri, specialiști în sănătate, învățământ și alte categorii socio-profesionale, prin ANL. Construirea de noi ansambluri rezidențiale pentru tinerii specialiști.

11. Reabilitarea monumentelor istorice, a unităților de cult și consolidarea patrimoniului cultural.

Construirea de centre culturale la nivelul fiecărui consorțiu administrativ/zonă metropolitană/ADI (rural).

Punerea în valoare a patrimoniului cultural și istoric (rural).

Reabilitarea teatrelor (urban).

Înființarea de săli de teatru/operă/operetă la nivelul fiecărui

Finanțarea punerii în evidență a monumentelor de artă sau a edificiilor istorice ce țin de identitatea locală sau națională, în lumina noilor descoperiri arheologice.

12. Eficientizarea energetică a clădirilor.

Inițierea unui program în urma căruia acoperișurile instituțiilor publice să poată fi acoperite de panouri fotovoltaice, în vederea dobândirii independenței energetice pentru fiecare instituție în parte.

Inițierea unui program pentru condominii (blocuri sau locuințe colective), în urma căruia acoperișurile acestor clădiri să poată fi acoperite cu panouri fotovoltaice, în vederea dobândirii independenței energetice pentru fiecare clădire în parte.

Fiecare imobil nou construit cu destinație de locuință să prevadă componenta verde prin panouri fotovoltaice, iluminat inteligent, locuri de parcare în subteran și spații verzi.

13. Restructurarea și regenerarea urbană.

Fonduri pentru pietonalizarea a cât mai multor zone din orașe și municipii;

Program pentru crearea de pasarele pietonale în zonele aglomerate.

Program pentru refacerea sau construirea de parcuri în interiorul orașelor sau municipiilor.

Program pentru construirea de locuri de joacă pentru copii.

14. Infrastructura de colectare, reciclare și salubritate.

Dotarea comunelor cu un sistem de colectare pe fracții.

Stații de compactare.

Stații de compostare a gunoierului.

15. Infrastructura de termoficare.

Construirea de incineratoare care utilizează tehnologie de cogenerare sau trigenerare.

Modernizarea CET-urilor existente prin trecerea la alimentare cu hidrogen.

Fonduri pentru transformarea punctelor termice în capacități de producție energie termică și electricitate.

Fonduri pentru modernizarea sistemului de transport și distribuție agent termic.

Fonduri pentru racordarea pe orizontală a beneficiarilor de încălzire centralizată.

Program destinat înființării de rețele de termoficare care utilizează apă termală.

16. Infrastructura de transport în comun.

Fonduri pentru realizarea sistemului de transport intrajudețean al elevilor.

Fonduri necesare pentru înnoirea parcului auto al UAT-urilor.

Tranziția către un transport ecologic bazat pe mijloace de transport electrice sau cu hidrogen.

17. Infrastructura de iluminat. Asigurarea de fonduri pentru implementarea tehnologiilor de iluminat cu led în infrastructura publică;

Realizarea sistemelor de telegestiune a întregului sistem de iluminat public.

PENTRU ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ:

Astăzi se constată mari disfuncționalități și o conducere dezastruoasă a administrației publice, iar prin proiecte noastre vom reuși să restructurăm și profesionalizăm aparatul administrativ, astfel încât funcțiile statului să fie operative și eficiente în întreg sistemul administrativ.

Principalele provocări ale sistemului de administrație publică sunt următoarele:

- Completarea cadrului legislativ determinat de legislația primară și secundară este inconsistent și de slabă calitate, cu prevederi neclare, excepții și derogări care distrug predictibilitatea regulilor.
- Resursele umane din administrația publică nu sunt întotdeauna recrutate, promovate și evaluate pe bază de merit.
- Administrația publică este preponderent reactivă la nevoile cetățenilor și ale mediului de afaceri.
- Identificarea și evaluarea prevederilor legale care necesită schimbare și completare în vederea aplicării eficiente a Codului Administrativ, inclusiv cele legate de folosirea limbii minorităților naționale.

În România astăzi aproape fiecare minister are un serviciu sau o direcție de simplificare sau de debirocratizare. Cu toate acestea, procesele birocratice nu au înregistrat diminuări semnificative. Această abordare este în acord cu recomandările privind Mecanismul European de Relansare și Reziliență, Comisia Europeană propunând adoptarea la nivelul fiecărui stat a unor reforme specifice care acordă prioritate digitalizării și reducerii birocrăției. Astfel, fondurile alocate prin Mecanismul European vor da întâietate propunerilor care creează un efect de sinergie prin înglobarea unor măsuri specifice de reducere a birocrăției, atât pentru mediul de afaceri, cât și pentru cetățeni.

Noile reforme ale Administrației Publice, trebuie să promoveze atât consacrarea principiului integrității și corectitudinii, cât și schimbarea culturii administrative. Pe de altă parte, reforma administrației publice locale nu trebuie să se limiteze la descentralizare, ci trebuie să presupună stabilirea unei structuri administrativ eficiente, capabilă să conducă spre eficientizarea proiectelor de anvergură de la nivel local și spre asigurarea unei autonomii locale extinse.

Reforma administrației locale constă și în următoarele puncte-cheie:

- Elaborarea și aprobarea Codului finanțelor publice locale care să reunească într-un mod unitar și necontradictoriu reglementările privind: finanțele publice locale, criza financiară și insolvența unităților administrativ-teritoriale, fiscalitatea locală și procedurile fiscale locale.
- Elaborarea unui nou Cod administrativ astfel încât să fie remediate disfuncționalitățile constatate în cei 4 ani de aplicare și prevederile legale care generează anomalii în administrația publică centrală și cea locală. Totodată, se introduc reglementări pentru crearea consorțiilor administrative care să stimuleze și să dezvolte cooperarea între autoritățile administrației publice locale.
- Întocmirea Codului de procedură administrativă care să stabilească regimul juridic aplicabil actelor și contractelor administrative, reguli și mecanisme pentru simplificarea

procedurilor administrative, inclusiv prin soluții de e-guvernare, pentru facilitarea accesului cetățenilor la administrația publică și pentru creșterea transparenței și eficienței.

Este necesară asigurarea autonomiei financiare a autorităților publice locale, inclusiv prin punerea în aplicare a măsurilor de alocare către unități administrativ-teritoriale a procentelor stabilite de lege privind redevența pentru exploatarea de suprafață. Guvernul va continua implementarea măsurilor privind alocarea unui procent semnificativ din impozitul pe venit estimat la nivelul fiecărei unități administrativ-teritoriale pentru finanțarea instituțiilor publice de spectacole din subordinea autorităților administrative publice locale.

Obiective generale.

Mecanisme de guvernare și un proces decizional care să fie eficiente, focalizate pe priorități și obiective.

Creșterea calității și accesului la serviciile publice.

Resursele umane din sectorul public, competente, integre și dedicate cetățeanului.

Etică, integritate, prevenirea corupției și transparență în întreaga administrație publică;

Transparență și acces la informații pentru toți cetățenii.

Debirocratizarea, simplificarea administrativă, informatizarea serviciilor.

Încurajarea implicării directe a reprezentanților societății civile și mediului privat în adoptarea și prioritizarea măsurilor de debirocratizare inițiate de către Guvern și Parlament.

Prioritizarea măsurilor de debirocratizare, care pot fi corelate direct cu măsurile de digitalizare.

Simplificarea și modernizarea legislației specifice unor sectoare de activitate economică.

Standardizarea, modernizarea și reducerea suprapunerii capacității și regulilor de control ale autorităților statului.

Crearea unor mecanisme care să limiteze creșterea viitoare a birocrăției.

Crearea unor modalități de evaluare a birocrăției existente și a efectelor directe și indirecte ale acesteia asupra societății românești.

Formarea funcționarilor publici la nivelul administrației centrale, în vederea adaptării acestora la o viziune pro-contribuabil.

Implicarea directă a Guvernului pentru a susține debirocratizarea, standardizarea și digitalizarea birocrăției la nivelul administrațiilor locale.

Simplificarea reglementărilor pentru diverse sectoare ale mediului de afaceri și adoptarea a cât mai multor recomandări transmise de OECD în acest sens.

Respectarea prevederilor din „Carta europeană a autonomiei locale”.

Obiective specifice.

I. Mecanisme de guvernare și proces decizional.

Consolidarea procesului de descentralizare a competențelor către Administrația Publică locală, prin procesul de descentralizare, a fost demarat odată cu eforturile României de a accede în Uniunea Europeană, ca instrument de modernizare și reformă a administrației publice, conform principiului subsidiarității, în ideea de transfer al competențelor către nivelul cel mai apropiat de

nevoile cetățenilor și ale mediului privat. Însă acest proces a fost realizat parțial și într-un mod partizan, dominat de interesele politice de moment. De aceea, în viitor, procesul de descentralizare va continua simultan cu creșterea capacității administrative la nivel local. El trebuie să se fundamenteze pe o analiză reală, bazată pe colectarea și interpretarea datelor și pe un proces amplu de consultare între autoritățile publice relevante. Nicio descentralizare de sarcini nu se va face fără transferul resursei financiare aferente. Resursa financiară va trebui să fie precisă, cuantificabilă și cu caracter permanent. Acesta va avea în vedere următoarele etape:

Analiza competențelor administrației publice centrale care pot fi transferate către administrația locală, precum și capacitatea administrativă a celei din urmă de a gestiona noile competențe.

Corelarea transferului de competențe cu cel a transferului de resurse bugetare.

Predictibilitatea, transparența, stabilitatea și depolitizarea sistemului general de transferuri de la bugetul de stat, astfel încât să se asigure resurse suficiente pentru furnizarea serviciilor publice, sprijinirea dezvoltării economiei locale și creșterea autonomiei financiare locale, indiferent de culoarea politică a administrațiilor locale și a guvernului. Acest sistem va asigura că impozitul pe venit, prin diverse mecanisme de alocare, va finanța în integralitate administrația publică locală. Totodată, se va asigura stabilitatea acestui sistem, eliminându-se modificările anuale prin legi speciale. O atenție deosebită va fi acordată implementării programelor de finanțare a investițiilor locale de tip PNDL, astfel încât ele să fie transparente, eficiente și coordonate cu programele finanțate din fonduri UE.

Implementarea în condițiile legii a procesului de transfer al activelor abandonate sau închise în urma procesului de reorganizare-restructurare ale ministerelor, regiilor autonome, companiilor de stat și societăților cu capital integral de stat în domeniul public al unităților administrativ-teritoriale, cât și reglementarea juridică a patrimoniului sindical. În acest sens, este necesară operaționalizarea direcției de legislație și de reglementare în domeniul activelor statului în cadrul MDLPA.

Creșterea eficienței furnizării serviciilor publice la nivelul administrației publice locale prin stimularea unor soluții de asigurare în comun a acestora, acolo unde este cazul, pe bază voluntară.

Îmbunătățirea activității structurilor deconcentrate ale ministerelor și ale altor autorități publice centrale

Instituțiile deconcentrate reprezintă aproape o treime din Administrația Publică. În prezent, coordonarea acestora se realizează practic partajat de către compartimentele funcționale de resort ale ministerelor în subordinea cărora sunt organizate și de către instituția prefectului, ca reprezentant al Guvernului în teritoriu. O analiză a activității acestora arată că sunt, de cele mai multe ori, ineficiente, subdezvoltate și pasive. Multe dintre aceste structuri deconcentrate au corespondent în administrația publică locală descentralizată din subordinea consiliilor locale, județene și ale primăriilor, de exemplu în sectoare precum tineret și sport, servicii sociale sau de sănătate. De asemenea, se poate observa cum unele spitale aflate în subordinea administrației publice locale funcționează mai eficient și beneficiază de resurse superioare și finanțare mai bună. Guvernul va clarifica pe baza unei evaluări serioase mecanismele de coordonare și management

al acestora, care să pună activitățile desfășurate într-o paradigmă bazată pe performanță și eficacitate.

II. Debirocratizare și simplificare administrativă.

Guvernul va continua procesul de simplificare administrativă pentru reducerea poverii administrative prin derularea proiectelor de măsurare cuantificabil prin intermediul indicatorilor de performanță.

Digitalizarea, simplificarea și debirocratizarea serviciilor publice din administrație și automatizarea cât mai multor procese și interacțiuni, prin utilizarea celor mai noi tehnologii TIC de administrare a datelor. Introducerea de proceduri administrative corelate strict cu sistem de e-guvernare. Creșterea accesibilității serviciilor publice online. Introducerea „domiciliului” și „identității” electronice pentru fiecare cetățean.

Crearea infrastructurii naționale de registre administrative în administrația publică: crearea și administrarea unor identificatori unici, implementarea de arhitecturi TIC standardizate, realizarea și extinderea interoperabilității dintre acestea, sistematizarea și simplificarea fluxurilor de date, de interogare și a procedurilor de raportare.

Realizarea de sisteme informatice unitare la nivel local, care să permită interoperabilitatea sistemelor diverselor UAT-uri cu nivelul central; realizarea raportărilor Open Data conform specificațiilor unitare la nivel național.

Cadastrarea proprietăților statului; implementarea generalizată, la nivelul UAT, al instituțiilor publice și al operatorilor de servicii de interes economic general a instrumentelor digitale de identificare, inventariere, evaluare și stocare de tip GIS.

Interoperabilizarea bazelor de date local-central, reglementarea accesului reciproc la bazele de date local-central și central-local.

Resursele umane din sectorul public:

Implementarea unui cadru unitar de competențe la nivelul administrației/o carieră mai clară. Este nevoie de un sistem instituțional și legal stabil, coerent și eficace, care să asigure un management unitar al tuturor resurselor umane care lucrează în administrația publică. Este necesară clarificarea și eficientizarea rolului și mandatului ANFP, precum și a capacității sale tehnice, astfel încât să devină o instituție aliniată la standardele de calitate din domeniu în țările UE. Va fi operaționalizat un nou cadru de competențe pentru funcția publică, reglementat de Codul Administrativ, ceea ce va conduce la definirea mixului de cunoștințe, abilități și atitudini necesare pentru ocuparea funcțiilor publice și care va susține profesionalizarea administrației publice și creșterea calității resursei umane din sectorul public. Aceasta se va reflecta în recrutarea și selecția funcționarilor publici, formarea și dezvoltarea lor, precum și în evaluarea performanțelor individuale.

Elaborarea unui model profesionist și imparțial de recrutare în funcția publică, prin organizarea unui sistem de concursuri care să pună accentul pe competența și integritatea funcționarilor publici, precum și pe orientarea spre performanță. Acest obiectiv va fi pus în practică prin dezvoltarea și pilotarea unui proces transparent și incluziv de recrutare și selecție în

administrația publică centrală prin concurs de recrutare. Sistemul dezvoltat va fi aplicat progresiv în anii următori tuturor categoriilor de funcționari publici din administrația publică centrală. Administrația publică de la nivel local va beneficia de asistența instituțiilor specializate de la nivel central pentru preluarea și implementarea unor instrumente de recrutare care să aibă în centru preocuparea pentru competență și integritate a funcționarilor publici. Îmbunătățirea radicală a modului de legiferare și limitarea drastică a practicii de legiferare prin excepție sau prin derogare. Acest lucru se referă, pe de-o parte, la fundamentarea actelor normative în ceea ce privește evaluarea preliminară a impactului și unificarea standardelor în acest domeniu. Pe de altă parte, această prioritate se referă la tehnica de redactare și corelare a actelor normative și instituirea și în acest domeniu a unui singur standard de calitate.

Implementarea proiectelor de competențe digitale ale angajaților administrației publice și asigurarea resursei umane necesare procesului de transformare digitală:

- cuantificarea nevoii de specialiști IT în administrația publică și elaborarea unui plan național pentru formarea și fidelizare a acestora;
- Crearea unui corp de specialiști la nivel central (ADR) pentru pilotarea transformării digitale, în special pentru nevoile de la nivel local;
- derularea unui program amplu pentru crearea abilităților digitale necesare la nivelul angajaților din sectorul public care vor opera noile instrumente digitale puse la dispoziție prin:
 - evaluare constantă a nivelului de abilități digitale în administrația publică;
 - programe naționale de formare a funcționarilor publici, cu un calendar adaptat evoluției sistemelor informatice din administrația publică, dar și corelarea acestora cu evoluția tehnologică propriu-zisă.

Sistem unic de evidență a personalului bugetar pentru funcționarii publici, personalul contractual din administrație și angajații la stat. Sistemul e-bugetar. Se va accelera operaționalizarea prevederilor din Codul administrativ legate de evidența centralizată a personalului bugetar.

Se va redefini cariera funcționarilor publici astfel încât să fie mai atractivă, cu un parcurs mai lung, care să permită cu adevărat evaluarea performanțelor pentru a orienta corpul funcționarilor publici spre atingerea rezultatelor și pentru responsabilizare față de cetățeni și mediul de afaceri. Va fi implementat un program solid de formare pentru funcțiile de management din administrația publică, cu accent pe dezvoltarea competențelor de leadership și managementul echipelor/managementul performanței.

Depolitizarea funcției publice și stabilirea clară a pozițiilor politice în structura administrativă. Este nevoie de profesioniști în sistemul public, așa cum este nevoie și de decidenți politici care să poarte răspunderea alegerii opțiunilor de politică publică. În ultimele decenii, aceasta legătură/conexiune dintre politic și administrativ a fost păstrată, de multe ori intenționat neclară. Se va stabili, fără echivoc, care sunt pozițiile de răspundere politică și pozițiile din sistemul administrativ unde administrația se bazează pe funcționari publici. Se vor organiza consultări publice extinse pentru a stabili ce sistem de funcție publică e cel mai potrivit pentru o Românie modernă pe termen lung (corp de funcționari publici și bazat pe carieră sau un sistem mai flexibil, ancorat în realitățile pieței muncii și bazat pe concursul deschis pentru fiecare poziție). Indiferent de decizia finală, este important ca soluția aleasă să fie urmărită și implementată complet, fără

jumătăți de măsură sau mecanisme ocolitoare. Se va clarifica, de asemenea, statutul și rolul serviciilor deconcentrate ale ministerelor, precum și ale înalților funcționari publici în sistemul administrativ român, dar și al corpului de inspectori guvernamentali, în prezent inactiv și generator de costuri pentru bugetul de stat.

Măsurile pe care se va concentra Guvernul sunt:

Continuarea transparentizării proceselor și procedurilor administrative prin promovarea de date și informații deschise, disponibile public. Publicarea online și accesul cetățenilor la toate cheltuielile publice, contractele de achiziții publice și la toate informațiile relevante privind instituțiile statului, de la Guvern până la primării.

Transferul cât mai multor proceduri administrative în mediul digital/online, astfel încât să restrângem cât mai mult oportunitățile pentru fapte de corupție și comportament lipsit de etică profesională sau imoral.

Selecția mai riguroasă a personalului din administrație prin proceduri transparente și instrumente precum concurs pentru funcționari publici.

Promovarea unei culturi a eticii și integrității prin introducerea unui management al performanței, bazat pe un cadru de competențe în funcția publică și un proces continuu de formare profesională bazat pe orientarea spre performanță și analiza nevoilor de formare pe bază de date.

Consolidarea și intensificarea politicilor de control și prevenție a faptelor de corupție și comportamentului lipsit de etică a personalului.

Obiectivele legate de asigurarea transparenței decizionale, accesul la informații de interes public sau promovarea platformelor și surselor de date deschise vor fi realizate implicit prin măsurile de informatizare, debirocratizare, simplificare administrativă descrise în secțiunile precedente. Totodată, deși există norme legale clare, care reglementează obligativitatea tuturor instituțiilor publice de a transparentiza și informa publicul în legătură cu activitatea pe care o desfășoară și rezultatele pe care le obțin, practica arată că un procent extrem de mic de instituții publice întocmesc, de exemplu, rapoarte privind aplicarea Legii 544/2001 privind informațiile de interes public. Un aspect pe care guvernul se va focaliza mai mult vizează executarea obligațiilor legale în acest sens de către toate autoritățile publice centrale și locale printr-o activitate mai intensă monitorizare și control, inclusiv sancționarea celor care nu respectă legea.

LUCRĂRI PUBLICE.

Reformele propuse pe domeniul lucrărilor publice sunt următoarele:

Creșterea numărului specialiștilor în construcții - experți, verificatori și auditori energetici, în multe domenii fiind înregistrată o lipsă acută de specialiști de acest gen.

Codul Amenajării teritoriului, urbanismului și construcțiilor - sintetizează și simplifică prevederile actelor normative, care se referă la domeniile construcțiilor, atât la proiectare, cât și la avizare, autorizare și execuție. Va simplifica interacțiunea beneficiarilor cu autoritățile locale, va simplifica procedurile de elaborare și avizare proiecte, va crea un flux mai rapid pentru autorizarea lucrărilor, va eficientiza monitorizarea execuției lucrărilor.

Auditul normativelor elaborate și publicate de MDLPA - se vor actualiza toate normativele depășite. Se vor înlocui cele perimate și se vor abroga cele care nu mai au obiectiv, referindu-se la materiale, tehnologii sau procese de proiectare care nu se mai folosesc.

I. Descentralizarea - prioritate a guvernului:

Descentralizarea clădirilor abandonate și degradate aparținând administrației publice centrale și companiilor naționale de stat cu titlu gratuit către autoritățile locale.

Descentralizarea resurselor financiare prin rămânerea redevențelor de exploatare la nivel local în proporție de 90% (50% la CJ și 40% la primarii).

Descentralizarea fondurilor europene către UAT prin transformarea ADR-urilor în Autorități de Management pentru POR, program de 15 miliarde de Euro;

Implementarea cadrului legal de funcționare a ITI-urilor și continuarea demersurilor pentru creșterea numărului acestora.

II. Programe cu finanțare multianuală.

Pentru a crește eficiența programelor de finanțare cu fonduri de la bugetul de stat și pentru a asigura predictibilitatea în realizarea și finalizarea obiectivelor de investiții, toate programele finanțate din fonduri de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, trebuie transformate în programe cu finanțare multianuală. Pentru finanțarea obiectivelor de investiții prin aceste programe se vor asigura credite de angajament de la bugetul de stat pentru întreaga durată de derulare al acestora, precum și credite bugetare anuale, în vederea transferării sumelor necesare realizării obiectivelor de investiții pentru beneficiari, conform contractelor de finanțare și graficelor de execuție.

16. MINISTERUL TRANSPORTURILOR ȘI INFRASTRUCTURII

Infrastructura este un segment important în România, pe care celelalte guverne post decembriste, l-a neglijat. Guvernul nostru, va avea în vedere dezvoltarea infrastructurii de transport rutier de mare viteză cu 40% comparativ cu noiembrie 2024. Operaționalizarea Autorității de Management pentru Programul Transport 2024-2027 și finalizarea lucrărilor pentru cel puțin 60% din totalul investițiilor în infrastructura feroviară – investiții tip Quick Wins – eliminarea restricțiilor și a limitărilor de viteză.

OBIECTIVE PENTRU PERIOADA 2024 -2028:

1. Continuarea proiectelor aflate în diferite faze de execuție. Proiecte de autostrăzi și drumuri expres aflate în execuție:

Deschidere	Tronson	Stadiu	Lungime (km)
2024	A0: Centura Bucuresti Nord Lot 2 (partial) A3 - DN2 (Afumati)	In executie	9,50

2024	A0: Centura Bucuresti Sud Lot 3 (DN6 - A1)	In executie	17,97
2024	A0: Centura Bucuresti Sud Lot 1 (partial)	In executie	10,93
2024	A0: Centura Bucuresti Nord Lot 4 (DN3 Cernica - A2)	In executie	4,47
2024	A7: Ploiesti - Buzau Lot 1 (Dumbrava - Mizil)	In executie	21,00
2024	A7: Ploiesti - Buzau Lot 2 (Mizil - Pietroasele)	In executie	28,35
2024	A7: Buzau - Focsani Lot 1 (Buzau - Vadu Pasii)	In executie	4,60
2024	A7: Buzau - Focsani Lot 4 (Mandresti Munteni - Focsani Nord)	In executie	10,94
2025	A3: Suplacu de Barcau - Bors Sectiunea 3B2 (Zimbor - Poarta Salajului)	In executie	13,26
2025	A1: Sibiu - Pitesti Sectiunea 5 (Curtea de Arges - Pitesti)	In executie	30,35

2025	A7 Focsani - Bacau Lot 1 (Focsani - Domnesti Targ)	In executie	35,60
2025	A7: Focsani - Bacau Lot 2 (Domnesti Targ - Racaciuni)	In executie	38,78
2025	A7: Focsani - Bacau Lot 3 (Racaciuni - Bacau)	In executie	21,52
2025	A7: Buzau - Focsani Lot 2 (Vadu Pasii - Ramnicu Sarat)	In executie	30,80
2025	A7: Buzau - Focsani Lot 3 (Ramnicu Sarat - Mandresti Munteni)	In executie	36,10
2025	A3: Suplacu de Barcau - Bors Sectiunea 3A2 (Nadaselu - Mihaiesti)	In executie	16,80
2025	A3: Suplacu de Barcau - Bors Sectiunea 3B1 (Mihaiesti - Zimbor)	In executie	13,26
2025	A7: Bacau - Pascani Lot 1 (Saucesti - Trifesti Targ)	In executie	30,30

2025	A7: Bacau - Pascani Lot 2 (Trifesti - Gheraiesti)	In executie	18,99
2025	A7: Bacau - Pascani Lot 3 (Mircesti - Pascani)	In executie	28,09
2025	A0: Centura Bucuresti Nord Lot 3 (Afumati - Cernica)	In executie	8,60
2025	A7: Ploiesti - Buzau Lot 3 (Pietroasele - Buzau)	In executie	13,90
2025	A3: Suplacu de Barcau - Bors Sectiunea 3C1 (Suplacu de Barcau - Chiribis)	In executie	26,35
2026	A1: Sibiu - Pitesti Sectiunea 4 (Tigveni - Curtea de Arges)	In executie	9,86
2026	A1: Lugoj - Deva Lot 2 (Margina - Holdea)	In executie	13,16
2026	A8: Leghin - Targu Neamt	In executie	29,91
2026	A0: Centura Bucuresti Nord Lot 1 DJ601 - DN1 (Corbeanca)	In executie	17,50

2026	A8: Targu Mures - Miercurea Nirajului	In executie	24,40
2026	A3: Suplacu de Barcau - Bors Sectiunea 3C2 (Chiribis - Biharia)	In executie	28,55
2027	A1: Sibiu - Pitesti Sectiunea 2 (Boita - Cornetu)	In executie	31,33
2027	A1: Sibiu - Pitesti Sectiunea 3 (Cornetu - Tigveni)	In executie	37,40
2027	A13: Sibiu - Fagaras Lot 3 (Arpasu de Jos - Sambata de Sus)	In executie	17,61
2027	A13: Sibiu - Fagaras Lot 4 (Sambata de Sus - Fagaras)	In executie	16,26
2027	A13: Sibiu - Fagaras Lot 1 (Boita - Avrig/Marsa)	In executie	14,25
2027	A13: Sibiu - Fagaras Lot 2 (Avrig/Marsa - Arpasu de Jos)	In executie	19,92
TOTAL KM IN EXECUTIE*			730,61 KM
CALENDAR DE DESCHIDERE A DRUMURILOR EXPRES			

Deschidere	Tronson	Stadiu	Lungime (km)
2024	DEx12: Colonesti - Pitesti	In executie	31,88
2024	DEx6: Braila - Galati**	In executie	12,29
2025	DEx12: Craiova - Robanesti	In executie	17,70
2025	DEx4: A3 - DN1 (Tureni)	In executie	4,96
TOTAL KM IN EXECUTIE			66,83 KM

Accelerarea investițiilor publice.

Dezvoltarea implementării proiectelor de infrastructură și anagement responsabil și proactiv. Proceduri de selecție în derulare la nivelul MTI pentru companiile din subordine va fi realizată prin finalizarea selecțiilor în conformitate cu Legea nr. 111 din 27 mai 2016 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice pentru companiile care implementează marile proiecte de infrastructură. Selecții administratori finalizate pentru companiile care gestionează cele mai mari proiecte de infrastructură de transport: CNAIR, CNIR, CFR SA, CFR Călători, Metrorex. Pentru celelalte companii, selecțiile sunt în curs de finalizare în diverse stadii;

Coordonarea eficientă al implementării proiectelor și eliminarea blocajelor. Măsura se realizează continuu la nivelul MTI. Îmbunătățirea rezultatelor se va realiza prin continuarea procesului de reorganizare instituțională și dezvoltarea parteneriatului cu INCAS pentru monitorizarea independentă a marilor proiecte de infrastructură de transport.

Implicarea autorităților locale în implementarea proiectelor de infrastructură națională:

Întărirea parteneriatelor dintre CNAIR/CFR și autoritățile locale. Operaționalizarea Autorității de Management pentru Programul Transport 2021-2027 și lansarea ghidurilor beneficiarilor. Măsura se va realiza prin continuarea implementării parteneriatelor cu autoritățile locale. În prezent se utilizează cadrul legal aferent OUG 88/2020 și 101/2020 pentru implementarea proiectelor utilizând fonduri europene nerambursabile prin POIM, însă acest demers va fi continuat și în programul PT 2021-2027 prin introducerea autorităților locale în categoria beneficiarilor eligibili (Axa 2). Până în prezent, au fost semnate deja peste 70 de astfel de parteneriate cu administrațiile publice locale în vederea dezvoltării infrastructurii rutiere, feroviare și de metrou, iar acest proces va fi continuat și în perioada următoare.

Suport tehnic oferit autorităților locale în vederea implementării proiectelor de infrastructură națională fără blocaje. Dialog și suport tehnic din partea MTI/CNAIR/CFR pentru autoritățile locale care implementează proiecte de infrastructură națională în parteneriat. Măsura

se va realiza prin continuarea susținerii tehnice din partea MTI/CNAIR și CFR a autorităților locale în vederea implementării eficiente a proiectelor de infrastructură națională.

Asigurarea resurselor financiare și umane corect dimensionate pentru implementarea cu succes a proiectelor de investiții.

Întărirea strategiilor de finanțare a proiectelor de infrastructură prin utilizarea eficientă a fondurilor externe nerambursabile: POIM, CEF, PT, PNRR și Fondul de Modernizare. se va realiza prin implementarea proiectelor din cadrul strategiilor Guvernului României în domeniul transporturilor (Programul Investițional/PNRR - componenta transport) și utilizarea eficientă a fondurilor europene nerambursabile, coroborată cu creșterea investițiilor finanțate de la bugetul de stat. Măsura va fi completată și prin modificarea OUG 60/2022 în vederea includerii a infrastructurii de transport rutier, feroviar, naval și aerian în cadrul proiectelor eligibile în cadrul Fondului de Modernizare;

Utilizarea de fonduri rambursabile, fonduri PPP și împrumuturi IFI. Prin această măsură se are în vedere implementarea proiectelor ce nu sunt acoperite de fondurile europene nerambursabile (POIM, CEF, PT și PNRR) pentru susținerea dezvoltării unitare a tuturor regiunilor României.

Creșterea eficienței instituționale:

Continuarea reformării aparatului central se va realiza prin modificări ale aparatului administrativ central al MTI prin operaționalizarea AM PT 2024-2028 și modernizarea și eficientizarea procedurilor interne de lucru. Operaționalizare AM în lucru; prima etapă a reorganizării finalizată la nivelul MTI. Complementar, se vor crea noi organisme intermediare (OI) la nivelul AM PT 2024-2028, care pot duce la simplificarea și eficientizarea procesului de absorbție de fonduri europene în domeniul infrastructurii de transport (dezvoltarea capacității beneficiarilor autohtoni prin dotarea de utilaje și calificarea personalului în vederea susținerii necesarului de materiale pentru proiectele de infrastructură de transport, atât actuale cât și cele viitoare);

Eficientizarea procedurilor interne de lucru ale MTI se va efectua prin operaționalizarea AM PT 2024-2028 într-o manieră digitalizată într-o primă etapă, urmând ca apoi digitalizarea să se realizeze și la nivelul celorlalte structuri ale MTI;

Măsura se va realiza prin implementarea unor parteneriate cu marile universități din România pentru promovarea tinerilor specialiști și atragerea specialiștilor români care lucrează în alte țări. Se are în vedere implicarea acestora atât la nivelul MTI cât și la nivelul companiilor din subordine în vederea constituirii unor divizii mixte de specialiști care să analizeze, corecteze și eficientizeze documentațiile tehnice și implementarea generală a proiectelor de infrastructură de transport.

Asumarea unor decizii strategice care să declanșeze reforme structurale și să asigure o capacitate administrativă sporită.

Creșterea sustenabilității infrastructurii de transport:

Implementarea reformelor în domeniul transporturilor prin PNRR. Prin implementarea reformelor, atât cele aferente proiectelor cât și cele aferente creșterii capacității administrative se vor crea inevitabil premisele declanșării unor reforme structurale. Reformele din PNRR coroborate cu investițiile în infrastructura de transport primară și secundară, în conformitate cu Programul

Investițional și PT 2021-2027, creează un cadru fără precedent în România pentru dezvoltarea infrastructurii de transport;

Creșterea multimodalității infrastructurii de transport:

Utilizarea duală al infrastructurii de transport. Dezvoltarea infrastructurii de transport care să prezinte un caracter dual civil - militar s-a dovedit esențială, mai ales în prezentul context geopolitic. Astfel, infrastructura de transport trebuie să asigure permanent un proces optim de transport, atât pentru pasageri și mărfuri, cât și pentru mobilitatea militară. Finanțarea acestor proiecte, parte a rețelei TEN-T, se va realiza prin CEF, în sinergie cu investițiile în infrastructura de transport finanțate prin PNRR sau PT 2024-2028;

Dezvoltarea infrastructurii de transport multimodală se va realiza în strânsă legătură cu investițiile de pe rețeaua primară a României. Platformele multimodale logistice de tip rutier-feroviar, rutier-aerian, feroviar aerian, naval-rutier, naval-feroviar pot reprezenta un pilon de dezvoltare al industriei românești prin eficientizarea procesului de transport de mărfuri.

Aeroportul Otopeni să devină aeroport coordonat (conform reglementărilor IATA).

Prioritizarea investițiilor în domeniul transporturilor astfel încât să reflecte nevoile de conectivitate și de mobilitate, de reducere a aglomerărilor și de asigurare a fluenței circulației.

Creșterea conectivității regiunilor României la rețelele principale de transport europene:

Siguranța rutieră și îmbunătățirea accesului la rețeaua rutieră europeană se va realiza prin implementarea reformelor cuprinse în PNRR și prin investiții de la bugetul de stat în acest sens. Această măsură, coroborată cu investițiile prioritizate în PT 2024-2028 și cuprinse în Programul Investițional pentru creșterea accesibilității rutiere la rețeaua europeană de transport, vor conduce la o dezvoltare durabilă și echilibrată în toate regiunile de dezvoltare ale României;

Creșterea conectivității la rețelele principale de transport europene se poate realiza prin dezvoltarea terminalelor multimodale de pasageri de tip aeroport - stații de cale ferată și prin implementarea trenurilor metropolitane pentru pasagerii din ariile urbane și periurbane mari.

Proiectul de utilizare a surselor alternative de energie pentru mobilitate și transport de mărfuri, cu accent pe echilibrul climatic (e-mobilitate, hidrogen, combustibili sintetici).

17. MINISTERUL INVESTIȚIILOR ȘI PROIECTELOR EUROPENE

Priorități de guvernare.

Continuarea măsurilor sociale finanțate din fonduri nerambursabile pentru sprijinirea populației vulnerabile.

Continuarea măsurilor de sprijinire a mediului de afaceri în vederea consolidării rezilienței economice.

Gestionarea eficientă a alocărilor din fonduri structurale și alte fonduri nerambursabile.

Descentralizare în gestionarea fondurilor europene.

Simplificarea, debirocratizarea și digitalizarea în domeniul fondurilor europene.

Creșterea capacității administrative la nivelul entităților implicate în gestionarea fondurilor europene

Corelarea și integrarea strategică a programelor și investițiilor susținute din diferite fonduri publice (europene, naționale).

Înființarea unui fond pentru asigurarea cofinanțării proiectelor europene, destinat autorităților publice locale

OBIECTIVE PENTRU PERIOADA 2024 -2028:

1. Atragerea fondurilor din cadrul financiar multianual și gestionarea procesului de închidere a Programelor.

Verificarea cererilor de pre-finanțare/plată/rambursare pentru PO aferente CFM 2024-2028;

Gestionarea închiderii programelor operaționale finanțate în perioada de programare 2020-2024;

Implementarea proiectelor în risc de a fi incluse pe lista proiectelor etapizate/nefuncționale/nefinalizate pentru a minimiza necesarul de finanțare rămas de suportat după 31.12.2024 și care va fi transferat în noile Programe 2024-2028 / care vor greva bugetele beneficiarilor/care vor greva bugetul de stat.

2. Atragerea fondurilor din Cadrul Financiar Multianual 2024-2028.

Operaționalizarea sistemelor de management și control la nivelul Autorităților de Management pentru toate programele;

Întărirea capacității administrative și operaționale a tuturor Autorităților de Management, stabilirea intervențiilor și a apelurilor de proiecte aferente tuturor programelor;

Elaborarea unor proceduri de îndeplinirea condițiilor favorizante care condiționează rambursarea fondurilor aferente CFM 2024-2028;

Implementarea Investițiilor Teritoriale Integrate. În Acordul de Parteneriat 2024-2028 au fost incluse 4 zone de investiții teritoriale integrate: ITI Delta Dunării, ITI Valea Jiului, ITI Microregiunea Țara Făgărașului și ITI Moții - Țara de Piatră. În contextul definitivării mecanismelor de implementare pentru perioada 2021-2027, MIPE urmărește operaționalizarea mecanismului ITI prin propunerea unui cadru metodologic coerent și unitar pentru selecția și implementarea Strategiilor ITI, care să asigure inclusiv utilizarea cât mai eficientă a resurselor alocate prin Programul Asistență Tehnică 2021-2027 pentru operaționalizarea și sprijinirea funcționării structurilor de guvernare aferente ITI;

3. Implementarea cu succes a reformelor și investițiilor pentru reziliența economică și socială a României în cadrul PNRR.

Modificarea PNRR pentru adaptarea la contextul economic, inclusiv prin introducerea capitolului REPowerEU, în conformitate cu prevederile europene. Implementarea Planului Național de Redresare și Reziliență prin depunerea Cererilor de Plată conform calendarului agreat cu CE;

Simplificarea fluxurilor financiare pentru beneficiarii de fonduri din PNRR.

4. Simplificarea accesării fondurilor europene prin crearea unui cadru normativ suplă, eficient și orientat spre sprijinirea beneficiarului.

Continuarea demersurilor pentru interoperabilitatea și inter conectivitatea platformelor și bazelor de date ale instituțiilor statului cu sistemul MySMIS 2021;

Extinderea utilizării costurilor simplificate;

Înlocuirea, în toate situațiile în care este posibil, a raportărilor birocratice cu verificări la locul implementării proiectului;

Măsuri de debirocratizare a evaluării, contractării și implementării proiectelor finanțate prin fonduri europene printr-o serie de modificări aduse sistemului MySMIS. Promovarea soluțiilor ITC în acest sens;

Dezvoltarea unor scheme de ajutor de stat pentru a sprijini producția în România a materiilor prime necesare proiectelor de infrastructură. Crearea unor noi axe de finanțare și crearea unor noi Organisme Intermediare (OI) în acest sens.

5. Profesionalizarea politicilor publice și a resursei umane în managementul fondurilor europene în România.

Dezvoltarea unei rețele naționale a specialiștilor în fonduri europene din România și din instituțiile europene în scopul valorificării expertizei și a diseminării bunelor practici;

Dezvoltarea competențelor de management al fondurilor europene precum și creșterea capacității instituționale în domeniul fondurilor europene, de la nivel național la nivelul autorităților locale;

Creșterea capacității de analiză tehnico-financiară la nivelul autorităților de management;

Îmbunătățirea serviciilor de helpdesk - suport și asistență pentru beneficiari;

Înființarea unui institut de asistență tehnică și proiectare după model european.

6. Asigurarea unei sinergii între acțiunile finanțate în România din PNRR, Politica de Coeziune, Politica Agricolă Comună, programele naționale, programele gestionate direct de Comisia Europeană, instrumente financiare.

Operaționalizarea, la nivelul Guvernului, a unui mecanism eficient de integrare strategică a programelor de finanțare și a investițiilor susținute din diferite fonduri publice, pornind inclusiv de la recomandările experților Băncii Mondiale către SGG;

Interoperabilitatea sistemelor și bazelor de date ale finanțărilor din fonduri publice europene (MySMIS etc), de la bugetul de stat și din alte surse;

Sprijinirea și susținerea prin informare, instruire, cofinanțare și asistență tehnică a participării beneficiarilor din România în programele gestionate direct de Comisia Europeană și/sau alți finanțatori. Coordonarea acestui proces, inclusiv crearea unui portofoliu de proiecte strategice pentru România.

18. SECRETARIATUL GENERAL AL GUVERNULUI

Priorități de guvernare.

- Îmbunătățirea planificării și fundamentării procesului de reglementare de la nivelul Guvernului.

- Reforma sistemului de guvernare a întreprinderilor publice prin îmbunătățirea cadrului procedural de implementare a principiilor guvernantei corporative în cadrul întreprinderilor de stat.

- Încurajarea și menținerea dialogului inter-religios și inter-confesional, pentru păstrarea climatului de pace socială și creșterea toleranței prin dialog și cunoaștere reciprocă.

Obiective de guvernare pentru perioada 2024-2028.

1. Sprijinirea sistemului de planificare, elaborare, monitorizare și evaluare a politicilor publice. Cu privire la îmbunătățirea planificării și fundamentării procesului de reglementare de la nivelul Guvernului, SGG va contribui la atingerea unor obiective strategice prevăzute în cadrul Componentei 14 din Planului Național de Redresare și Reziliență, după cum urmează:

- în domeniul managementului strategic și al planificării strategice, SGG va asigura corelarea documentelor strategice cu prioritățile de guvernare, va contribui la dezvoltarea capacității ministerelor și a altor instituții publice de a elabora strategii coerente și sustenabile, asigurând, în același timp, monitorizarea îndeplinirii obiectivelor strategice de către instituțiile inițiatoare prin intermediul unei platforme IT ce va fi operaționalizată în acest scop. De asemenea, SGG împreună cu Ministerul Finanțelor vor contribui prin acțiuni specifice la implementarea bugetării de programe în administrația publică centrală.

- în domeniul coordonării politicilor publice, SGG va asigura îmbunătățirea gradului de implementare a Planului Anual de Lucru al Guvernului (PALG) și va derula acțiuni și proiecte care vizează asigurarea sprijinului metodologic necesar ministerelor și altor instituții publice în procesul de planificare, formulare, monitorizare și evaluare a politicilor publice.

- în domeniul evaluării impactului reglementărilor, SGG va continua demersurile inițiate cu privire la elaborarea unor proiecte de acte normative mai simple și mai clare, accesibile cetățenilor, fără sarcini/costuri suplimentare pentru aceștia și pentru companii;

- utilizarea de date statistice și dovezi în etapele de fundamentare și evaluare ex-post a proiectelor de acte normative;

- eficientizarea activității Consiliului Consultativ pentru Evaluarea Impactului Actelor Normative (CCEIAN) și utilizarea, de către instituțiile inițiatoare, a punctelor de vedere emise în scopul îmbunătățirii calității reglementărilor adoptate de Guvern.

2. Reforma sistemului de guvernare a întreprinderilor publice.

În ceea ce privește regimul de guvernare a întreprinderilor publice, Guvernul va aplica toate măsurile necesare pentru alinierea la standardele internaționale în domeniu, cu accent asupra standardelor de guvernare corporativă ale OCDE. Adoptarea acestor standarde este dezirabilă atât din punctul de vedere al modernizării managementului întreprinderilor publice, cât și ca un pas important în ceea ce privește atingerea țintei privind aderarea României la OCDE. În luna februarie a.c. a fost lansat, la București, Raportul Evaluarea guvernantei corporative a întreprinderilor de stat din România, raport elaborat de OCDE. În cadrul acestuia, sunt recunoscute progresele realizate de România în ultimii 10 ani și serecomandă acțiuni concrete ce pot fi întreprinse în continuare, precum:

Crearea cadrului legal pentru înființarea unei agenții în domeniu, asigurându-se astfel separarea exercitării dreptului de proprietate a statului de funcția de reglementare și elaborare a politicilor publice în domeniu;

Definirea unor obiective clare de performanță financiară și non-financiară pentru întreprinderile de stat individuale;

Mentținerea condițiilor de concurență echitabile cu alte companii de pe piață și eliminarea scutirilor legale aplicabile întreprinderilor de stat;

Consolidarea autonomiei și independenței consiliilor de administrație;

Îmbunătățirea transparenței și a practicilor de divulgare a informațiilor financiare și non-financiare de către întreprinderile de stat, precum și îmbunătățirea monitorizării și implementării măsurilor de gestionare a riscurilor și de integritate.

Guvernul și-a asumat prin PNRR reforma 9 - Îmbunătățirea cadrului procedural de implementare a principiilor guvernantei corporative în cadrul întreprinderilor de stat. Aceasta cuprinde următoarele ținte și jaloane:

- Intrarea în vigoare a legislației actualizate privind companiile de stat. Intrarea în vigoare a Legii nr. 111/2016 modificate, eliminându-se toate excepțiile, inclusiv pentru companiile de stat de la nivel local;

- Operaționalizarea Grupului Operativ din cadrul Centrului Guvernului pentru coordonarea și monitorizarea politicilor de guvernanta corporativă;

- Publicarea tabloului de bord de monitorizare cu obiective financiare și nefinanciare și indicatori de performanță pentru toate categoriile de societăți publice (inclusiv din sectoare-cheie precum transporturile, energia, utilitățile publice);

- Reducerea cu 50 % a numirilor interimare/temporare în consiliile de administrație ale companiilor de stat central;

- Cel puțin 3 companii de stat listate/de tip lease/restructurate în domeniul energiei și al transporturilor;

- Reducerea cu 10 % a numirilor interimare/temporare în consiliile de administrație ale companiilor de stat locale.

Prin implementarea acestor reforme se dorește creșterea eficienței și profitabilității întreprinderilor publice, transparentizarea în ceea ce privește monitorizarea performanței acestora și, nu în ultimul rând, desfășurarea unor proceduri transparente și competitive pentru selectarea membrilor în consiliile de administrație. Principalele măsuri avute în vedere pentru perioada următoare sunt:

- Finalizarea procesului de modificare a legislației în materie, respectiv a legii nr. 11/2016 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice;

- Înființarea unei agenții pentru monitorizarea și evaluarea performanței întreprinderilor publice (AMEPIP) care va garanta corectitudinea și transparența procesului de stabilire și aprobare a obiectivelor financiare și nefinanciare precum și a indicatorilor cheie de performanță ai întreprinderilor publice;

- Proces transparent de selectare a președintelui și vicepreședinților AMEPIP, asimilați funcțiilor de secretar de stat, respectiv subsecretari de stat, prin derularea unui proces competitiv și deschis. Este important de semnalat că este singura situație în care demnitarii nu sunt numiți direct, ci parcurg etapele unei proceduri de selecție;

- Asigurarea unei proceduri corecte și transparente de nominalizare a membrilor consiliilor de administrație precum și diminuarea perioadelor pentru mandatele provizorii. AMEPIP va avea

responsabilitatea finală asupra procesului de selecție în consiliile de administrație din punct de vedere al respectării standardelor privind transparența și competitivitatea procedurii;

Elaborarea unui tablou de bord, gestionat de AMEPIP, care permite colectarea de date exacte și fiabile de la întreprinderile publice, precum și analiza și monitorizarea continuă a indicatorilor de performanță ai acestora;

Elaborarea unor norme clare și concise care să sprijine entitățile implicate în implementarea legislației în domeniul guvernantei corporative.

3. Încurajarea și menținerea dialogului inter-religios și inter-confesional, pentru păstrarea climatului de pace socială și creșterea toleranței prin dialog și cunoaștere reciprocă, prin:

Monitorizarea respectării libertății religioase pentru combaterea discriminării pe motive religioase.

Promovarea libertății religioase și a modelului românesc de relații stat-culte prin organisme internaționale la care România este parte.

Aprofundarea relațiilor de parteneriat cu cultele religioase precum și dezvoltarea de relații cu celelalte organizații religioase ca actori importanți ai societății civile.

Susținerea și punerea în valoare a acțiunilor și proiectelor cultelor în vederea păstrării și promovării limbii și identității naționale și culturale a românilor din jurul granițelor țării și din diaspora.

Alocarea unui sprijin financiar adecvat unităților de cult aparținând cultelor religioase pentru proiecte social-filantropice, educaționale, culturale, pentru restaurarea și punerea în valoare a patrimoniului istoric și pentru construirea și repararea lăcașurilor de cult.

19. AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU SPORT

Pentru atingerea acestor deziderate, se înființează Agenția Națională pentru Sport, ca organ de specialitate al administrației publice centrale în subordinea premierului.

Priorități de guvernare.

Participarea sportivilor din România la Jocurile Olimpice.

Reluarea parteneriatului cu Ministerul Educației pentru organizarea de competiții școlare și universitare.

Finanțarea programelor pentru cercetarea științifică în domeniul sportului de performanță.

Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii sportive.

Modificări și completări ale actelor normative cu incidență în sport (Legea Educației Fizice și Sportului, Legea Sponsorizării și Mecenatului etc.).

Sincronizarea legislației cu normativele europene în domeniul sportului.

Obiective de guvernare pentru perioada 2024-2028.

1. Participarea sportivilor din România la Jocurile Olimpice.

Susținerea programelor COSR în vederea pregătirii, calificării și participării la JO.

Prioritizarea și susținerea programelor Federațiilor Naționale cu șanse de calificare și participare la JO.

2. Reformarea sistemului de formare și perfecționare a specialiștilor în domeniul Sportiv.

Crearea unui sistem de performanță a antrenorilor prin care vor fi obligați să se perfecționeze permanent:

Modificarea actualului cadru legislativ referitor la calificarea de Antrenor, modificare care va fi în acord cu standardele europene și cu realitățile din România. Se propune ca formarea antrenorilor să se realizeze prin instituțiile de învățământ, în cadrul cărora funcționează un program de studii de licență/masterat de specializare/aprofundare într-o ramură de sport, autorizate sau acreditate în condițiile legii și prin școlile postliceale de antrenori, autorizate sau acreditate în condițiile legii, încadrându-se în prevederile legale de formare a antrenorilor;

Implementarea Programului de profesionalizare a specialiștilor din domeniul sport „Level-up Sport (Top-Sport)”;

Programul de reintegrare și valorificare în domeniul sportiv a „know-how-ului” foștilor sportivi retrași din activitate - „Program Re-Start”.

3. Dezvoltarea și promovarea sportului pentru toți.

Creșterea numărului de practicanți ai sportului de masă de la 6% la 35%:

1. Dezvoltare de programe de finanțare prin Agenția Națională pentru Sport privind promovarea și dezvoltarea sportului pentru toți;

2. Reașezarea piramidei sportului prin sportul școlar;

3. Programe implementate prin Federația Sportul Școlar și Universitar;

4. Susținerea activităților sportive masters;

5. Implementarea Programului de dezvoltare a structurilor sportive private de pe teritoriul României „Start-up Sport”.

6. Definirea unor noi programe de finanțare în domeniul sportului.

7. Diversificarea programelor de finanțare care pot fi accesate atât de către structurile sportive de drept public, cât și de către cele de drept privat:

8. Realizarea unor parteneriate strategice U.A.T.-uri și GAL-uri;

9. Crearea unor linii de finanțare în cadrul Agenției Naționale pentru Sport prin depunerea de proiecte;

10. Constituirea unui grup de lucru comun cu Ministerul Educației;

11. Înființarea unui HUB la nivelul Agenției Naționale pentru Sport în care să fie cooptați: Sindicatele, Federațiile, Cluburile, ONG-urile de profil și voluntari, în vederea monitorizării și implementării programului la nivel național. La acest moment există un HUB similar pentru un proiect European: Săptămâna Europeană a Sportului;

12. Obiectivul este transformarea acestui HUB într-o entitate permanentă.

13. Promovarea activităților fizice și a sportului pentru sănătate.

14. Elaborarea și implementarea politicilor publice de îmbunătățire a stării de sănătate a cetățenilor prin sport și activitate fizică:

15. Valorificarea imaginii foștilor și actualilor campioni mondiali și olimpici;

16. Inițierea unui program anual în parteneriat cu Ministerul Educației și Ministerul Sănătății de conștientizare a populației despre importanța practicării exercițiului fizic zilnic în mod, independent;

17. Campanie media axată pe importanța practicării sportului și activităților fizice pentru prevenirea apariției problemelor de sănătate.

18. Reorganizarea sistemului sportiv pentru sportul paralimpic.

Dezvoltarea sportului de masă și de performanță pentru persoanele cu dizabilități:

19. Transformarea structurii de organizare a Comitetului Paralimpic Român într-o structură similară cu cea a COSR;

20. Înființarea birourilor paralimpice în cadrul Federațiilor Sportive Naționale;

21. Crearea de competiții sportive la nivel național în funcție de dizabilitate.

22. Dezvoltarea, promovarea și susținerea sportului de performanță.

23. Obținerea de performanțe sportive, clasarea în primele națiuni ale lumii la competițiile sportive internaționale și reprezentarea României la Jocurile Olimpice:

24. Reconvertirea foștilor sportivi aflați în dificultate spre alte domenii de activitate;

25. Creșterea gradului de profesionalizare a specialiștilor;

26. Susținerea programelor de finanțare a loturilor naționale de juniori, centrelor olimpice de juniori și tineret, asigurând parcursul coerent al sportivilor către înalta performanță;

27. Susținerea programelor cu privire la Știința Sportului, Medicină Sportivă, Formarea și Perfecționarea Antrenorilor, condiție esențială în obținerea Înaltei Performanțe Sportive;

28. Încurajarea și susținerea organizării pe teritoriul României a competițiilor internaționale majore (Campionate Regionale, FOTE, Campionate Europene și Campionate Mondiale), cu rol de creștere a performanțelor sportive, de promovare a imaginii României și modernizării patrimoniului sportiv.

29. Promovarea de programe la nivel național pentru creșterea bazei de selecție pentru sportul de performanță și a numărului sportivilor legitimați.

30. Promovarea sportului de performanță la nivel de copii și juniori:

31. Organizarea de tabere naționale de sport, sub denumirea „Hercules”, pentru diferite sporturi, benefice sănătății și activității fizice a copiilor: înot, patinaj, ciclism și altele;

32. Continuarea programului de vouchere pentru echipament sportiv și extinderea lui de la 30.000 de beneficiari la 100.000;

33. Îmbunătățirea Programului național „Generația 28”, pentru atragerea și pregătirea pentru sportul de performanță a 60.000 de copii și tineri pe an;

34. Dezvoltarea infrastructurii sportive cu acces pentru copii și juniori, printr-un plan de investiții integrat rezultat prin colaborarea autorităților publice centrale, a celor locale și a sectorului privat;

35. Promovarea Programului “Sportul la Sat”, elaborarea unor programe speciale pentru dezvoltarea activităților sportive în orașe mici și mediul rural;

36. S.E.S. – „Săptămâna Europeană a Sportului”. În calitate de Organism Național de Coordonare (ONC), va continua organizarea Săptămânii Europene a Sportului, eveniment care are loc în fiecare an între 23-30 Septembrie și promovează sportul pentru toți la nivel European. Proiectul Săptămâna Europeană a Sportului este o inițiativă a Comisiei Europene menită să promoveze sportul și activitatea fizică în întreaga Europa sub motto-ul #BeActive;

37. “România în Mișcare”;

38. “Festivalul Sporturilor pe Plajă”;

39. “Festivalul sporturilor tradiționale (trântă, oină, lupte)”;

40. “Școala Altfel”;

41. “Azi sunt Profu’ tău de Sport”.

Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii sportului.

Crearea condițiilor optime de practicare a activităților fizice la scară întregii populații, precum și practicării sportului de performanță:

- Descentralizarea infrastructurii sportive;
- Reabilitarea infrastructurii aflate în patrimoniul;
- Recensământul bazelor sportive din România.
- Construirea de baze sportive multifuncționale, în aer liber (outdoor). Crearea de „Micro-Regiuni Sportive” prin programe speciale pentru dezvoltarea activităților sportive în orașe mici și mediul rural - „Sportul la Sat”.

- Reabilitarea infrastructurii sportive - „Bazele Sportului Românesc”.
- Investiții susținute în infrastructura sportivă pe tot teritoriul țării.
- Îmbunătățirea infrastructurii sportive prin construirea de noi săli și centre:
- Modificarea legislației privind autorizarea construcțiilor facilităților sportive și introducerea obligativității avizării proiectelor și de către Agenția Națională pentru Sport;

- Refacerea și modernizarea Complexurilor Sportive Naționale;
- Construirea Muzeului Sportului.
- Reforma finanțării sportului.
- Reforma modului și mijloacelor de finanțare a activității sportive atât prin bugetul public cât și prin fonduri private;

- Îmbunătățirea cadrului legislativ, pentru a facilita finanțarea sportului prin fonduri private, prin sponsorizări și investiții.

- Digitalizarea domeniului sportului.
- Crearea și implementarea de sisteme informatice integrate pentru managementul activității sportive, creșterea nivelului de digitalizare a serviciilor publice pentru sport:

Registrul Sportiv Național al bazelor sportive și Registrul Sportiv Național pentru antrenori, sportivi și performanțe. vederea combaterii dopajului în sport.

1. Dotarea Loturilor Olimpice cu necesarul de materiale și echipamente specifice.

2. Obiectiv 2: Educația Fizică, Sportul Școlar și Universitar baza piramidei Sportului de Performanță.

3. Reluarea parteneriatului cu Ministerul Educației.

4. Organizarea de competiții școlare și universitare (zonale, regionale, naționale).

5. Reluarea programului “Campion în Școală”, prin implicarea Campionilor Olimpici, Mondiali și Europeni, beneficiari ai rentei viagere.

6. Obiectiv 3: Reluarea programului “Registrul Biometric”.

7. Unul dintre principalele programe pentru cercetarea științifică în domeniul sportului de performanță, care are ca obiectiv monitorizarea unui set de parametrii antropometrici și de biomotricitate prin implementarea unei platforme informatice care conectează profesorii de educație fizică din toate unitățile școlare preuniversitare din România la PLATFORMA DE BIOMOTRICITATE.

8. Prin acest program Institutul Național de Cercetare pentru Sport (INCS) va putea să determine cu precizie o serie de date de interes național pentru: prevenirea sedentarismului la populația tânără; prevenirea afecțiunilor generale prin sport; creșterea potențialului de performanță fizică; creșterea calității selecției pentru sportul de performanță; creșterea calității selecției pentru profesii care implică efort și rezistență fizică.

9. Implementarea Strategiei Naționale pentru Sport.

10. Reformarea sistemului sportiv românesc prin elaborarea și implementarea Strategiei Naționale pentru Sport:

11. Creșterea gradului de participare activă a populației de toate vârstele la activități sportive cu caracter permanent, în scopul menținerii unui stări optime de sănătate individuală, al ridicării nivelului de coeziune, al creșterii nivelului de încredere în sine, integrarea pe piața forței de muncă a unei populații sănătoase, integrare și încredere socială a membrilor societății etc.; creșterea gradului de participare activă a populației de la 6% la 35% la activități sportive cu caracter permanent;

12. Creșterea gradului de practicare a activităților sportive, cu precădere în rândul copiilor și tinerilor, în scopul formării și dezvoltării lor pentru a deveni cetățeni activi, responsabili, independenți și creativi; Creșterea gradului de implicare a factorului uman, generator de plusvaloare și dezvoltare economică, prin susținerea inițiativei private și încurajarea programelor Comitetului Național Paralimpic.

13. Întărirea colaborării cu ANAD în investițiilor în sport, pentru crearea de noi locuri de muncă și dezvoltarea acestui sector ca unul din motoarele relansării economice a țării; creșterea nivelului culturii practicării activităților sportive.

Redefinirea cadrului legislativ în domeniul sportului.

1. Promovarea unui cadru legislativ modern și a politicilor publice pentru sportul de masă și sportul de performanță:

2. Refacerea legislației în domeniul sportului prin actualizarea terminologiei de specialitate precum și a simplificării procedurii de avizare a investițiilor în infrastructura sportivă de performanță;

3. Transpunerea în legislație a Strategiei Naționale pentru Sport;

4. Modificări și completări ale actelor normative cu incidenta în sport (Legea Educației Fizice și Sportului, Legea Sponsorizării și Mecenatului etc.);

5. Sincronizarea legislației cu normativele europene în domeniul sportului.

6. Refacerea legislației în domeniul sportului prin actualizarea terminologiei de specialitate precum și a simplificării procedurii de avizare a investițiilor în infrastructura sportivă de performanță;

7. Transpunerea în legislație a Strategiei Naționale pentru Sport;

8. Modificări și completări ale actelor normative cu incidenta în sport (Legea Educației Fizice și Sportului, Legea Sponsorizării și Mecenatului etc.);

9. Refacerea legislației în domeniul sportului prin actualizarea terminologiei de specialitate precum și a simplificării procedurii de avizare a investițiilor în infrastructura sportivă de performanță;

10. Transpunerea în legislație a Strategiei Naționale pentru Sport;

Modificări și completări ale actelor normative cu incidenta în sport (Legea Educației Fizice și Sportului, Legea Sponsorizării și Mecenatului etc.); Sincronizarea legislației cu normativele europene în domeniul sportului.

colaborării cu ANAD în vederea combaterii dopajului în sport.

1. Dotarea Loturilor Olimpice cu necesarul de materiale și echipamente specifice.
2. Obiectiv 2: Educația Fizică, Sportul Școlar și Universitar baza piramidei Sportului de Performanță.

3. Reluarea parteneriatului cu Ministerul Educației.
4. Organizarea de competiții școlare și universitare (zonale, regionale, naționale).
5. Reluarea programului “Campion în Școală”, prin implicarea Campionilor Olimpici, Mondiali și Europeni, beneficiari ai rentei viagere.

6. Obiectiv 3: Reluarea programului “Registrul Biometric”.
7. Unul dintre principalele programe pentru cercetarea științifică în domeniul sportului de performanță, care are ca obiectiv monitorizarea unui set de parametrii antropometrici și de biomotricitate prin implementarea unei platforme informatice care conectează profesorii de educație fizică din toate unitățile școlare preuniversitare din România la PLATFORMA DE BIOMOTRICITATE.

8. Prin acest program Institutul Național de Cercetare pentru Sport (INCS) va putea să determine cu precizie o serie de date de interes național pentru: prevenirea sedentarismului la populația tânără; prevenirea afecțiunilor generale prin sport; creșterea potențialului de performanță fizică; creșterea calității selecției pentru sportul de performanță; creșterea calității selecției pentru profesii care implică efort și rezistență fizică.

9. Obiectiv 4: Implementarea Strategiei Naționale pentru Sport.

10. Reformarea sistemului sportiv românesc prin elaborarea și implementarea Strategiei Naționale pentru Sport:

11. Creșterea gradului de participare activă a populației de toate vârstele la activități sportive cu caracter permanent, în scopul menținerii unui stări optime de sănătate individuală, al ridicării nivelului de coeziune, al creșterii nivelului de încredere în sine, integrarea pe piața forței de muncă a unei populații sănătoase, integrare și încredere socială a membrilor societății etc.; creșterea gradului de participare activă a populației de la 6% la 35% la activități sportive cu caracter permanent;

12. Creșterea gradului de practicare a activităților sportive, cu precădere în rândul copiilor și tinerilor, în scopul formării și dezvoltării lor pentru a deveni cetățeni activi, responsabili, independenți și creativi;

13. Creșterea gradului de implicare a factorului uman, generator de plusvaloare și dezvoltare economică, prin susținerea inițiativei private și încurajarea investițiilor în sport.

14. Dotarea Loturilor Olimpice cu necesarul de materiale și echipamente specifice.

15. Obiectiv 2: Educația Fizică, Sportul Școlar și Universitar baza piramidei Sportului de Performanță.

16. Reluarea parteneriatului cu Ministerul Educației.

17. Organizarea de competiții școlare și universitare (zonale, regionale, naționale).

18. Reluarea programului “Campion în Școală”, prin implicarea Campionilor Olimpici, Mondiali și Europeni, beneficiari ai rentei viagere.

19. Obiectiv 3: Reluarea programului “Registrul Biometric”.

20. Unul dintre principalele programe pentru cercetarea științifică în domeniul sportului de performanță, care are ca obiectiv monitorizarea unui set de parametrii antropometrici și de biomotricitate prin implementarea unei platforme informatice care conectează profesorii de educație fizică din toate unitățile școlare preuniversitare din România la PLATFORMA DE BIOMOTRICITATE.

21. Prin acest program Institutul Național de Cercetare pentru Sport (INCS) va putea să determine cu precizie o serie de date de interes național pentru: prevenirea sedentarismului la populația tânără; prevenirea afecțiunilor generale prin sport; creșterea potențialului de performanță fizică; creșterea calității selecției pentru sportul de performanță; creșterea calității selecției pentru profesii care implică efort și rezistență fizică.

22. Obiectiv 4: Implementarea Strategiei Naționale pentru Sport.

23. Reformarea sistemului sportiv românesc prin elaborarea și implementarea Strategiei Naționale pentru Sport:

24. Creșterea gradului de participare activă a populației de toate vârstele la activități sportive cu caracter permanent, în scopul menținerii unui stări optime de sănătate individuală, al ridicării nivelului de coeziune, al creșterii nivelului de încredere în sine, integrarea pe piața forței de muncă a unei populații sănătoase, integrare și încredere socială a membrilor societății etc.; creșterea gradului de participare activă a populației de la 6% la 35% la activități sportive cu caracter permanent;

25. Creșterea gradului de practicare a activităților sportive, cu precădere în rândul copiilor și tinerilor, în scopul formării și dezvoltării lor pentru a deveni cetățeni activi, responsabili, independenți și creativi;

26. Creșterea gradului de implicare a factorului uman, generator de plusvaloare și dezvoltare economică, prin susținerea inițiativei private și încurajarea investițiilor în sport.

27. Dotarea Loturilor Olimpice cu necesarul de materiale și echipamente specifice.

28. Obiectiv 2: Educația Fizică, Sportul Școlar și Universitar baza piramidei Sportului de Performanță.

29. Reluarea parteneriatului cu Ministerul Educației.

30. Organizarea de competiții școlare și universitare (zonale, regionale, naționale).

31. Reluarea programului “Campion în Școală”, prin implicarea Campionilor Olimpici, Mondiali și Europeni, beneficiari ai rentei viagere.

32. Obiectiv 3: Reluarea programului “Registrul Biometric”.

33. Unul dintre principalele programe pentru cercetarea științifică în domeniul sportului de performanță, care are ca obiectiv monitorizarea unui set de parametrii antropometrici și de biomotricitate prin implementarea unei platforme informatice care conectează profesorii de educație fizică din toate unitățile școlare preuniversitare din România la PLATFORMA DE BIOMOTRICITATE.

34. Prin acest program Institutul Național de Cercetare pentru Sport (INCS) va putea să determine cu precizie o serie de date de interes național pentru: prevenirea sedentarismului la populația tânără; prevenirea afecțiunilor generale prin sport; creșterea potențialului de performanță fizică; creșterea calității selecției pentru sportul de performanță; creșterea calității selecției pentru profesii care implică efort și rezistență fizică.

35. Obiectiv 4: Implementarea Strategiei Naționale pentru Sport.

36. Reformarea sistemului sportiv românesc prin elaborarea și implementarea Strategiei Naționale pentru Sport:

37. Creșterea gradului de participare activă a populației de toate vârstele la activități sportive cu caracter permanent, în scopul menținerii unui stări optime de sănătate individuală, al ridicării nivelului de coeziune, al creșterii nivelului de încredere în sine, integrarea pe piața forței de muncă a unei populații sănătoase, integrare și încredere socială a membrilor societății etc.; creșterea gradului de participare activă a populației de la 6% la 35% la activități sportive cu caracter permanent;

38. Creșterea gradului de practicare a activităților sportive, cu precădere în rândul copiilor și tinerilor, în scopul formării și dezvoltării lor pentru a deveni cetățeni activi, responsabili, independenți și creativi;

39. Creșterea gradului de implicare a factorului uman, generator de plusvaloare și dezvoltare economică, prin susținerea inițiativei private și încurajarea investițiilor în sport.

40. Dotarea Loturilor Olimpice cu necesarul de materiale și echipamente specifice.

41. Obiectiv 2: Educația Fizică, Sportul Școlar și Universitar baza piramidei Sportului de Performanță.

42. Reluarea parteneriatului cu Ministerul Educației.

43. Organizarea de competiții școlare și universitare (zonale, regionale, naționale).

44. Reluarea programului “Campion în Școală”, prin implicarea Campionilor Olimpici, Mondiali și Europeni, beneficiari ai rentei viagere.

45. Obiectiv 3: Reluarea programului “Registrul Biometric”.

46. Unul dintre principalele programe pentru cercetarea științifică în domeniul sportului de performanță, care are ca obiectiv monitorizarea unui set de parametrii antropometrici și de biomotricitate prin implementarea unei platforme informatice care conectează profesorii de educație fizică din toate unitățile școlare preuniversitare din România la PLATFORMA DE BIOMOTRICITATE.

47. Prin acest program Institutul Național de Cercetare pentru Sport (INCS) va putea să determine cu precizie o serie de date de interes național pentru: prevenirea sedentarismului la populația tânără; prevenirea afecțiunilor generale prin sport; creșterea potențialului de performanță fizică; creșterea calității selecției pentru sportul de performanță; creșterea calității selecției pentru profesii care implică efort și rezistență fizică.

48. Obiectiv 4: Implementarea Strategiei Naționale pentru Sport.

49. Reformarea sistemului sportiv românesc prin elaborarea și implementarea Strategiei Naționale pentru Sport:

50. Creșterea gradului de participare activă a populației de toate vârstele la activități sportive cu caracter permanent, în scopul menținerii unui stări optime de sănătate individuală, al

ridicării nivelului de coeziune, al creșterii nivelului de încredere în sine, integrarea pe piața forței de muncă a unei populații sănătoase, integrare și încredere socială a membrilor societății etc.; creșterea gradului de participare activă a populației de la 6% la 35% la activități sportive cu caracter permanent;

51. Creșterea gradului de practicare a activităților sportive, cu precădere în rândul copiilor și tinerilor, în scopul formării și dezvoltării lor pentru a deveni cetățeni activi, responsabili, independenți și creativi;

52. Creșterea gradului de implicare a factorului uman, generator de plusvaloare și dezvoltare economică, prin susținerea inițiativei private și încurajarea investițiilor în sport.

20. .DEPARTAMENTUL PENTRU ROMÂNII DE PRETUTINDENI

Sprijin intensificat pentru românii din afara granițelor și dezvoltarea de programe pentru reintegrare.

Prin legea sa fundamentală, statul român își asumă întărirea legăturilor cu românii din afara frontierelor și acționează pentru păstrarea, dezvoltarea și exprimarea identității lor etnice, culturale, lingvistice și religioase, respectând legislația internațională. Românii de pretutindeni participă activ la bunăstarea României, la dezvoltarea relațiilor sale politice, economice și culturale cu alte state, precum și la afirmarea rolului său în lume.

Guvernul urmărește să contribuie, prin Departamentul pentru Românii de Pretutindeni, la facilitarea legăturilor românilor de pretutindeni cu România și să se consolideze ca partener de încredere pentru aceștia. Guvernul va urmări consecvent ca românii de pretutindeni să se bucure de drepturi depline și acces la servicii administrative digitale și moderne și o mobilitate deplină dinspre sau către România, atât pentru relocare, dar și pentru antreprenariat, educație, turism sau cultură.

II. Susținerea românilor din afara granițelor, în următoarele domenii:

Susținerea demersurilor care încurajează învățarea limbii române atât prin forme instituționalizate cât și nonconvenționale (școli de duminică, școli parohiale, cercuri de învățare a limbii române și a tradițiilor românești etc.), folosirea limbii române ca limbă a realizării actului de educație, a creației artistice, a informării și dezbaterii, a serviciului religios, precum și folosirea acesteia în oricare aspect al vieții.

Organizarea de unități de învățământ de tip școală românească din afara granițelor țării”, cu predare în limba română, pe lângă oficiile diplomatice și instituțiile culturale ale României în străinătate, precum și cursuri de limbă, cultură și civilizație românească, prin Centrul Național Românesc pentru Învățământ la Distanță, în conformitate cu legislația statului respectiv, în unitățile în care învață un număr considerabil de preșcolari și/sau elevi români.

Sprijinirea demersurilor Institutului Limbii Române de deschidere a noi lectorate de limba română în universitățile din străinătate, precum și cele destinate protejării patrimoniului și expresiilor culturale specific (de exemplu: Muzeul Românilor de Pretutindeni).

Dezvoltarea politicii de acordare a burselor de studii în România pentru românii de pretutindeni, prin creșterea numărului de locuri alocate, în raport cu nevoile identificate la nivelul comunităților.

Extinderea actualului program de burse pentru elevii etnici români din Ucraina, Serbia și la românii din alte comunități istorice.

Dezvoltarea Programului de tabere ARC pentru românii de pretutindeni, precum și a taberele de studii sau de cunoaștere pentru copiii românilor din străinătate.

Suținerea cadrelor didactice care predau limba română sau în limba română în diaspora și comunitățile istorice, prin alocarea de fonduri și organizarea de cursuri de perfecționare,

Inițierea unor măsuri de formare pentru persoanele care susțin programe educaționale nonconvenționale (școli de duminică, școli parohiale, cercuri de învățare a limbii române și a tradițiilor românești etc.).

De asemenea, vor fi susținute rețelele internaționale academice românești, care să faciliteze și promoveze schimbul de experiență, mobilitatea academică. Va fi stimulat procesul de cartografiere a nevoilor cultural-educative ale comunităților românești de peste hotare.

Sprijinirea bisericilor românești din străinătate, obiectivul principal fiind coordonarea eforturilor pentru utilizarea expertizei și competențelor specifice prin derularea de proiecte și acțiuni comune, care să conducă la întărirea identității spirituale și culturale a românilor de pretutindeni, precum și la coagularea comunităților. Preocupate permanent de importanța dezvoltării conștiinței identitare și de consolidarea legăturilor cu românii din afara României, bisericile românești de peste hotare contribuie fundamental la întărirea identității spirituale, culturale și naționale a românilor de pretutindeni.

Aplicarea reală a Legii nr. 86/2016 pentru centrele comunitare românești și înființarea centrelor în toate regiunile/provinciile care se încadrează în condițiile legale și încadrarea acestora cu personal, precum și alocarea de resurse financiare și materiale pentru a deservei, proteja, întări comunitățile românești din străinătate.

Completarea serviciilor acordate de centrele comunitare cetățenilor români din străinătate, prin includerea serviciilor de asistență juridică, socială și în dreptul muncii, resurse pentru educație și integrare culturală, dar și de promovare a intereselor românilor (advocacy) la nivel local sau regional.

Elaborarea și publicarea de către centrele comunitare a unor liste permanente ale antreprenorilor, lucrătorilor, prestatorilor de servicii români din fiecare localitate/regiune unde există un centru comunitar, respectând totodată dispozițiile Regulamentului General privind Protecția Datelor (RGPD).

Acordarea de sprijin persoanelor din afara granițelor, aflate în dificultate sau în situații de risc, în cazuri temeinic justificate.

Asigurarea de promovare și sprijin permanent, la nivel diplomatic, dar și prin centrele comunitare pentru drepturile și interesele românilor față de autoritățile locale, regionale și naționale din țări gazdă, pentru a asigura nondiscriminarea, evita abuzurile sociale și de muncă și a proteja identitatea românească, dar și a obține recunoașterea tuturor diplomelor, calificărilor vocaționale și experienței profesionale obținute în România, dar și promovând identitatea,

personalitățile și elementele de cultură românească în regiunile din afară locuite de români (nume de străzi, statui, festivaluri etc.).

Strângerea legăturilor cu comunitățile istorice românești din țările vecine și stimularea schimburilor economice și creșterii investițiilor românești în Serbia, Ucraina și alte state vecine, în paralel cu întărirea dialogului la nivel politic cu autoritățile locale și centrale privind protecția drepturilor minorităților de etnici români din aceste țări, în conformitate cu standardele europene, vor reprezenta o prioritate a Guvernului. Vor fi utilizate activ comisiile/comitetele de specialitate bilaterale în domeniu. Va fi promovată dezvoltarea de programe similare celui de Limbă, Cultură și Civilizație Românească (LCCR), adaptate comunităților istorice, și finanțarea după criterii transparente și cu indici de audiență a publicațiilor în limba română din comunitățile istorice și instituirea unui program de burse pentru formarea jurnaliștilor de limba română. Nu în ultimul rând, va fi promovat un amplu program de salvare etnografică a limbilor și tradițiilor comunităților istorice în declin demografic, inclusiv mărirea susținerii financiare și eforturilor diplomatice bilaterale pentru elevii care studiază în limba română.

Dezvoltarea unei politici de parteneriat cu autoritățile statelor pe teritoriul cărora trăiesc comunități de români, astfel încât aceștia să beneficieze de toate drepturile conferite de legislație, inclusiv de a-și păstra identitatea religioasă, culturală și lingvistică.

Dezvoltarea de proiecte/programe pentru susținerea vieții culturale de expresie românească și vieții spirituale în comunitățile din afara granițelor și pentru conectarea românilor de pretutindeni la viața culturală din România. În acest sens, va fi susținută, printre altele, organizarea de festivaluri românești anuale în toate regiunile din statele-gazdă cu populații de peste 100.000 de români.

Sprijinirea românilor din afara granițelor care desfășoară activități sportive, precum și a performanței sportive.

Sprijinirea mediului asociativ românesc din Diaspora și comunităților istorice atât prin facilități financiare, cât și prin simplificarea procedurilor de depunere a proiectelor, reclassificarea criteriilor de eligibilitate, punerea la dispoziție de resurse digitale (ghiduri pentru înființare de asociații, formulare, consultanță/informații/ghiduri pentru obținerea de finanțări etc.) pe site-ul Registrului Digital și asigurarea transferurilor de fonduri în timp util pentru organizațiile care depind de ele pentru funcționare.

Dezvoltarea de programe pentru consolidarea mediului asociativ al românilor de pretutindeni și pentru conectarea la societatea civilă din România și din statele-gazdă, în vederea apărării și valorificării drepturilor cetățenești.

Susținerea accesului românilor la mecanisme de asociere socială și economică, atât pentru angajați, cât și pentru angajatori și crearea și promovarea conceptului „lucrează cu români” pentru a încuraja companiile și antreprenorii români din diaspora să lucreze cu alți români din țara respectivă.

Promovarea mobilității muncitorilor și companiilor românești în UE și protejarea drepturilor lor, precum și facilitarea transferului de drepturi sociale între statele membre.

Facilitarea constituirii unei rețele a aleșilor români din străinătate, organism consultativ care va putea genera puncte de vedere privind reforma administrației.

Restructurarea legislației Consiliului și Congresului Românilor de Pretutindeni pentru a asigura depolitizarea lui și a-l transforma într-o structură strict civică pentru diaspora și comunitățile istorice, incluzând specialiști români dornici să propună în mod permanent către România soluții și idei de bune practici din țările gazdă ca scop principal.

III. Promovarea reîntoarcerii în România și susținerea de programe destinate reintegrării.

Lansarea unei campanii de comunicare permanente pentru cetățenii români din străinătate, prin care se vor comunica periodic noile oportunități care apar în România, pe piața muncii, noile proiecte de dezvoltare, atracții turistice etc. și asigurarea de căi prin care cetățenii români din străinătate pot apela mereu la administrația publică, dar și la societatea civilă din țară.

Susținerea, pentru cetățenii români din străinătate, care nu își doresc reîntoarcerea imediată, a cooperării cu românii din țară, pentru a deschide drumul spre România, inclusiv în mod indirect. Forța de muncă românească, experiența și competențele, oriunde s-ar afla, trebuie aduse împreună.

Dezvoltarea de programe pentru amplificarea și diversificarea legăturilor cu România a românilor de pretutindeni, pentru participarea lor la dezvoltările din țară în toate domeniile, precum și alte demersuri care vizează facilitarea descoperirii României, a stabilirii de contacte cu parteneri (autorități, societate civilă, comunități locale etc.), a informării cu privire la oportunitățile oferite în țară și a valorificării acestora.

Adoptarea unui pachet legislativ menit să creeze un cadru favorabil pentru încurajarea cetățenilor români din diaspora care vor să se repatrieze sau care vor să investească în România. Prin acest pachet legislativ complex, se va acoperi o gamă largă de necesități privind repatrierea, de la integrarea copiilor în sistemul de învățământ, la facilități fiscale.

Inițierea unui program EXPAT care să sprijine cetățenii români cu expertiză din țările UE pentru instalarea pe teritoriul României și adaptarea legislației pentru integrarea acestor experți.

Extinderea și lansarea de noi programe de tip „Diaspora Start-up”, care să ofere pachete integrate de consultanță și asistență financiară folosind fonduri europene pentru antreprenorii români care decid să revină și să investească în țară, prin proceduri simplificate.

Crearea unei rețele de sprijin pentru dezvoltarea întreprinderilor românești la nivel internațional și atragerea întreprinzătorilor și investitorilor străini în România, constituită în principal de voluntari români din diaspora, implicând comunitățile de afaceri românești din Diaspora, cu sprijinul MAE și al Ministerului Economiei, al asociațiilor investitorilor străini din România și al camerelor de comerț bilaterale.

Propunerea unui pachet de măsuri de asistență și cofinanțare pentru antreprenorii, dar și angajații care se întorc în țară, în special în domeniile-cheie, cum ar fi agricultura, folosind fonduri europene și relaxarea fiscalității pe termen scurt pentru IMM-uri lansate de persoane repatriate care vor îndeplini criterii clare prin crearea de locuri de muncă într-o anumită zonă, rurală de exemplu, pentru o perioadă minimă, cu impact social sau în economia verde, socială sau inovativă etc.

Stimularea investițiilor cetățenilor români din străinătate în România prin comunicări frecvente despre noile oportunități din țară, dar și prin propunerea către diaspora de programe specifice de investiții prin obligațiuni de stat sau obligațiuni municipale.

Propunerea creării de noi rețele profesionale între România și diaspora (ingineri, medici, cercetători etc.) pentru a asigura un transfer permanent de cunoaștere și informații între cele două părți și pentru a asigura un cadru de sprijin pentru cei din afară care doresc să revină în țară.

Sprijinirea reinsertiei sociale, pe piața muncii și în sistemul educațional românesc la întoarcerea în țară.

21. MINORITĂȚI NAȚIONALE

Guvernul României recunoaște rolul constitutiv și determinant al minorităților naționale în formarea, dezvoltarea și stabilitatea statului român și se implică activ în apărarea și consolidarea drepturilor acestora. Guvernul României va promova respectul pentru diversitatea etnică, culturală, lingvistică și religioasă, ca resurse și valori esențiale ale societății.

Prin urmare, Guvernul României se angajează ferm să promoveze și să protejeze drepturile și interesele cetățenilor aparținând minorităților naționale în spiritul legislației interne și a tratatelor internaționale ratificate de statul român în acest domeniu.

În vederea asigurării depline și efective a echității și a egalității în drepturi pentru toți cetățenii români, indiferent de etnie, Guvernul României își asumă îmbunătățirea și consolidarea cadrului legal și instituțional în domeniul protecției minorităților naționale, prin următoarele priorități/obiective guvernamentale:

Sprijinirea legislativă, financiară și instituțională a eforturilor minorităților naționale, vizând păstrarea și dezvoltarea identității lor etnice, lingvistice, religioase și culturale.

Promovarea de noi măsuri/politici afirmative cu privire la păstrarea, afirmarea și dezvoltarea identității etnice, culturale, religioase și lingvistice atât în viața privată, cât și cea publică.

Implicarea activă în prevenirea și combaterea oricăror forme de antisemitism, xenofobie, rasism, șovinism și a altor forme de intoleranță, inclusiv discursul de ură îndreptat împotriva diferitelor minorități.

Susținerea dialogului dintre minoritățile naționale și majoritate, a unei societăți deschise bazate pe diversitate și interculturalitate.

Adoptarea unor măsuri integrate și efective în domeniul protecției drepturilor persoanelor aparținând minorităților naționale, prin colaborarea dintre instituțiile responsabile Departamentul pentru Relații Interetnice, Agenția Națională pentru Romi, Ministerul Educației, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, Ministerul Culturii, Ministerului Justiției, Ministerului Afacerilor Interne, Secretariatului General al Guvernului, Ministerul Afacerilor Externe.

Adaptarea, la noile realități sociale, a cadrului legislativ existent în materia incitării la ură, a manifestărilor rasiste și xenofobe, care să garanteze urmărirea penală eficientă a infracțiunilor coincidente, inclusiv prin modificarea, fără întârziere, a art.369 din Codul Penal, precum și elaborarea și implementarea imediată a unor mecanisme eficiente de punere în aplicare a legislației în materie.

Obiective guvernamentale pentru 2024 -2028.

Sprijinirea financiară și încurajarea programelor regionale, a accesului la fonduri comunitare, în vederea dezvoltării durabile și a creșterii coeziunii zonelor locuite în mod tradițional de minoritățile etnice.

Sprijinirea financiară a programelor destinate minorităților naționale și care au ca scop dezvoltarea culturală și interculturală, a programelor de dialog interetnic derulate atât la nivel comunitar/local, cât și la nivel național.

Întărirea capacității instituționale a diferitelor entități cu atribuții în domeniul protecției minorităților naționale, prin asigurarea resurselor umane, financiare, materiale, de organizare și funcționare necesare desfășurării activității în condiții optime.

Susținerea instituțiilor culturale ale minorităților naționale, prin asigurarea resurselor umane, materiale, de organizare și funcționare necesare desfășurării activității în condiții optime.

Înființarea instituțiilor culturale rome, conform Strategiei de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome pentru perioada 2024-2028.

Susținerea accesului la programe în limba maternă la radio și televiziune pentru toate minoritățile naționale, inclusiv prin creșterea sprijinului financiar necesar funcționării adecvate a redacțiilor minorităților, extinderea accesului la emisiunile în limbile minorităților sau pentru minorități în zonele în care nu există acoperire, prin identificarea frecvențelor locale libere și amplificarea celor existente, după caz.

Eficiențizarea activității de raportare periodică cu privire la aplicarea convențiilor la care România este parte care privesc drepturile persoanelor care aparțin minorităților naționale astfel încât să se asigure implementarea eficientă și raportarea neîntârziată a obligațiilor asumate prin instrumentele juridice menționate.

Îmbunătățirea mecanismelor de retrocedare a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada comunistă, astfel încât să asigure soluționarea cât mai rapidă și corectă a cererilor de retrocedare depuse în condițiile legii, în baza principiului restitutio in integrum.

În vederea asigurării și consolidării relațiilor de încredere și respect reciproc dintre majoritate și minorități, Guvernul României se angajează să colaboreze cu reprezentanții minorităților naționale în vederea identificării și soluționării problemelor cu care acestea se confruntă, inclusiv prin:

Consultarea politică a minorităților naționale, atât la nivel național, cât și la nivel local, precum și asigurarea și aplicarea cadrului legal pentru facilitarea participării minorităților naționale la viața publică.

Facilitarea dialogului între minoritățile naționale și majoritate în vederea reconcilierii istorice.

În scopul prevenirii și combaterii oricăror forme de antisemitism, xenofobie, rasism, șovinism și altor forme de intoleranță, a discursului de ură îndreptat împotriva diferitelor grupuri, Guvernul României se va implica activ, inclusiv prin:

Luarea de măsuri, pentru informarea populației cu privire la Holocaust și sclavie, în special prin completarea programelor școlare și prin realizarea de campanii de informare.

Integrarea obligatorie în curriculumul școlar a educației interculturale precum și asigurarea/mărirea fondurilor pentru proiectele școlare și comunitare menite să promoveze interculturalitatea și diversitatea etnică, ca resurse și valori esențiale ale societății românești.

Aprobarea unor linii directoare/unui cod de conduită cu privire la conduita demnitarilor și funcționarilor publici în scopul prevenirii discursului de ură.

Dezvoltarea și promovarea diversității culturale în scopul eliminării prejudecăților și recunoașterii valorilor comune, prin organizarea de programe și campanii.

Continuarea sprijinului pentru Programul național de asistență socială și medicală pentru supraviețuitorii Holocaustului.

Monitorizarea permanentă a aplicării în mod corespunzător a legislației referitoare la combaterea antisemitismului, asigurarea implicării directe a comunității evreiești în elaborarea, realizarea și implementarea de politici publice de prevenire și combatere a antisemitismului.

Informarea și conștientizarea publică cu privire la atitudinile antirome generatoare de discurs incitator la ură sau de infracțiuni motivate de ură etnică și rasială, prin organizarea anuală, de instituțiile responsabile, de programe și campanii, precum și cooptarea societății civile în aceste demersuri.

23. SERVICIUL ROMÂN DE INFORMAȚII

În ultimii ani am asistat la o degradare profesională a SERVICIUL ROMÂN DE INFORMAȚII, prin implicarea unor cadre active în probleme de politică internă, sau alte legături pentru facilitarea unor oameni de afaceri de pe teritoriul României, pentru care Partidul Patriotilor va lua măsuri de schimbare a legii de organizare și funcționare. Prin această nouă lege, SRI va cunoaște o regândire modernă și o reorganizare, în vederea îndeplinirii atribuțiilor funcționale, astfel încât aceasta deprofesionalizare și politizare care exista astăzi în acest sistem să nu mai existe. Deasemenea, toate societățile comerciale înființate de aceasta entitate se vor desființa, iar pasivele și activele acestora, vor intra în bugetul instituției pentru dezvoltarea și modernizarea sistemului informational intern și al Brigăzii Antiteroriste din structura acestuia. Totodată cu noua lege, vor dispărea toate celelalte structuri similare de culegere de informații operative de stat. Serviciul Român de Informații va fi singura entitate din România care va putea culege date și informații operative de pe teritoriul României, în vederea protecției statului și a instituțiilor acestora. Nu va putea avea detașat nici un angajat în alte structuri ale statului. Va fi în continuare structură militară a statului și se va subordona Guvernului. Controlul activității SRI, se va face de către o comisie de specialitate, care va fi civilă și militară din componența Guvernului.

Mandatul conducerii Serviciului Român de Informații va fi de cel mult 4 ani și conducerea acestuia nu poate depăși 2 mandate. Este interzis ca un angajat al Serviciului Român de Informații să desfășoare orice alte activități în favoarea vreunui partid politic, entități juridice, persoanelor fizice, pe timpul cât este în slujba acestui serviciu. Dacă pe timpul cât este angajat, un lucrator SRI, ia cunoștiința despre vre-o propunere sau intervenție pentru rezolvarea unei situații în folosul a unui partid politic sau politician, parlamentar, ministru, secretar de stat, comandant militar sau orice persoană civilă, este obligat să facă denunț personal autorităților judiciare în vederea tragerii la răspundere penală a acestora, fără să aibă obligația de a anunța șeful ierarhic superior despre aceasta. Intervenția șefilor ierarhici superiori în această situație va fi considerată infracțiune și se

va pedepsi conform legii. Serviciul Român de Informații, răspunde de securitatea întregii țări, a tuturor instituțiilor publice, prevenirea și combaterea actelor de terorism pe întreg teritoriul țării. Se vor extinde și mări cu efective Brigăzile Antiteroriste, având o dimensiune operativă națională, astfel încât fiecare județ din țară să aibă Brigadă Antiteroristă cu cel puțin 100 luptători, care la nevoie vor fi sprijiniți pentru intervenție efectivă de Jandarmeria Română.

Obiective pentru perioada 2024 -2028:

- Schimbarea legii de organizare și funcționare a SRI;
- Atribuirea prin lege de noi competențe care să servească poporul și intereselor statului;
- Profesionalizarea și dimensionarea Brigăzilor de Intervenție Antiteroriste;
- SRI va fi singura instituție din România care va culege informații operative de interes național pe teritoriul României;
- Limitarea mandatelor șefilor SRI la maxim două mandate consecutive;
- Modificarea legii SRI va avea în vedere atât subordonarea acesteia, cât și controlul guvernamental, nu parlamentar;
- Profesionalizarea cadrelor militare prin cursuri și schimb de experiență cu alte servicii similare din alte state;
- Implementarea unor noi strategii de lucru pe termen mediu și lung;
- Modernizarea și construirea de sedii noi;
- Asigurarea unui buget corespunzător nevoilor și provocărilor actuale;
- Redimensionarea structurilor teritoriale;
- Interzicerea cadrelor SRI să culeagă date și informații operative pentru fapte care nu au legătură cu apărarea națională și a instituțiilor publice;
- Asigurarea tehnicii și logisticii pentru îndeplinirea atribuțiilor de serviciu;
- Asigurarea pregătirii continue a personalului prin înființarea de centre de specialitate;
- Pregătirea continuă și dezvoltarea unor baze de pregătire profesională pentru Brigăzile Antiteroriste.